

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Antik Yunan Hikayeleri

JAMES BALDWIN

Mitoloji - Tarih Dizisi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rahtey.org>

ANTİK YUNAN HİKAYELERİ

James Baldwin

İLYA İZMİR YAYINEVİ

İLYA
Adı
Yazarı
Çeviren
Gen. Yayın Editörü
Orjinal Adı
Yayın No.

MİTOLOJİ / TARİH DİZİSİ - 26
Antik Yunan Hikayeleri
James Baldwin
Oğuz Can Güçlü
Sevim Korkmaz Dinç
Old Greak Stories
188

© Copyright

2009, İlyazmir Yayınevi, İzmir-Türkiye
5846 Sayılı Yasaya göre tüm hakları İlyazmir Yayınevi'ne
ait olup kısmen veya tamamen izin alınmadan basılamaz.

ISBN

978-9944-260-39-8

Baskı

Birinci Baskı, 2009 - İZMİR
İkinci Baskı, 2010 - İZMİR
Üçüncü Baskı, Aralık 2010 - İZMİR
Dördüncü Baskı, Şubat 2011 - İZMİR
Beşinci Baskı, Ağustos 2011 - İZMİR
Altıncı Baskı, Nisan 2012 - İZMİR

Basıldığı Yer

İlyazmir Yayınevi Matbaası

Adres

İlyazmir Yayın Medya Yapım Dağıtım
Pazarlama Sanayi Tic. Ltd. Şti.
Refik Tulga Cad. No:11 Çamdibi/İzmir
Tel-Pbx : (0232) 462 75 86 - Fax : (0232) 462 32 19
info@ilyayayinevi.com
www.ilyayayinevi.com.tr

ANTİK YUNAN HİKAYELERİ

James Baldwin

**İngilizceden Çeviren
OĞUZ CAN GÜÇLÜ**

MİTOLOJİ DİZİSİ

James Baldwin

1841'de Indiana'da doğmuş ve 1925'te Edinburg şehrinde hayata veda etmiştir.

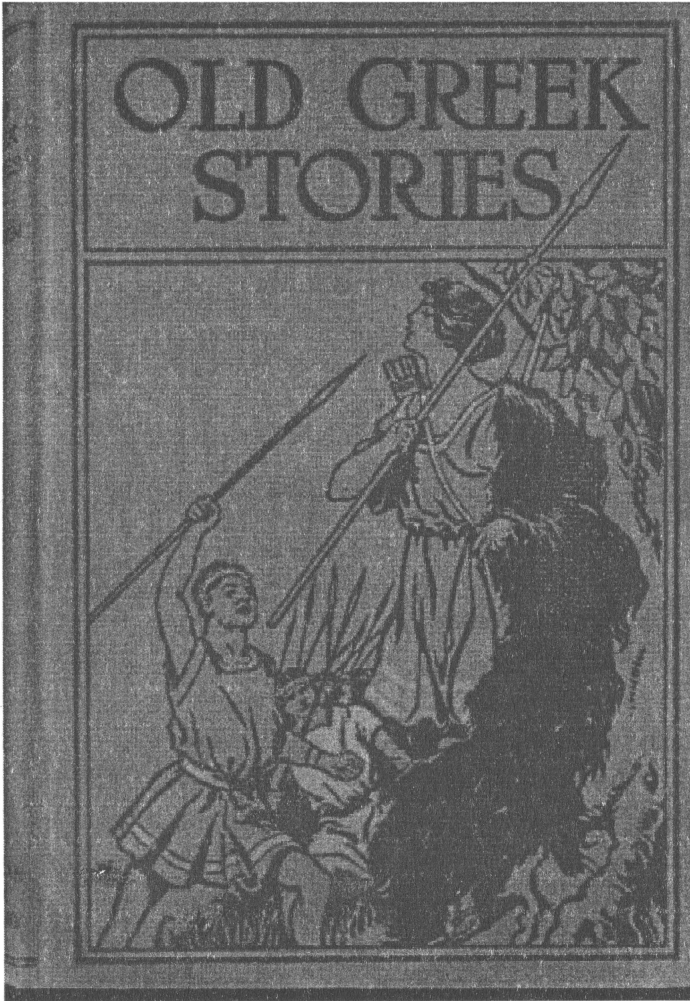
24 yaşında öğretmenliğe başlamış ve Indiana'daki okullarda 18 yıl boyunca yöneticilik yapmıştır. Okul kitaplarının yanı sıra kendi kitaplarını da yazmaya başlamıştır. Yarım asır boyunca Amerika'daki tüm okul kitaplarının kendisi tarafından düzenlendiği veya yazıldığı tahmin edilmektedir.

Oğuz Can Güçlü

1982 İzmir doğumlu olan Oğuz Can Güçlü, Ege Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun olmuştur. Çevirmenlik yapmaktadır.

İÇİNDEKİLER

Giriş	7
I. Zeus ve Kudretli Topluluğu	9
II. Altın Çağ	13
III. Prometheus'un Hikâyesi	17
IV. Sel	27
V. İo'nun Hikâyesi	33
VI. Muhteşem Dokumacı	41
VII. Gümüş Yayın Efendisi	45
VIII. Admetus ve Alkestis	59
IX. Kadmos ve Europa	69
X. Medusa'nın Başının Hikâyesi	79
XI. Atalante'nin Hikâyesi	99
XII. At ve Zeytin	115
XIII. Theseus'un Maceraları	123
XIV. Muhteşem Usta	149
XV. Acımasız Haraç	157
Adı Geçen Kişiler	169

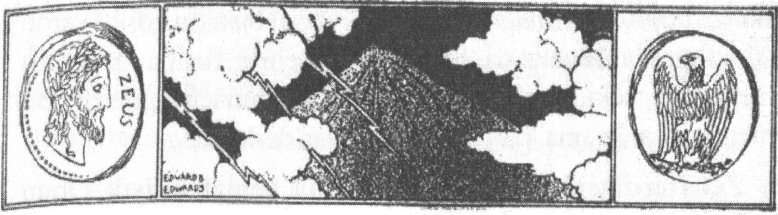
Giriş

Belki de hiçbir hikâye Klasik Antik Yunan efsanelerinin verdiği zevkle anlatılıp dinlenmemiştir. Antik Yunan efsaneleri yüzyıllar boyunca gencinden yaşlısına, okumuşundan cahiline görkemli, güzel ve gizemli şeyleri duyup düşünmeyi seven herkese zevk kaynağı olmuştur. Kendi dilimizle ve düşüncelerimizle öylesine bütünleşmiş, edebiyatımızla öylesine yoğrulmuş ki şimdi onları istesek de yadsıyamayız. Onlar bize uzak geçmişimizden kalan mirastır ve yaratıldıkları zamanlarda oldukları gibi entelektüel hayatımızın belki de en önemli parçasıdır.

Bu hikâyeleri her yaştaki insanın okuması gerektiğini akıllı bir kişi asla inkâr edemez. Bunun nedeni ise her çocuğun dikkatini vererek okuduğu şeylerden gerçek zevk alabilmesidir: Bu kitabın hazırlanmasında başka hiçbir neden göz önüne alınmamıştır. Bu kitapta Antik Yunan kahramanlarını, Zeus ve kudretli topluluğunu anlatan hikâyelere yer vermeye çalıştım, fakat bunları

hikâye tadında anlattım. Yorumun her türlüşünden kaçındım. Analiz ve açıklama çabaları insanların aldığı zevki ve onların hikâyelere duyacağı hayranlığı bozacaktır. Bu hikâyelerin şiir ve hikâye düzeninde anlatılan belirli doğal fenomenlerin sade betimlemeleri olduğu fikrini öğretmek onların büyüşünü bozacaktır; bu aynen değer biçilemez bir altını, işe yarar bir demire çevirmek gibi veya şahane bir romansı, sıkıcı bir bilimsel esere çevirmek gibidir. Akıllı bir öğretmen böylesi bir hataya düşmekten kaçınacaktır.

Bu kitaptaki hikâyelerin birbirinden bağımsız ve bir öncekine bağılı kalmaksızın anlaşılabilir, aynı zamanda da ilkinden sonuncusuna kadar tek bir anlatı gibi kitaba bütünlük veren kesin bir devamlılığa sahip olduğu gözlemlenecektir. Topraklarımızın ve zamanımızın insanları bu hikâyeleri çok eskiden anlatıldığı şekilde daha iyi anlayabileceği için onları basit bir dil ile doğaüstü unsurları olabildiğince arka planda tutarak ve Zeus ve kudretli topluluğuna tanrı demeden anlattım. Hikâyeyi, ilgiyi onun üzerinden çekecek her şeyden uzak tutmaya çalıştım.

I.

ZEUS VE KUDRETLİ TOPLULUĞU

Uzun zaman önce dünya daha çok gençken insanlar, sizin de benim de hiç görmediğimiz, muhteşem şeyler hakkında birçok harika hikâyeler anlatırdı ve onlara inanırdı. Gökyüzünün ve yeryüzünün efendisi olan Jüpiter veya Zeus adındaki Kudretli Varlık hakkında konuşurlardı sık sık. Zeus zamanının çoğunu ayaklarının altındaki dünyada neler olduğunu görebildiği yüksek bir dağın zirvesinde bulutlar arasında oturarak geçirirdi. Fırtına bulutlarına binmeyi, ormanlara ve dağlara ateşli yıldırımlar savurmayı severdi. O kadar kudretliydi ki kafasını salladığında yer çalkalanır, dağlar titrer ve dumanlara bürünür, güneş saklanır ve gökyüzü kapkara olurdu.

Zeus'un kendisi kadar mükemmel olmasa da korkunç iki erkek kardeşi vardı. Biri denizlerin kralı olan Neptün veya Poseidon'du. Çok diplerde, balıkların yaşadığı ve kızıl mercanların

olduğu derin deniz mağaralarında görkemli bir altın köşkü vardı. O kızdığı anda dalgalar dağlar kadar yükselirdi, fırtına rüzgârları korkunç bir şekilde uğuldardı ve deniz karanın içine girerdi. Bu yüzden insanlar ona Yeryüzünü Sallayan derlerdi.

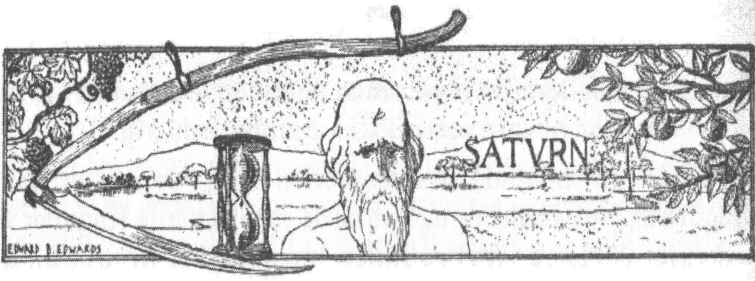
Zeus'un diğer kardeşi ise üzgün soluk benizli biriydi. Onun krallığı yeryüzünün altında güneşin hiç parlamadığı ve karanlığın, gözyaşının ve kederin hep daim olduğu bir yerdi. Adı Pluton veya Hades'ti ve onun krallığına Alt Dünya ya da Karanlıklar Ülkesi denirdi. Biri öldüğünde onu kasvetli krallığına taşımak için Hades habercisini ya da Gölgeler Liderini gönderirdi; işte bu yüzden insanlar onun hakkında hiç iyi konuşmaz ve onu hayatın düşmanı olarak görürlerdi.

Diğer Kudretli Varlıkların çoğu Zeus ile dağın zirvesinde bulutlar arasında yaşarlardı; ben sadece birkaçından bahsedeceğim. Venüs, sizin ya da benim bu zamana kadar gördüğümüz kadınlardan daha güzel olan aşk ve güzellik kraliçesiydi. Athena diğer bir adıyla Minerva, insanlara bilgeliği verip yararlı şeyler yapmayı öğreten Gökyüzü Kraliçesi'ydi. Yeryüzü ve Gökyüzü Kraliçesi Hera ya da Junon, Zeus'un sağ tarafında oturur, ona türlü öğütler verirdi. Büyük savaşçı Mars veya Eros; onun sesi cenk meydanında duyulurdu. Tanrıların ulağı Merkür veya Hermes'in kafasında ve ayaklarında kanatları vardı ve rüzgârların sürüklediği yaz bulutları gibi bir yerden diğerine uçar giderdi. Becerikli demirci Hephaistos'un ocağı yanan bir dağın içindeydi ve altından, gümüşten, bakırdan harika şeyler işlerdi. Bunların yanında insanların, hakkında ilginç ve güzel hikâyeler anlattığı daha birçok öğreneceğimiz isim vardır.

Kudretli Varlıklar, görkemli altın malikânelerde, bulutların arasında, insan gözünün göremeyeceği kadar yükseklerde ya-

şarlardı. Fakat aşağıya bakıp insanların neler yaptıklarını izlerlerdi ve sık sık yüksek evlerini terk edip denizler ve karalar üzerinde gezindikleri söylenirdi.

Tüm bu Kudretli Varlıkların içinde Zeus en yüceleri.

II. ALTIN ÇAG

Dağın bulutlar üzerindeki zirvesinde hep Zeus ve Kudretli Topluluğu yaşamadı. Çok zaman önce orada Titanlar adında harika bir aile yaşardı ve tüm dünyayı yönetirdi. Titanlar, altısı kadın altısı erkek on iki kişilerdi ve annelerinin Gökyüzü, babalarının ise Yeryüzü olduğunu söylerlerdi. Aynı insan gibiydiler; fakat daha büyük ve güzeldiler.

Titanların en genci olan Satürn aslında o kadar yaşlıydı ki insanlar ona Zaman Baba derlerdi. Titanların kralı olan Satürn ayrıca dünyanın da kralıydı.

İnsanoğlu hiçbir zaman onun döneminde olduğu kadar mutlu olmadı. Gerçek bir Altın Çağı yaşanıyordu. Bahar mevsimi tüm yıl sürerdi. Ağaçlar ve çayırlar hep çiçek açarlardı ve her gün her saat cıvıldaayan kuşların sesleri duyulurdu. Aynı anda hem yaz hem sonbahar yaşanırdı. Ağaçlarda ermiş incirler, elmalar ve

portakallar sallanırdı. Kıpırmızı üzümler ve her çeşit orman meyvesi toplanmak ve yenmek için insanları beklerdi.

Bu mutlu dönemde insanlar tabii ki hiç iş yapmak zorunda değillerdi. Ne hastalık ne üzüntü ne de yaşlılık vardı. Kadınlar ve erkekler yüzlerce yıl güzellikleri bozulmadan yaşarlardı, ne yüzlerde bir kırışıklık ne saçta grileşme ne de bir kusur görürdünüz. Onları korkutan soğuk günler veya fırtınalar olmadığı için eve de ihtiyaç duymazlardı.

Fakir insan yoktu; çünkü herkes güneş ışığı, temiz hava, sağlıklı kaynak suları, halı yerine çim, çatı yerine gökyüzü, meyveler ve orman çiçekleri gibi kıymetli nimetlere sahipti. Böylece de hiç kimse bir diğerdenden daha zengin değildi, herkes birbirinin dostu olduğu için ve hiç kimse komşusunun sahip olduğundan daha fazlasına sahip olmak istemediğinden ne kilit ya da kapı sürgüsü vardı ne de para.

Bu mutlu insanlar yeterince uzun yaşadıklarında uykuya dalar ve bedenleri bir daha görölmezdi. Dağların üzerinden denizler aşarak uzak batıda çiçekli topraklara doğru uçarlardı. Bazı insanlar, bugün bile, onların dünyada dolaştıklarını, bebekleri beşiklerinde güldürdüklerini, hasta ve düşkünlerin yüklerini azalttıklarını ve insanları koruduklarını söylerler.

Ne yazık ki bu Altın Çağ bitmeliydi! Ama bu değişimi daha vahim hale getirenler Zeus ve kardeşleriydi.

İnanması zor ama insanların söylediğine göre Zeus yaşlı Titan kralı Satürn'ün oğluydu ve daha bir yaşındayken babasına karşı savaş açma planlarına başlamıştı. Büyür büyümez erkek kardeşleri Poseidon ve Hades ve kız kardeşleri Hera, Demeter ve Hestia'yı kendisine katılmaya ikna etti. Hep beraber Titanları dünyadan sileceklerine ant içtiler.

Ardından uzun ve korkunç bir savaş başladı. Zeus'un birçok kuvvetli yardımcısı vardı. Kiklops adındaki tek gözlü dev durmadan yanan dağların ateşinde yıldırımlar işlerdi. Yüzlerce elleri olan üç yaratık Titanların kalelerine taş ve ağaç fırlatmak için çağrıldı. Zeus keskin şimşeklerini o kadar ince ve hızlı savururdu ki ormanlar ateş alır bu ateşle de nehirlerdeki sular kaynardı.

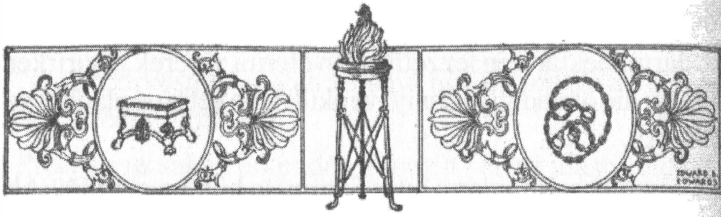
İyi ve sakin yaşlı Satürn ve kardeşleri doğal olarak düşmanlarına dayanamadılar ve savaşarak geçen on yıl sonunda teslim olup barış istemek zorunda kaldılar. Alt Dünya'da zindana atıldılar ve en sert kayalara zincirlendiler. Kiklops ve yüzlerce elleri olan yaratıklar onların gardiyanları oldu.

Sonraları insanlar yaşadıkları kaderden memnun olmamaya başladı. Bazıları zengin olup dünyadaki güzel şeylerin hepsine sahip olmak bazıları ise kral olup diğerlerini yönetmek istedi. Bazıları ormanlardaki meyve ağaçlarını başkaları yemesin diye kesti. Bazıları eskiden beri dostları olan ürkek hayvanları sadece spor olsun diye avladı. Bazıları ise bu zavallı hayvanları öldürüp etini bile yedi.

Sonunda herkes dostken düşman oldu.

Bu yüzden tüm dünyada barış yerini savaşa, bolluk kıtlığa, masumiyet suça, mutluluk ise hüzüne bıraktı.

İşte tüm bunlar Zeus'un kudretli hale gelişi, Altın Çağın ise sona erişidir.

III. PROMETEUS'UN HİKAYESİ

I. ATEŞ İNSANLIĞA NASIL VERİLDİ

O çok çok eski zamanlarda, ne insanlara ne de dağın zirvesinde yaşayan Kudretli Varlıklara benzeyen iki kardeş yaşardı. Bu iki kardeş, Zeus'a karşı savaşıyor ve Yeraltı zindanlarına kapatılanlardan birinin çocuklarıydı.

Büyük kardeş Prometeus'a hep geleceği düşündüğü ve yakın ya da uzak gelecekte olacak şeyleri hazır hale getirdiği için İleriye Gören denilirdi. Genç kardeş Ephimetheus'a nelerin gelip geçtiğini anlamayacak kadar geçmişle meşgul olduğundan Sonradan Düşünen denilirdi.

Nedeni bilinmez ama Zeus onları Titanlarla birlikte zindanlara attırmadı.

Prometeus bulutların arasında yaşamayı hiç düşünmüyordu. Bunu yapamayacak kadar meşguldü. Kudretli Varlıklar zamanlarını nektar içip lezzetli meyvelerini yiyerek geçirirken o dünyayı hiç olmadığı kadar iyi ve akıllı hale getirme planları yapmaktaydı.

Prometeus, insanların artık Satürn'ün hüküm sürdüğü Altın Çağ'daki kadar mutlu olmadıklarını öğrendiğinde çok hüzünlendi. Yardım etmek ve onlarla yaşamak için insanların arasına karıştı. Ne kadar zavallı ve sefildiler! Prometeus, onları deliklerde, mağaralarda ateş olmadığı için soğuktan üşür halde buldu. Açlıktan ölüyorlardı. Vahşi hayvanlar ve yaşayan en sefil canlı olan kendi türleri tarafından av haline gelmişlerdi.

"Eğer insanlık ateşe sahip olsa en azından ısınabilir ve yemek yapabilir sonra da alet ve ev yapabilir. Ateş olmadan hayvanlardan bile daha kötüler." diye düşündü Prometeus.

Ardından Zeus'a giden Prometeus, ondan ateşi insanlığa vermesini istedi, böylece insanlar uzun ve soğuk kış günlerinde biraz daha rahat edebileceklerdi.

"Bir kıvılcım bile vermem. Asla olmaz! Neden vereyim! Eğer insanlar ateşe sahip olursa bizim gibi güçlü ve akıllı olurlar, sonra da bizi krallığımızdan atarlar. Bırakalım soğuktan titresinler, bırakalım hayvanlar gibi yaşasınlar. Bizim için en iyisi onların zavallı ve cahil olmasıdır, böylece biz Kudretli Varlıklar kuvvetlenir ve mutlu oluruz." diye haykırdı Zeus.

Prometeus hiç cevap vermedi ama kendini insanoğluna yardıma adanmıştı ve pes edemezdi. Arkasına döndü, Zeus ve Kudretli Topluluğunu sonsuza dek terk etti.

Deniz kenarında yürürken bir kamış (bazılarına göre ise reze-ne sapı) buldu. Onu kırdığında içinin yavaşı ve uzun süreli yanabi-

len kuru, yumuşak bir süngerle dolu olduğunu gördü. Kamışı alıp uzak doğudaki güneşin topraklarına gitti.

"Dağın zirvesinde oturan zorbaya inat insanoğlu ateşe sahip olacak." dedi Prometheus.

Prometheus sabah erkenden güneşin yerine ulaştığında kor halindeki altın küre yerden yükselip gökyüzündeki gezintisine başlıyordu. Uzun kamışın ucunu ateşe yanaştırdı ve kuru sünger ateş aldı. Kamışın içindeki paha biçilemez kıvılcımı yanına alıp bir an önce kendi topraklarına dönmek için hemen yola koyuldu.

Üşüyen insanları mağaralarından çağırdı ve onlar için bir ateş yaktı. Onlara, ateşin etrafında nasıl ısınacaklarını ve kömür dışındaki diğer ısınma yollarının nasıl olduğunu gösterdi. Yakın zamanda tüm evler ısınmaya başladı, kadın erkek herkes ateşin etrafında sıcak ve mutluydular ve Prometheus'a güneşten getirdiği harika hediye için minnettardılar.

İnsanoğlunun kendi yemeğini yapmasını öğrenip hayvan gibi değil de insan gibi yemek yemesi çok uzun sürmedi. İnsanoğlu ilk önce vahşi alışkanlıklarını bıraktı sonra karanlık yerlerde gizli gizli dolaşmaktansa açık havaya güneşiğine çıktı ve hayat onlara verildiği için çok mutluydu.

Prometheus insanoğluna yavaş yavaş binlerce şey öğretti. Onlara ağaçtan ve taştan ev yapmayı, kuzu ve sığırları evcilleştirmeyi ve onlardan yararlanmayı; kışın kasırgasından ve ormanın vahşi hayvanlarından korunmayı gösterdi. Bakır ve demir bulmak için nasıl toprağı kazacaklarını ve maden cevherini eriteceklerini, şekle sokacaklarını ve ondan savaşta ve barışta kullanılacak aletler yapacaklarını gösterdi. İnsanoğlunun ne kadar çok mutlu olduğunu gördüğünde şöyle haykırdı:

"Yeni bir Altın Çağ gelecek, eskisinden çok daha parlak ve daha iyi!"

II. İNSANOĞLU NASIL HASTALIK VE ENDİŞEYLE KARŞILAŞTI

Zeus olmasaydı belki de her şey yolunda gidebilir, Altın Çağ yeniden gelebilirdi. Bir gün Zeus yükseklerdeki evinden dünyaya bakarken yanan ateşleri, evlerinde yaşayan insanları, meralarda otlanan hayvanları, tarlalarda yetişen buğdayları gördü ve buna çok sinirlendi.

"Tüm bunları kim yaptı?" diye sordu.

Birisi "Prometeus" diye cevap verdi.

"Ne! O genç Titan mı? Onu öyle bir şekilde cezalandıracağım ki akrabalarının yanına zindana kapatılmayı ister hale gelecek. Zayıf insanoğluna gelince, bırakın ateşle oynasınlar. Ben, onları hiç olmadıkları kadar sefil hale getireceğim." dedi Zeus.

Prometeus ile ilgilenmek çok kolay olacağından, Zeus onun için hiç acele etmedi. İlk önce insanoğluna acı çektirmeye karar verdi ve bunu çok ilginç ve dolaylı bir yoldan yapmayı planladı.

Zeus ilk olarak demirhanesi yanan bir dağın ağzında olan Hephaistos'u çamurdan bir kadın heykeli yapması için çağırdı. Hephaistos kendisine söylenen kadın heykelini bitirdiğinde, onu Kudretli Topluluğuyla bulutların üstünde yaşayan Zeus'a götürdü. O, cansız bir heykelden başka bir şey değildi; fakat usta Hephaistos, onu daha önce yapılan tüm heykellerden daha mükemmel şekillendirdi.

"Toplanın! Hepimiz bu kadına birer hoş hediye verelim." diye seslendi topluluğuna Zeus ve ona hayat verdi.

Diğerleri de sırayla geldi ve bu harika varlığa hediyelerini verdi. Biri güzellik, diğeri hoş ses verdi; biri yumuşak bir kalp, diğeri sanatsal yetenek verdi ve en sonuncusu ise ona merak verdi.

Ona, çok yetenekli anlamına gelen Pandora ismini verdiler; çünkü ona, tüm Kudretli Varlıklardan yetenekler bahşedilmişti.

Pandora o kadar güzel ve olağandışı şekilde yetenekliydi ki herkes ona âşık oldu. Kudretli Topluluk ona hayran olduktan sonra, onu Prometheus ve kardeşinin yaşadığı yere götürmesi için Hermes'e emanet ettiler. Hermes ilk önce Epimeteus' u gördü ve ona şöyle dedi:

"Epimeteus, Zeus sana karın olacak çok güzel bir kadın gönderdi."

Prometeus, Zeus'un güvenilmez biri olduğunu bildiğinden, kardeşini onun hediyelerine karşı daha önce birçok kez uyarmıştı; fakat Epimeteus, güzel ve zeki Pandora'yı görünce tüm uyarıları unutup onu karısı olarak evine aldı.

Pandora yeni evinde çok mutluydu, Prometheus bile onu her görüşünde güzelliğinden etkileniyordu. Pandora yanında Zeus'un verdiği içinde birçok değerli şeylerin olduğu bir altın kutu getirmişti; fakat hava kraliçesi akıllı Athena, onu asla açmaması hatta içine bile bakmaması konusunda tekrar tekrar uyarmıştı.

"Bunların hepsi mücevher olmalı. Eğer hiç kullanamayacaksam hatta bakamadıktan sonra neden Zeus bunları bana verdi?" diye sordu kendi kendine ve onları taktığında güzelliğine güzellik katacağını düşündü.

Altın kutuyu düşündükçe içindekilere olan merakı da artıyordu ve her gün onu rafından aşağı indirip kapağını yoklardı ve açmadan içine bakmaya çalışırdı.

"Neden Athena'nın söylediklerini dinlemeliymişim? Hem o güzel değil ki ve mücevherler onun işine yaramaz. Bence ne olursa olsun bakmalıyım. Athena asla bilmeyecek. Hiç kimse bilmeyecek." diye düşündü Pandora.

“Epimetheus, işte güzel bir kadın.”

İçine bakmak için kapağı biraz açtı. Birdenbire korkunç bir sesle ölü gibi soluk yüzlü etsiz iğrenç şekilde on binlerce yaratık Pandora kutuyu kapayınca kadar dışarı fırladı ve odanın içinde biraz dolaştıktan sonra insanların evlerine dağıldı. O zamana kadar insanoğlu hiç hasta olmamış, gelecek kaygısı yaşamamıştı; ama artık hastalık ve endişe vardı.

Kimseler görmeden yaratıklar insanların evlerine saklandılar; çocukların, erkeklerin ve kadınların bedenlerine girdiler ve onların mutluluğuna son verdiler. Bu günden sonra ortalıkta uçuştular ve her eve acı, keder ve ölüm getirdiler.

Eğer Pandora o kutuyu açmamış olsaydı, işler bu kadar kötü gitmeyecekti. Ancak Pandora ölümcül yaratıkların sonuncusu çıkmadan kapağı kapatmıştı. Bu canavarın adı Felaket Tellalı idi. Canavar çok büyük olmasına rağmen Pandora onu itip kapağı o kadar sıkı kapattı ki o bir daha dışarı çıkamadı. Eğer o da kaçsaydı, insanoğlu hayatın onlara her geçen gün ne kadar kötü şeyler getireceğini tahmin bile edemezdi, dahası yaşadıkları sürece sevinç ve ümit duygularını asla bilemezdi.

İşte bu Zeus'un insanoğlunu, Prometheus onlara yardım etmeden öncekinden bile, daha sefil hale getirmeyi planladığı yoldu.

III. İNSANOĞLUNUN ARKADAŞI NASIL CEZALANDIRILDI

Zeus, güneşten ateşi çaldığı için Prometheus'u da cezalandırdı. İki hizmetkârı Kuvvet ve Gücü, cesur Titan'ı yakalayıp Kafkas Dağları'nın en tepesine götürmesi için gönderdi. Daha sonra da demirci Hephaistos'u onu hareket edemeyecek şekilde demir zincirlerle kayalara bağlaması için gönderdi.

Hephaistos, Prometheus'un arkadaşı olduğu için bu emri yerine getirmek istemiyordu, fakat itaatsizlik etmeye de cüret edemedi. İnsanoğluna ateşi verip sefaletten kurtaran ve yaşamayı öğreten yüce dost, dağın zirvesine zincirlendi. Orada bağlı bir şekilde dururken fırtına rüzgârları etrafında dönüyor, acımasız dolu damlaları yüzüne çarpıyor, vahşi kartallar çığlıklar atarak zalim pençeleriyle Prometheus'un bedenini parçalıyordu. Fakat o en ufak bir acı belirtisi göstermeden tüm acılarına dayanıyor, ne merhamet için yalvarıyor ne de yaptıklarından pişman olduğunu söylüyordu.

Prometheus yıllarca orada bağlı kaldı. Ara sıra güneş tanrısı yaşlı Helios onu hor görüp gülüyordu, kuş sürüleri ona çok uzak topraklardan haberler getiriyordu, bir keresinde okyanus perileri ona harika şarkılar söyledi ve insanlar ona acır gözlerle bakıyor, onu oraya koyan zalime lanet okuyordu.

Ve bir gün iri üzgün gözleri olan, yüzü aynı insana benzeyen, ilginç bir şekilde çok güzel beyaz bir inek geçti yoldan. Durdu ve soğuk gri tepeye ve orada bağlı olan muazzam bedene baktı. Prometheus onu gördü ve nazik bir sesle konuştu:

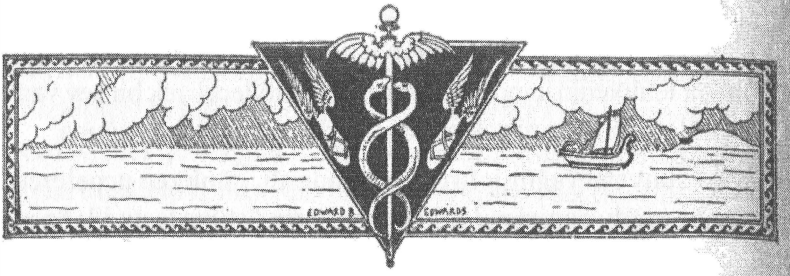
"Kim olduğunu biliyorum. Sen bir zamanlar güzel ve mutlu bir bakireydin, ama şimdi zalim Zeus ve kıskanç kraliçesi yüzünden bu hayvani bedenle oradan oraya gezmekle lanetlendin. Fakat ümidini kaybetme. Güneye doğru ilerle sonra da batıya ve günler sonra büyük Nil Nehri'ne geleceksin. Orada tekrar bir bakireye dönüşeceksin, hem de daha alımlı ve güzel olacaksın ve o toprakların kralıyla evleneceksin ve bir erkek çocuk dünyaya getireceksin ve o zincirlerimi kırıp beni kurtaracak kahraman olacak. Bana gelince, Zeus'un asla değiştiremeyeceği o günü sabırla bekleyeceğim. Güle güle."

Zavallı İö konuşmak istedi ama yapamadı. Üzgün gözlerle tepede acı çeken kahramana bir kez daha baktı ve Nil'in bulunduğu topraklara doğru uzun, yorucu yolculuğuna koyuldu.

Yıllar geldi geçti ve nihayet Herkül adında müthiş bir kahraman Kafkaslara geldi. Zeus'un korkunç yıldınlarına ve ölümcül kar fırtınalarına rağmen dağın zirvesine tırmandı; savunmasız tutsağa içkence eden vahşi kartalları katletti ve kuvvetli bir üflemeyle Prometheus'un zincirlerini kırıp yaşlı kahramanı serbest bıraktı.

"Geleceğini biliyordum. On kuşak önce, şimdiki Nil topraklarının kraliçesi İö'ya senden bahsetmişim." dedi Prometheus.

"Ve İö, benim geldiğim ırkın anasıdır." dedi Herkül.

IV. SEL

Deukalion adında bir adam vardı ve o Prometheus'un oğ-
luydu. Sıradan bir insandı, babası gibi bir Titan değildi
ama iyi davranışlarıyla ve dürüstlüğüyle her yerde bilinirdi. Karısı-
nın adı Pyrrha idi ve insanoğlunun en hoş kızlarından biriydi.

Zeus, Prometheus'u Kafkas Dağları'na zincirledikten ve in-
sanoğluna hastalık ve endişeyi gönderdikten sonra insanlık çok
kötü hale geldi. Artık ev inşa etmiyorlar, sürülerini dolaştırmıyor-
lar, barış içinde yaşamıyorlardı; herkes komşusuyla kavgalıydı,
ne kanun ne de güvenlik vardı. Olaylar Prometheus insanlığın ara-
sına gelmeden öncekinden bile daha kötüydü ve bu da tam
Zeus'un istediği idi. Günden güne dünya daha kötü bir yer oldukça
Zeus'a bu kadar çok kan görmekten ve çığlık duymaktan sıkıntı
geldi.

"Bu insanlar baş belasından başka bir şey değiller. Mutlu ve
iyi oldukları zamanlarda bizden daha iyi olabilirler diye kor-

kuyorduk ve şimdi o kadar berbat bir durumdalar ki artık daha kötü bir tehlikenin içindeyiz. Onlara yapılabilecek tek bir şey var; o da onların her birini yok etmek." dedi kudretli topluluğuna.

Ve dünyaya yağmur fırtınası gönderdi, günlerce gecelerce yağmur yağdı, denizler doldu ve karaların üstüne taşı; ilk önce düzlükleri su kapladı, sonra ormanlar, sonra tepeler. Fakat aşağıdan deniz yukarıdan yağmur gelirken insanlar hâlâ savaşıyor ve hırsızlık yapıyordu.

Sadece Prometheus'un oğlu Deukalion böyle bir fırtınaya hazır-
dı. Diğer insanların yaptığı yanlışlıkların hiçbirini yapmamıştı ve onlara sık sık kötü davranışlarına bir son vermezlerse kıyamet gününün geleceğini söylemişti. Her yıl bir kez Kafkaslara zincir-
lenmiş babasıyla konuşmak için giderdi.

"Zeus'un insanoğlunu dünyadan silmek için sel göndereceği o gün geliyor. Hazır olduğuna emin ol evladım." demişti Prometheus.

Böylece yağmur yağmaya başladığında Deukalion kendi yaptığı kaygını korunağından çıkardı. Karısı Pyrrha'yı alıp yükselen sulara ilerlemeye başladı. Günlerce kayık bir o yana bir bu yana savruldu. Su ağaçların tepesine kadar yükseldi, sonra tepelerin sonra da dağların. Deukalion ve karısı sudan başka hiçbir şey göremiyorlardı ve herkesin boğulduğunun farkındaydılar.

Bir süre sonra yağmur durdu, bulutlar çekildi, mavi gökyüzü ve altın sarısı güneş yeniden tepede gözüktü. Su hızlı bir şekilde çekilmeye başladı. Sonraki gün kayık Parnassos Dağı'nın tepesine sürüklendi ve ikisi kuru toprağa adım attılar. Her yerin kuruması, toprakların yeşile ve çiçeklere bürünmesi ve ağaçların yapraklarını rüzgâra bırakması çok az zaman aldı. Her şey sel-
den öncesinden bile daha güzeldi.

Fakat Deukalion ve Pyrrha çok üzgündüler, çünkü başka hiç kimsenin hayatta kalmadığını biliyorlardı. Sonunda dağdan aşağı düzlüklere indiler, kocaman dünyada yalnız kaldıklarından başlarına neler geleceğini merak ediyorlardı. Ne yapmaları gerektiğini düşünüp konuşurlarken arkalarından bir ses duydular. Döndüklerinde yukarıda kayanın üstünde duran bir prens gördüler. Uzun boylu, sarı saçlı, mavi gözlü biriydi. Kafasında ve ayaklarında kanatlar vardı, elinde yılanların dolandığı bir altın değnek tutuyordu. İlk bakışta onun Kudretli Varlıkların ulağı Hermes olduğunu anladılar ve onun konuşmasını beklediler.

"Dilemek istediğiniz bir şey var mı?" diye sordu. "Bana söyleyin ve istediğiniz her şeyi kavuşun."

"Her şeyden önce bu toprakları tekrar insanlarla dolu görmek istiyoruz, çünkü komşular ve arkadaşlar olmadan dünya gerçekten çok ıssız bir yer." diye cevapladı Deukalion.

"Dağdan aşağı yürüyün ve yürüdükçe omzunuzun üstünden arkanıza annenizin kemiklerini fırlatın." dedi Hermes ve yükselip kayboldu; bir daha görülmedi.

"Ne demek istedi?" diye sordu Pyrrha.

"Kesinlikle bilmiyorum. Fakat biraz düşünelim. Tüm bu canlı varlıkların kaynak bulduğu Toprak annemiz değil de kim öyleyse? Annemizin kemikleri demekle neyi ima etti ki?"

"Belki de taşları ima etmiştir. Hadi dağdan aşağı inelim ve yürüdükçe önümüze çıkan taşları toplayıp omzumuzun üstünden arkaya doğru atalım." dedi Pyrrha.

"Biraz gülünç olacak ama yapmakta bir sakınca yok ve ne olacağını da göreceğiz." dedi Deukalion.

“Yürürken yollarındaki gevşek taşları topladılar.”

Parnassus Dağı'nın dik yamacından aşağı yürüdüler ve yürüdükçe taşları toplayıp omuzlarından geriye attılar ve gariptir ki Deukalion'un attığı taşlar yetişkin, güçlü ve yakışıklı adamlara; Pyrrha'nın attığı taşlar yetişkin, sevimli ve hoş kadınlara dönüştü. Düzlüğe ulaştıklarında kendilerini hizmet etmeye hazır soylu insan topluluğunun liderleri olarak buldular.

Deukalion kral oldu ve onları evlere yerleştirdi, toprağı sürmeyi ve yararlı şeyler yapmayı öğretti; topraklar selden önce yaşayan halktan daha mutlu ve iyi olan insanlarla doluydu. Deukalion ve Pyrrha'nın oğlu Helen'in doğumundan sonra ülkeye Hellas adını verdiler ve bu ülkenin insanlarına Helenliler denildi.

Fakat biz bu ülkeye Yunanistan diyoruz.

V.

İO'NUN HİKAYESİ

Argos Kenti'nde İo adında bir bakire yaşırdı. O kadar güzel ve iyi biriydi ki onu tanıyan herkes çok sever ve onun dünyada eşi benzeri olmadığını söylerdi. Zeus, İo'nun ününü duyduğunda, bulutların arasındaki evinden onu görmek için Argos Kenti'ne indi. İo, onu o kadar çok memnun etti ve ona o kadar çok kibar ve akıllı davrandı ki Zeus tekrar tekrar geldi. İo'ya daha yakın olabilmek için Zeus artık Argos'ta kalıyordu. İo, onun gerçekte kim olduğunu bilmiyordu, ama onun uzak topraklardan gelen bir prens olduğunu sanıyordu, çünkü Zeus genç bir adam kılığında karşısına çıkmıştı ve hiç de yeryüzünün ve gökyüzünün büyük kralı gibi gözüküyordu.

Fakat Zeus ile birlikte yaşayan ve bulutların üstünde onun tah-tını paylaşan Hera, İo'yu hiç sevmedi. Zeus'un uzun zamandır evden uzakta olduğunu öğrendiğinde, bu güzel kıza elinden gel-

diği kadar zarar verme kararı aldı. Ve bir gün neler yapılabileceğini görmek için Argos Kenti'ne indi.

Zeus, Hera'yı daha kentten çok uzaktayken gördü ve onun neden geldiğini biliyordu. Bu yüzden İo'yu ondan korumak için beyaz bir ineğe çevirdi. Hera evine geri döndüğünde İo'yu eski haline getirmenin zor olmayacağını sanıyordu. Fakat kraliçe, ineği gördüğünde onun İo olduğunu hemen anladı.

"Ne kadar güzel bir ineğin var! Onu bana ver iyi Zeus, onu bana ver!" dedi Hera.

Zeus bunu yapmak istemiyordu, fakat Hera onu o kadar tatlı sözlerle kandırdı ki Zeus sonunda kabul etti ve ineği ona verdi. İo'yu kraliçeden geri almanın ve onu eski haline getirmenin çok uzun zaman almayacağını sanıyordu. Ama Hera güvenilmeyecek kadar zeki bir kadındı. İneği boynuzlarından tutup götürdü.

"Şimdi sevimli hizmetkârım, yaşadığın süre boyunca bu şekilde kalıp kalmayacağını göreceğim." dedi Hera.

Daha sonra Hera, İo'yu normal bir insan gibi iki gözlü değil de yüz gözü olan Argus adında acayip bir gözcünün sorumluluğuna verdi. Argus onu sabahtan akşama kadar otlanıp "Moo! Moo!" diye bağıracağı bir bahçeye götürüp uzun bir iple ağaca bağladı. Güneş batıp karanlık bastığında İo soğuk yere uzandı ve uyuyuncaya kadar "Moo! Moo!" diye ağlayıp sızladı.

Onu ne duyan ne de kurtarmaya gelen vardı, çünkü Zeus ve Hera hariç hiç kimse bu beyaz ineğin herkesin sevdiği İo olduğunu bilmiyordu. Yüz gözlü Argus yakındaki bir tepenin üstünde onu izleyip durdu. Onun uyuduğunu asla göremezdiniz, çünkü gözlerinin yarısı uyurken diğer yarısı uyanıktı, böylece dönüşümlü olarak uyuyup izliyordardı.

Zeus, İo'nun ne kadar kötü bir hayat içine sürüklendiğini görünce büyük bir üzüntü içine girdi ve onu kurtarma planları yap-

maya başladı. Bir gün ayaklarında kanatları olan sinsi Hermes'i çağırdı ve ona gidip İo'yu bahçeden uzaklara kaçırmasını emretti. Hermes bulutlardan aşağıya indi ve Argus'un beklediği tepenin yakınında durdu. Flütüyle hoş melodiler çaldı. Bu tam da gözcünün dinlemekten zevk aldığı şeydi ve Hermes'i çağırdı. Yanına oturup flütünü çalmasını istedi.

Hermes, onun isteğini yerine getirdi ve hiç kimsenin duymadığı ezgileri çalmaya başladı. O çaldıkça garip, yaşlı Argus çimlerin üzerine uzanıp dinlemeye koyuldu ve kendisini hayatında ilk kez ayrıcalıklı hissetti. Fakat çok geçmeden bu hoş melodiler onu öyle sarıp sarmaladı ki birden tüm gözlerini kapadı ve derin bir uykuya daldı.

Bu tam Hermes'in istediği idi. Zavallı Argus uyurken uzun, keskin kılıcını çıkarıp onun kafasını kesmek pek de cesurca bir davranış değildi. Sonra tepeden aşağı inip ineği serbest bıraktı ve onu Argos kentine geri götürmek için yola koyuldu.

Fakat Hera onu gözcüyü öldürürken görmüştü ve yolunu kestti. Hermes'e kızdı ve ona ineği vermesini emretti. Hera'nın yüzü o kadar öfkeliydi ki Hermes onu görür görmez kaçtı ve zavallı İo'yu kaderine terk etti.

Hera, tepede çimlerin üzerinde Argus'un ölü bedenini bulduğunda o kadar üzüldü ki onun gözlerini alıp tavus kuşunun kuyruğuna koydu: Siz onları bugün bile görebilirsiniz.

Daha sonra yarasa kadar büyük bir atsineği buldu, ona tüm gün beyaz ineğin kulağında vızıldamasını ve onu sokmasını emretti, böylece İo hiç dinlenemeyecekti. Zavallı İo sinekten kurtulabilmek için bir o yana bir bu yana koşuşturdu. Sinek onu acı ve korkudan delirtene ve ölmek için yalvarıncaya dek rahatsız etti. Günler günleri kovaladı, İo ormanlardan ağaçsız yaylalara, sahillere kadar kaçtı.

"SHE CRIED OUT TO HIM AND TOLD HIM TO LET THE COW GO."

Onu çağırdı ve "Sığırı serbest bırak." dedi.

Çok geçmeden denizin dar bir boğazına geldi, karşı tarafta dinlenebileceğini düşündü ve denize atlayıp karşıya yüzdü; bu yere o günden beri İneğin Denizi anlamına gelen Bosphorus (Boğaziçi) denilmektedir ve bu yerin okullarda kullandığınız haritalarda bu isimle belirtilmiş olduğunu görebilirsiniz. Daha sonra İo bu yabancı topraklarda yürümeye devam etti, fakat ne yaptıysa bir türlü atsineğinden kurtulamadı.

Bir zaman sonra zirveleri gökyüzüne dokunan karlı dağların olduğu bir yere geldi. Orada dinlenmek için durdu, soğuk dağlara baktı, her şeyin sakin ve muhteşem olduğu bu yerde ölmeyi diletti. Fakat bakınırken yeryüzü ile gökyüzünün tam ortasında kayalara zincirlenmiş büyük bir vücut gördü ve onun, ateşi insanlığa verdiği için Zeus'un kayalara zincirlediği genç Titan Prometheus olduğunu hemen anladı.

"Benim acılarım onunkiler kadar büyük değil." diye düşündü ve gözleri yaşlarla doldu.

Sonra Prometheus aşağı bakıp onunla konuştu, sesi çok kibar ve sakindi:

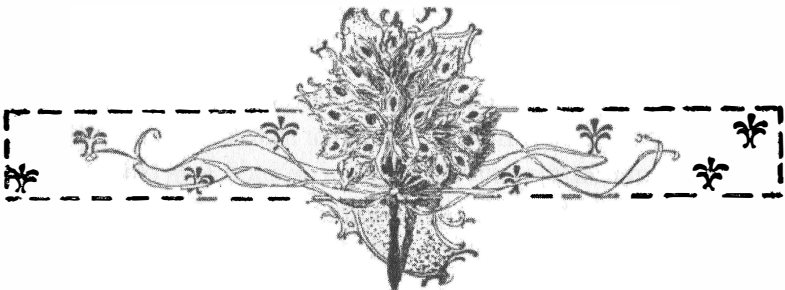
"Kim olduğunu biliyorum." dedi ve ona ümidini kaybetmesini, önce güneye sonra batıya gitmesini ve çok geçmeden dinlenecek bir yer bulacağını söyledi.

Eğer yapabilseydi İo ona teşekkür edecekti, ama konuşmaya çalıştığında sadece "Moo!" diyebildi.

Prometheus konuşmaya devam etti ve ona eski haline dönüşeceği zamanın geleceğini ve kahramanlar ırkının anası olacağı için yaşaması gerektiğini söyledi. "Bana gelince, ben o anı bekleyeceğim; çünkü biliyorum ki o kahramanlardan biri zincirlerimi kıracak ve beni serbest bırakacak. Güle güle git!" diyerek konuşmasını bitirdi.

İo, cesaretlendirilmiş yüreğiyle, genç Titan'ı orada bırakıp yolculuğuna başladı; Prometheus'un dediği gibi önce güneye sonra batıya. Atsineği onu eskisinden daha çok rahatsız ediyordu, ama o eskisi kadar korkmuyordu, çünkü kalbi umutla doluydu. Koca bir yıl yürüdü, sonunda Afrika'da Mısır topraklarına vardı. O kadar yorgundu ki daha fazla gidemedi ve görkemli Nil Nehri'nin kenarına dinlenmek için uzandı.

Eğer Zeus geçen tüm bu zamanda Hera'dan korkmasaydı İo'ya yardım edebilirdi. Fakat bu durum birden değişti, çünkü zavallı inek nehir kenarında uzanırken Kraliçe Hera da bulutlar arasındaki evinde uyukluyordu. Hera uykuya dalar dalmaz, Zeus ışık hızıyla denizler üzerinden Mısır'a gitti. Zalim atsineğini öldürüp nehre attı. Sonra eliyle ineğin başına dokundu ve artık inek yoktu; onun yerinde genç kız İo duruyordu, solgun ve zayıftı, ama kendi topraklarında olduğu gibi hoş ve güzeldi. Zeus ne bir tek kelime etti ne de kendini yorgun ve titrek kıza gösterdi. Tekrar ışık hızıyla yükseklerdeki evine döndü, çünkü Hera'nın uyanıp yaptıklarını görmesinden korkuyordu.

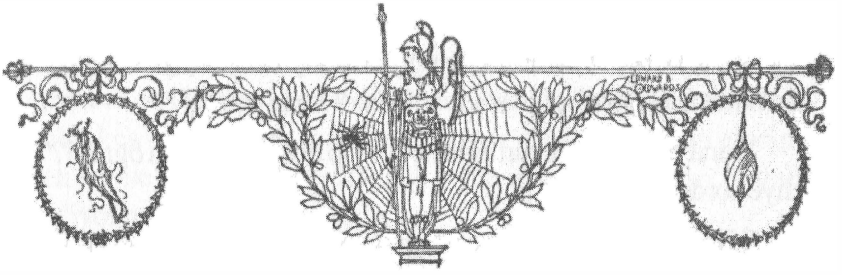
Mısırlılar, İö'ya çok kibar davrandı ve güneşli topraklarında bir ev verdi. Çok geçmeden Mısır Kralı ondan karısı olmasını istedi ve onu kraliçesi yaptı. Nil Nehri'nin kıyısındaki mermerden malikânelerinde uzun ve mutlu bir hayat sürdürdüler. Yüzyıllar sonra İö'nun torunlarının torunlarının torunu, Prometheus'un zincirlerini kırdı ve insanoğlunun yüce dostunu özgür bıraktı.

Bu kahramanın adı Herkül'dü.

"ARACHNE. I AM ATHENA, THE QUEEN OF THE ARTS." (41)

“Arakne, ben Gökyüzü Kraliçesi Athena’yım.”

VI.

MUHTEŞEM DOKUMACI

I. ÇÖZGÜ

Yunanistan'da Arakne adında bir kız vardı. Yüzü solgun fakat hoştu, gözleri büyük ve maviydi, saçları ise uzun ve altın sarısıydı. Sabahtan öğlene kadar yaptığı tek iş, güneşin altında oturup yün eğirmektir; öğleden sonra ise, geceye kadar gölgede oturup ip dokurdu.

Ne kadar da güzel ve hoş şeyler dokurdu tezgâhında! Keten, yün, ipek hepsiyle çalışırdı ve bunlar onun elinden geçip de elbise oldular mı o kadar ince, yumuşak ve parlak olurlardı ki dünyanın her yerinden insanlar onu görmeye gelirdi.

Günler geçtikçe Arakne güneşte oturup yün eğirirken veya gölgede oturup ip dokurken "Tüm şu dünyada benimkiler kadar

iyi ip yok ve böyle yumuşak ve pürüzsüz kıyafet yok, böyle parlak ve nadir ipek yok." diye söylendi kendi kendine.

"Sana böyle güzel yün eğirmeyi ve ip dokumayı kim öğretti?" diye sordu birisi.

"Hiç kimse. Güneşte ve gölgede otururken kendi kendime öğrendim. Banakimse göstermedi." diye cevapladı Arakne.

"Ama belki de sana öğreten Gökyüzü Kraliçesi Athena'dır ve sen bilmiyorsundur."

"Athena, Gökyüzü Kraliçesi? Bana nasıl öğretebildi ki? O böyle ip yumakları yapabilir mi? Benim gibi elbiseler dokuyabilir mi? Onu yaparken görmek isterim. Ona bir şeyler gösterebilirim." diye karşılık verdi Arakne.

Kafasını kaldırdı ve kapıda uzun pelerinli bir kadın gördü. Kadının yüzü bakılacak kadar hoştu, ama bakışları sertti, hem de çok sert. Gri gözleri o kadar keskin ve parlaktı ki Arakne gözlerini ondan kaçırmak zorunda kaldı.

"Arakne, ben Gökyüzü Kraliçesi Athena'yım ve seni övünürken duydum. Hâlâ yün eğirmeyi ve ip dokumayı sana benim öğretmediğimi mi söylemeye çalışıyorsun?" dedi kadın.

"Bana kimse bir şey öğretmedi ve bildiklerim için hiç kimseye teşekkür edemem." diye karşılık verdi ve ayağa kalktı Arakne, dimdik ve gururlu bir şekilde tezgâhın yanında durdu.

"Sen hâlâ benim kadar iyi yün eğirip ip dokuyabildiğini mi sanıyorsun?" diye sordu Athena.

Arakne'nin yüzü soldu, fakat "Ben de senin kadar iyiyim." dedi.

"Öyleyse ne yapacağımızı söyleyeyim: Üç gün boyunca beraber dokuyacağız, sen kendi tezgâhında ben de benimkinde. Tüm

dünyadan gelip görmelerini isteyeceğiz ve bulutların üstünde yaşayan Zeus hakem olacak. Eğer senin eserin en iyiyse dünya var oldukça ben bir daha dokumayacağım, ama eğer benim eserim en iyiyse sen bir daha ne tezgâh ne de ip kullanacaksın. Kabul ediyor musun?" dedi Athena.

"Kabul ediyorum." dedi Arakne.

"Tamam öyleyse." dedi Athena ve gitti.

II. ÖRGÜ

Dokuma yarışması başladığında herkes izlemek için gelmişti; yüce Zeus ise bulutların ardından izliyordu.

Arakne tezgâhını gün boyunca keleklerin uçtuğu, çekirgelerin oradan oraya zıpladığı dut ağacının gölgesine kurdu. Athena ise tezgâhını rüzgârların estiği, yaz güneşinin parladığı gökyüzüne kurdu, çünkü o hava kralıçesiydi.

Sonra Arakne en güzel ipek yumağını aldı ve dokumaya başladı. Harika güzellikte bir ağ ördü, ağ o kadar ince ve hafifti ki havada uçuşuyordu ve bir aslanı tutacak kadar da kuvvetliydi. Ağın ilmeklerindeki iplikler rengârenkti, birbiriyle o kadar güzel ayarlanmış ve işlenmişti ki gören herkes çok beğendi.

"Yeteneğiyle gurur duyması şaşılacak bir şey değil." dedi insanlar.

Zeus da kafa salladı.

Sonra Athena dokumaya başladı. Dağların zirvelerinde parılayan güneş ışınlarını, yaz bulutlarının beyaz tüylerini, gökyüzünün mavi eterini, yaz çayırlarının parlak yeşilini ve sonbahar ağaçlarının morunu aldı. Onun ne dokuduğunu düşünüyorsunuz?

Gökyüzünde dokuduğu ağ çiçekler ve bahçelerden, kalelerden ve kulelerden, yüksek dağlardan, insanlardan ve hayvanlardan, devlerden ve cücelerden, bulutlarda Zeus ile birlikte yaşayan kudretli varlıklardan büyüleyici sahneler içeriyordu. Ona bakan herkes o kadar şaşkınlık ve hayret içersine düştü ki Arakne'nin ördüğü güzel ağı unuttu. Ve Arakne onu gördüğünde kendinden utandı ve korktu, yüzünü elleriyle kapatıp ağlamaya başladı.

"Hayır! Ben bir daha tezgâh ve ip kullanmadan nasıl yaşarım?" diye ağladı.

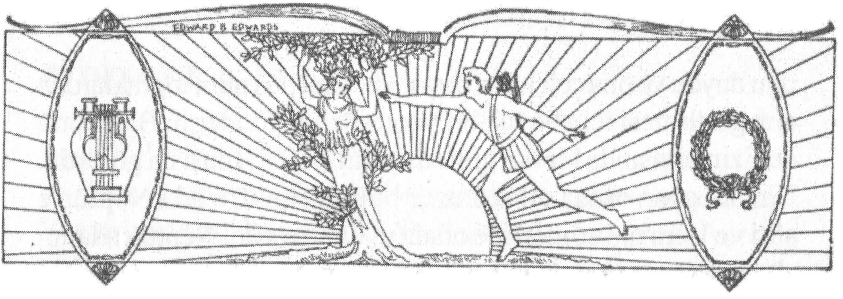
"Nasıl yaşarım?" diye söylenerek ağladı durdu.

Athena, zavallı kızın ip dokumadığı sürece mutlu olmayacağını gördüğünde ona çok acıdı ve şöyle dedi:

"Elimden gelse bu anlaşmayı bozar seni kurtarırdım, ama bunu hiç kimse yapamaz. Bu anlaşmaya sadık kalmalısın ve asla tezgâha ve ipe dokunmamalısın. Fakat dokumadığın sürece mutlu olmayacağından sana yeni bir vücut vereceğim ki tezgâhın ve ipin olmadan dokumaya devam edebilesin."

Sonra sopasının ucuyla Arakne'ye dokundu ve kız birden hızlı bir örümceğe dönüştü. Örümcek hemen gölge bir yere kaçtı ve güzel bir ağ dokumaya başladı.

O günden beri dünyadaki tüm örümceklerin Arakne'nin çocukları olduğunun söylendiğini duydum, fakat bunun doğru olduğundan emin değilim. Yine de bildiğime göre Arakne halen yaşıyor ve dönerek ağını dokuyor; belki de bundan sonra göreceğiniz örümcek onun ta kendisidir.

VII.

GÜMÜŞ YAYIN EFENDİSİ

I. DELOS

Hiç kimsenin hatırlayamayacağı kadar önce Leto adında hoş ve nazik bir bayan, Kudretli Topluluk ile birlikte dağın zirvesinde yaşırdı. O kadar hoş ve nazikti ki Zeus ona âşık oldu ve onu karısı yaptı. Fakat yeryüzü ve gökyüzü kraliçesi Hera bunu duyduğunda çok sinirlendi. Onu dağdan aşağıya attı ve herkese asla yardım etmemelerini emretti. Leto vahşi geyik gibi kaçıp durdu ve dinlenecek bir yer bulamadı, çünkü ne zaman dursa yer çalkalanmaya başladılar ve kayalar, "Devam et! Devam et!" diye bağırır; kuşlar, böcekler ve insanlar da buna eşlik ederdi. Hiç kimse ona acıımıyordu.

Bir gün bir denize vardı ve sahilde koşarken ellerini açıp yüksek sesle yüce Neptün'den yardım diledi. Denizlerin kralı Neptün

onu duydu ve ona çok kibar davrandı. Onu bu zalim topraklardan alıp götürmesi için büyük bir yunus balığı gönderdi. Balık onu denizin ortasında bir bot gibi savrulan Delos Adası'na götürdü. Nazik bayan orada ev ve huzur buldu, çünkü o ada Neptün'e aitti ve Hera'nın emirlerine orada uyulmuyordu. Neptün adanın altına dört mermer sütun yerleştirerek onun sallanmadan durmasını sağladı ve onları sıkı sıkı denizin dibine zincirledi, böylece de dalgalar onu hareket ettiremiyordu.

Çok geçmeden Leto, adada ikiz bebek dünyaya getirdi. Biri Apollon adında bir erkek, diğeri ise Artemis adında bir kızdı. Bu doğum haberi Zeus'un ve Kudretli Topluluğun kulağına gittiğinde çok mutlu oldular. Güneş suların üstünde dans etti, kuğular şarkılar söyleyerek adanın etrafında yedi tur uçtular. Ay, beşikteki bebekleri öpmeyi bıraktı ve Hera'öfkesini unuttu; yeryüzü ve gökyüzündeki herkese, Leto'ya iyi davranmalarını emretti.

İki çocuk çok hızlı büyüdüler. Apollon uzun boylu, güçlü ve hoş biri oldu; yüzü güneş ışınları kadar parlaktı ve gittiği her yere neşe ve memnuniyet götürürdü. Zeus ona deniz veya kara fark etmeksizin istediği her yere onu götürecek iki kuğu ve altından bir araba verdi. Ayrıca gelmiş geçmiş en güzel melodileri çalacağı gümüş bir lir ve hedefini asla şaşırmayan keskin oklu gümüş bir yay verdi. Zeus dünyaya gelip gittikçe ve insanlar Apollon'u tanımaya başladıkça bazıları ona Işık Taşıyıcı, bazıları Şarkı Üstadı, bazıları ise Gümüş Yayın Sahibi dedi.

Diana da uzun boylu, zarif ve güzeldi. Orman perisi olarak bilinen hizmetçileriyle ormanda dolaşmayı çok severdi. Ormanda yaşayan ürkek geyiklere ve savunmasız canlılara yardım ederdi. Kurt, ayı ve diğer vahşi hayvanları avlamaktan hoşlanırdı. Hem sevilen hem de korkulan biriydi. Zeus onu yeşil ormanların ve avlanmanın kraliçesi yaptı.

II. DELPHİ

"Dünyanın merkezi neresi?"

Zeus altından malikânesinde otururken birisi bu soruyu sordu. Yer ve gökyüzünün kudretli yöneticisi bu kadar basit bir soruyla gafil avlanamayacak kadar zeki, fakat hemen cevap veremeyecek kadar da meşguldü. Bu yüzden şöyle dedi:

"Bir yıl sonra bugün tekrar gel. Sana tam yerini göstereceğim."

Sonra Zeus fırtına rüzgârlarından bile hızlı uçabilen iki kartal aldı ve ikisine de eşit hızda uçmayı öğretti. Yıl sonunda hizmetkârlarına şöyle dedi:

"Bu kartalı güneşin denizden doğduğu dünyanın doğu kıyısına, arkadaşını da okyanusun karanlıkta kaybolduğu ve ötesinde hiçbir şeyin olmadığı uzak batıya götürün. Sonra ben işaret verdiğimde ikisini aynı anda salın."

Hizmetkârlar emirleri yerine getirdi ve kartalları dünyanın en ücra köşelerine götürdü. Sonra Zeus ellerini çırpı. Gök gürüldedi, şimşek çaktı ve iki hızlı kartal serbest kaldı. Birisi doğuya, diğeri batıya doğru hızla uçtu. Hiçbir ok yayından, bu iki kartalın onları tutan ellerden fırladığı hızla çıkmamıştır.

Kartallar hiç durmadan birbirlerine kavuşmak için acele eden akanyıldızlar gibi gittiler. Zeus ve kudretli topluluğu bulutların arasından onları seyretti. Kartallar gitgide birbirlerine yaklaştılar, ama ne sağa ne sola döndüler. Sonra denizde iki geminin çarpışması gibi iki kartal havada çarpıştılar ve ölü bedenleri yere düştü.

"Kim dünyanın merkezini sormuştu? Kartalların düştüğü yer dünyanın merkezidir." dedi Zeus.

Yunanistan'da Parnassos adındaki bir dağın zirvesine düşmüşlerdi.

"Eğer orası dünyanın merkeziyse, ben evimi oraya yapacağım, tam orada bir ev yapacağım ki ışığım her yerden görülebilsin." dedi genç Apollon.

Böylece Apollon, Parnassos Dağı'na gitti ve evinin temellerini atacağı yere baktı. Dağ çok sarptı, eteğindeki vadi ise karanlık ve ıssızdı. Orada yaşayan az sayıda insan da kayaların arasına saklanıyordu. Bu insanlar Apollon'a dik uçurumun ikiye ayrıldığı dağ eteğinde Piton adında devasa bir yılanın yaşadığını söylediler. Bu yılan sık sık kuzu ve inekleri, bazen de insanları, korkunç mağarasına kaçırırdı ve onları orada parçalayıp yutardı.

"Bu yaratığı kimse öldüremez mi?" diye sordu Apollon.

"Hiç kimse, biz ve çocuklarımız ve sürülerimiz onun tarafından öldürüleceğiz." dediler.

Sonra Apollon gümüş yayıyla Piton'un yaşadığı yere gitti. Yaratık çimde ve kayalarda büyük patikalar açmıştı, bu yüzden inini bulmak hiç zor olmadı. Yılan Apollon'u görür görmez canlandı ve dışarı çıktı. Parlak prens yaratığın göz kamaştırıcı gözlerini ve kanlı ağzını gördü ve pullu vücudunun kayalarda çıkardığı sesi duydu. Yayına bir ok koydu ve dimdik durdu. Piton düşmanın sıradan bir insan olmadığını anladı ve kaçmaya başladı. Ok yaydan fırladı ve canavar öldü.

"Evimi buraya yapacağım." dedi Apollon.

Apollon dik uçurumun eteklerine, Zeus'un kartallarının düştüğü yerin altına, Piton'u öldürdüğü yere evinin temellerini attı. Apollon'un tapınağının beyaz duvarları kayalar arasından yükseldi. Sonra da bölgedeki fakir insanlar gelip evlerini onunkinin ya-

nına inşa ettiler. Apollon orada uzun yıllarca yaşadı, insanlara zarif ve akıllı olmayı öğretti, mutlu olmanın yollarını gösterdi. Dağ artık sarp ve yabanıl değildi; müzik ve şarkılar duyuluyordu, vadi artık ıssız ve karanlık değildi; ışık ve güzelliklerle doluydu.

"Şehrimizin ismi ne olacak?" diye sordu insanlar.

"Delphi veya Dolphin –Yunus– diyebilirsiniz, çünkü annemi denizde bir yunus taşımıştı." dedi Apollon.

III. DAPHNE

Delhi'nin kuzeyinde bulunan Tempe Vadisi'nde Daphne adında genç bir kız yaşardı. Garip biri idi; geyik yavrusu kadar utanç ve vahşi, ovalarda gezinen geyikler kadar da hızlıydı. Fakat bir haziran günü kadar da güzel ve hoştu, onunla tanışıp konuşabilen olmamıştır, ama herkes onu çok severdi.

Daphne zamanının çoğunu kuşlarla, çiçeklerle ve ağaçlarla ormanda ve tarlalarda geçirirdi. En çok Peneus Nehri'nin kenarında yürümeyi ve suyun sazlıklar arasından veya parıltılı çakıl taşlarının üzerinden akarken çıkardığı sesleri dinlemeyi severdi. Genellikle nehre sanki canlıymış ve onu duyabilirmiş gibi şarkılar söylerdi. Nehrin kendisini anladığını ve ona karşılık olarak birçok özel sırrı söylediğini hayal ederdi. Onu iyi tanıyan insanlar şöyle derdi:

"O, nehrin kızıydı."

"Evet, sevgili nehir, kızın olayım." dedi Daphne.

Nehir gülümsedi ve sadece onun anlayabileceği bir şekilde ona cevap verdi ve bundan sonra Daphne ona hep "Baba Peneios." dedi.

Bir gün güneş sıcak sıcak parlarken ve hava çiçek kokularıyla doluyken Daphne nehirden daha önce hiç uzaklaşmadığı kadar uzağa gitti. Gölgeyi bir ormandan geçti, tepesinden aşağıdaki vadide gülümseyerek akan beyaz ve temiz Baba Peneios'u gördüğü bir dağı aştı. Önünde daha birçok dağlar, sonrasında yeşil yokuşlar ve Ossa Dağı'nın ağaçlı zirvesi vardı. Ossa'nın zirvesine bir tırmanabilse denizi, yakındaki diğer dağları ve güneyde çok uzaklardaki Parnassos Dağı'nın ikiz tepelerini görebilecekti.

"Hoşça kal, Baba Peneios, ben dağa tırmanmaya gidiyorum, ama yakında geri geleceğim." dedi.

Nehir ona gülümsedi ve Daphne koşmaya başladı, birer birer tepeleri aştı, ama büyük dağ hâlâ çok uzaktaydı ve endişeleniyordu. Çok geçmeden harika bir şelalenin çağladığı ve toprağın binlerce güzel çiçeklerle kaplı olduğu ağaçlı bir yokuşun başına geldi ve orada dinlenmek için biraz oturdu. Yukarıdan en tepeden daha önce hiç duymadığı kadar güzel bir müzik sesi geldi. Ayağa kalktı ve dinlemeye başladı. Birisi lir çalıyor birisi de şarkı söylüyordu. Korkmaya başladı, ama müzik o kadar çok etkileyiciydi ki kaçamadı.

Aniden müzik azaldı ve uzun boylu, hoş, sabah güneşi kadar parlak yüzlü genç bir adam tepeden onun yanına geldi.

"Daphne!" dedi, ama genç kız onu duymayı beklemeden arkasını döndü ve ürkek bir ceylan gibi Tempe Vadisi'ne doğru kaçtı.

"Daphne!" diye seslendi genç adam. Genç kız onun Gümüş Yayın Efendisi olduğunu bilmiyordu, bildiği tek şey onu takip ediyor olmasıydı, bu yüzden koşabildiği kadar hızlı kaçtı. Daha önce hiçbir genç adam onunla konuşmamıştı, bu nedenle onun sesi kalbine korku saldı.

"SHE TURNED AND FLED LIKE A FRIGHTENED DEER." (55)

Döndü ve ürkmüş bir ceylan gibi kaçtı.

"O, gördüğüm en hoş kız, keşke bir kez daha yüzünü görebilsem, onunla konuşabilsem, o kadar çok mutlu olurum ki." dedi Apollon kendi kendine.

Çalıkların arasından, kayaların ve yıkılmış ağaçların üstünden, engebeli yokuşlardan aşağı, dağları aşarak, nefes nefese koşup atlayıp uçarak kaçtı Daphne. Bir kez bile ardına bakmadı, ama Apollon'un hızlı ayak seslerini hep yakınında duydu, onun omzunda taşıdığı gümüş yayın sesi hiç eksilmedi, nefesini ensesinde hissediyordu. Nihayet daha rahat koşabileceği düz zeminli bir vadiye geldi, ama gücü hızla tükeniyordu. Tam önünde, gün ışığında gülümseyen beyaz nehir görüldü. Kollarını açtı ve bağırdı:

"Baba Peneios, kurtar beni!"

Nehir sanki onu yakalamak istemiş gibi yükseldi. Her yeri kör edici bir duman kapladı. Apollon bir anlığına kaçan kızı göremedi. Sonra onu nehrin kıyısında gördü, suda dalgalanan saçları yanaklarına dokunuyordu. Apollon genç kızın öfkeli nehirde boğulduğunu sandı ve onu kurtarmak için elini uzattı. Fakat yakaladığı o hoş, ürkek Daphne değildi; yeşil yaprakları rüzgârda titreyen bir defne ağacıydı.

"Hayır! Daphne! Daphne! Nehir seni böyle mi kurtardı? Baba Peneios seni benden korumak için mi bir ağaca çevirdi?" diye ağladı Apollon.

Daphne'nin gerçekten bir ağaca dönüşüp dönüşmediğini bilmiyorum, zaten önemli de değil, çünkü çok zaman önceydi. Ama Apollon öyle olduğuna inandı ve defne yapraklarından bir taç yaptı. Bu tacı sevimli bakirenin anısı olarak hep başına takacağını söyledi. Bundan sonra defne onun en sevdiği ağaç oldu. Bu sebeple günümüzde şairler ve müzisyenler defne yapraklarıyla taçlandırılırlar.

IV. ALDATILMIŞ

Apollon akrabalarıyla beraber bulutların arasında zaman geçirmeyi pek sevmezdi. O daha çok gezmeyi severdi; insanları çalışırken ve hayattan zevk alırken görmeyi severdi. İnsanlar onun temiz, oğlansı yüzünü ve yumuşak, beyaz ellerini ilk kez gördüklerinde onu küçümsediler ve onun hiçbir işe yaramaz bir ayak olduğunu söylediler. Ama o konuşmaya başlayınca o kadar çok etkilendiler ki büyülenmiş bir şekilde onu dinlediler ve onun her bir sözüne harfiyen uydular. Onun nasıl bu kadar bilge olduğunu çok merak ediyorlardı; çünkü onun hiçbir iş yapmayan, sadece oradan oraya gezerek lirini çalan, kuşları, arıları, çiçekleri ve ağaçları izleyen biri olduğunu sanmışlardı. Ne zaman içlerinden biri hastalansa hemen ona giderdi ve Apollon ona bitkilerden, taşlardan ya da nehirde nasıl şifa bulacağını söylerdi. Apollon'un diğer insanlar gibi yaşlanmadığını fark ettiler; o hep genç ve hoştu. Ayrıca artık dünya yaşamak için o gelmeden önceki halinden daha parlak ve rahat bir yeri.

Tempe Vadisi'nin ötesinde bir dağ köyünde Kronos adında güzel bir bayan yaşırdı. Apollon onu görür görmez âşık oldu ve onu karısı yaptı; uzun yıllar boyunca beraber mutlu yaşadılar. Çok geçmeden bir bebekleri oldu, çok güzel gözleri olan bir erkek ve ona Asklepeus adını verdiler. Doğumun ardından dağlar ve ormanlar Apollon'un lirinden çıkan müzikle doldu. Bulutlar üstündeki Kudretli Topluluk çok mutluydu.

Bir gün Apollon, Kronos ve çocuğunu bırakıp Parnassos Dağı'ndaki en sevdiği evine gitmek üzere yola çıktı.

"Senden haberdar olacağım. Her sabah bir karga Parnassos'a uçacak, ben uzaktayken senin ve çocuğumuzun iyi olup olmadığını ve neler yaptığınızı bana anlatacak." dedi Apollon, Kronos'a.

Apollon'un çok akıllı ve konuşabilen bir evcil kargası vardı. Kuş sizin gördüğünüz diğer kargalar gibi siyah değildi, tam tersine kar kadar beyazdı. O zamana kadar tüm kargaların beyaz olduğu söylenir, ama bunun doğru olduğundan şüpheliyim.

Apollon'un kargası tam bir gammazdı ve her zaman da gerçeği söylemezdi. Bir şeyin başlangıcını görür, daha fazla öğrenmek için beklemeden hemen aceleyle uçar ve onun hakkında harika bir hikâye oluştururdu. Fakat Kronos'tan Apollon'a haber taşıyabilecek ondan başka hiçbir şey yoktu. Sizin de bildiğiniz gibi, o günlerde ne postacı vardı ne de tüm dünyayı dolaşan telgraf telleri.

Birkaç gün her şey yolunda gitti. Her sabah beyaz kuş tepeleri, ovaları, nehirleri ve ormanları aşarak Apollon'a uçtu. Onun omzuna konup "Kronos iyi! Kronos iyi!" dedi.

Bir gün, onun da başka bir hikâyesi var, karga normalinden daha erken geldi ve çok telaşlıydı.

"Kro-Kro-Kro!" diye yüksek sesle kekeledi, çünkü o kadar nefes nefeseydi ki onun adını tam olarak söyleyemedi.

"Sorun nedir? Kronos'a bir şey mi oldu? Konuş! Doğruyu söyle!" diye sordu Apollon.

"Seni sevmiyor! Seni sevmiyor! Bir erkek gördüm! Bir erkek gördüm!" diye bağırdı karga ve daha nefes bile almadan, her şeyi anlatmadan havalandı ve aceleyle eve doğru uçtu.

Apollon, ki her zaman çok bilge biridir, bu sefer karga kadar aptal davrandı. Karısının gerçekten onu başka bir adamla aldattığını düşündü ve bedeni öfke ve kederle doldu. Hiç kimseye konuşmayı düşünmedi, çünkü bir an önce gerçeği öğrenmeyi kafasına koymuştu. Kuğuları ve altın arabası elinin altında değildi;

artık insanlarla birlikte yaşıyordu ve onlar gibi seyahat etmeliydi. Yürüyerek seyahat etmeliydi ve yolların olmadığı o günler için hiç de kısa bir seyahat sayılmazdı. Fakat bir süre sonra, daha önce-leri mutlu bir şekilde yaşamış olduğu köye vardı ve koyu yapraklı zeytin ağaçlarının arasında saklı evini gördü. Bir dakika sonra karganın doğruyu söyleyip söylemediğini anlayacaktı.

Apollon birisinin bahçede koştüğünü duydu ve ağaçların arasında beyaz bir cüppe gördü. Bu adamın karganın gördüğü kişi olduğundan ve onun kaçmaya çalıştığından emindi. Hemen yayına bir ok yerleştirdi. Yayı gerdi. Ve bıraktı! Asla ıskalamayan ok havada bir şimşek gibi gitti.

Apollon keskin bir inleme duydu ve bahçeye doğru fırladı. Orada çimlerin üzerinde ölü bedeniyle yatan sevgili Kronos'unu gördü. Kronos, Apollon'un geldiğini görmüş ve zalim ok onun kalbini deldiğinde onu karşılamak için sevinçle koşuyormuş. Apollon üzüntüden kendinden geçti. Kronos'un bedenini kollarının arasına aldı ve onu hayata geri getirmeye çalıştı. Ama hepsi boşunaydı. Sadece Apollon'un adını fısıldayabildi ve öldü.

Çok geçmeden karga yakınlardaki bir ağacın dalına kondu. Hikâyesini bitirmek istercesine "Kro-Kro-Kro!" diye konuşmaya başladı . Fakat Apollon onu kovdu.

"Lanetli kuş, bundan sonra hayatın boyunca sadece 'Gak-Gak-Gak!' diyebileceksin ve o gurur duyduğun kar beyaz tüylerin gece kadar siyah olacak." diye bağırdı Apollon.

O günden bu güne tüm kargalar siyahtır ve "Gak-Gak-Gak!" diye bağırarak bir ölü ağaçtan diğer ölü ağaca uçarlar.

V. GÖZDEN DÜŞMÜŞ

Bu olaydan sonra Apollon küçük Asklepeus'u kollarının arasına aldı ve onu deniz kenarında bir mağarada yaşayan Cherion adında yaşlı bilgenin yanına götürdü.

Apollon, "Bu çocuğu al ve ona dağların, ormanların, tarlaların ilmini öğret. İnsanoğluna yardım edebilmesi için bilmesi gereken tüm bu bilgileri öğret ona." dedi.

Asklepeus akıllı, kibar, sevimli ve iyi bir öğrenci olduğunu hemen ispatladı. O, Cherion'un öğrencileri arasında en sevildi. Dağların, ormanların ve tarlaların ilmini öğrendi. Bitkilerin, çiçeklerin ve taşların şifalarını öğrendi. İnsanların, böceklerin ve kuşların davranışlarını çalıştı. En önemlisi, hastaları iyileştirebiliyor ve yaraları tedavi edebiliyordu; işte bu yüzden bugün hekimler onu ilk ve başhekim olarak anarlar ve onurlandırır.

Zaman içerisinde Asklepeus o kadar çok kişiyi iyileştirip kurtardı ki Alt Dünya'nın solgun yüzü kralı Hades dehşete düştü.

"Eğer bu hekim insanları benim krallığımdan uzak tutmaya devam ederse yakında yapacak bir işim olmayacak." dedi Hades.

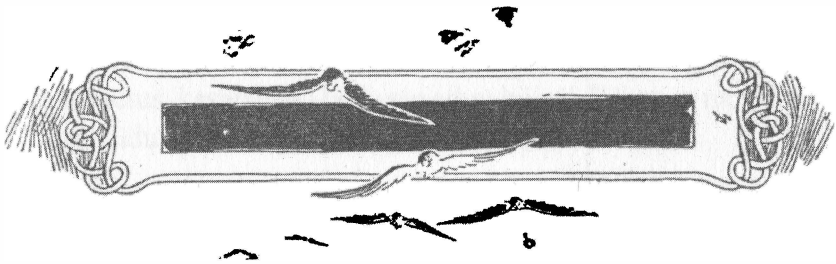
Hades, kardeşi Zeus'a haber gönderdi ve Asklepeus'dan şikâyetçi oldu. Büyük Zeus onun şikâyetini dinledi ve fırtına bulutlarının arasında ayağa kalktı, yetenekli hekim ölünceye dek ona yıldırımlar gönderdi. Sonra tüm dünya yasa büründü, hatta ağaçlar, böcekler ve taşlar ağladı, çünkü yaşamın arkadaşı artık yoktu.

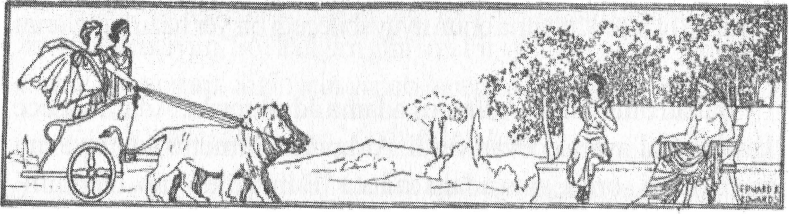
Apollon oğlunun öldüğünü öğrendiğinde keder ve öfkeyle doldu. Zeus'a ve Hermes'e karşı hiçbir şey yapamazdı, çünkü onlar ondan daha güçlüydü, ama Apollon dumanlı dağların

altındaki Vulkan'ın demir ocağına gitti ve ölümcül yıldırımları yapan demircileri öldürdü.

Sonra Zeus, Apollon'a önünde diz çökmesini emretti ve yaptıkları için cezalandırılacağını söyledi. Apollon'un yayını, oklarını, muhteşem lirini ve tüm güzelliğini elinden aldı. Sonra da onu bir dilenci gibi giydirdi ve dağından attı. Sıradan bir insana bir yıl kölelik etmeden ne kendin olabilirsin ne de geri dönebilirsin, dedi.

Ve böylece Apollon yalnız ve arkadaşsız bir dünyayla baş başa kaldı ve onu gören hiç kimse onun daha önceleri parlak yüzlü Gümüş Yayın Efendisi olduğunu hayal bile edemeyecekti.

VIII. ADMETUS VE ALKESTİS

I. KÖLE

Delphi'nin kuzeyinde, denizden çok uzak olmayan küçük bir kasabada, Admetus adında genç bir adam yaşardı. Kasabanın yöneticisi olduğu için ona kral denilirdi, ama krallığı o kadar küçüktü ki her yeri yürüyerek dolaşmak yarım gün alırdı. Admetus, kasabadaki herkesin adını bilirdi. Kibar ve nazik bir kral olduğu için herkes onu çok severdi.

Bir gece geç vakitte dışarıda yağmur yağarken ve dağlardan soğuk rüzgârlar eserken Admetus'un kapısını bir dilenci çaldı. Adam sefil, kirli ve açtı. Kasabasinda hiç kimse aç olmadığı için, onun uzak diyarlardan geldiğini hemen anlayabildi. Kral onu evine alıp doyurdu, adam banyo yaptıktan sonra ona sıcak bir elbise

verdi ve hizmetkârlarına onun uyuyabileceği bir yer hazırlamalarını söyledi.

Sabah olduğunda Admetus adama adını sordu. Adam sadece kafasını sallayarak cevap verdi. Ardından Admetus adama evini ve ülkesini sordu, ama adam sadece "Beni kölen yap, efendim! Beni kölen yap ve izin ver sana bir yıl hizmet edeyim." diyebildi.

Genç kralın bir köleye daha ihtiyacı yoktu. Ama en zavallı dilencinin bile bu adamdan daha iyi olduğunu görünce ona acıdı ve "İstediyini yapacağım. Sana ev, yemek ve elbise vereceğim ve sen benim kölem olacaksın ve bana bir yıl hizmet edeceksin." dedi.

Ama bu yabancı hiçbir şey bilmiyordu, bu yüzden kralın kuzu ve keçilerine çobanlık yapması için dağlara gönderildi. Bir yıl boyunca sürülere baktı, onlara en taze suyu ve en yeşil otlakları buldu ve kurtları onlardan uzak tuttu. Admetus diğer kölelerine olduğu gibi ona karşı da çok cömertti; ona en güzel yemek ve kıyafetleri verdi. Fakat yabancı, ne adını söylüyordu ne de akrabalarından ve evinden bahsediyordu.

Bir yıl geldi geçti ve Admetus sürülerini görmek için tepeler arasında bir yürüyüşe çıktı. Birdenbire müzik sesi duydu. Öyle çobanların çaldığı türden bir şey değildi, daha önce duyduklarından daha hoş ve canlıydı. Sesin nereden geldiğini anlamaya çalıştı. Ve buldu! O tepede etrafında kendini dinleyen kuzularla oturan da kimdi? Onun çobanı olamazdı, değil mi?

Uzun boylu, yakışıklı bir delikanlıydı; cüppesi bir kralinkinden bile daha parlak ve güzeldi. Yüzü güneş kadar parlaktı ve gözleri şimşek gibi parlıyordu. Omzunda gümüş bir yay vardı ve belinden keskin yaylar sarkıyordu. Ellerinde altın bir lir tutuyordu. Admetus hareketsiz kaldı ve onun kim olduğunu merak ediyordu. Sonra yabancı konuştu:

"Kral Admetus, ben o doyurduğunuz ve cömert davrandığınız zavallı dilenciyim. Söylediğim gibi size bir yıl hizmet ettim ve şimdi evime gidiyorum. Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Evet, bana adını söyle." dedi Admetus.

"Benim adım Apollon. On iki ay önce babam kudretli Zeus beni krallığından kovdu ve dünyaya arkadaşsız ve yalnız bir şekilde gönderdi. Birine bir yıl kölelik etmeden dönmememi emretti. Ben de sana geldim, sefil ve aç bir şekilde, sen beni doyurdun ve bana kıyafet verdin. Bana oğlunmuşum gibi merhametli davrandın. Seni ödüllendirmek için sana ne verebilirim?" diye cevapladı Apollon.

"Gümüş Yayın Efendisi, ben bir insanın isteyebileceği her şeye sahibim. Sana yardım edebildiğim için çok mutluyum. Daha fazla bir şey isteyemem." dedi kral.

"Peki, öyleyse, eğer bir gün gelir de yardımıma ihtiyacın olursa bana haber ver." dedi Apollon.

Ve parlak prens hızlı bir şekilde uzaklaştı; giderken de çok güzel bir şarkı çalıyordu. Ve Admetus mutlu bir şekilde evine geri döndü.

II. ARABA

Admetus'un yaşadığı yer ile deniz kıyısında zengin bir şehir olan İolcos arasında sadece birkaç kilometre vardı. İolcos'un kralı Pelias, kendisinden başka hiç kimseyi düşünmeyen zalim biriydi. Pelias'ın, haziran gülü kadar güzel, herkesin iyiliğini ve kibarlığını övdüğü Alkestis adında bir kızı vardı. Denizaşırı ülkelerden birçok prens ona evlenme teklifi etmek için geldi. Yunanistan'ın en soylu delikanlıları onun kalbini çalmaya denedi.

Ama o sadece bir kişiyi dinledi; o da genç komşuları Kral Admetus'tu.

Böylece Admetus zalim kralın huzurunu çıktı ve kızıyla evlenmek istediğini söyledi.

"Benim damadım olmaya layık olduğunu ispatlamadan hiç kimse kızıma sahip olamaz. Eğer onu istiyorsan, aslan ve yabandomuzunun çektiği altından bir arabayla gelmelisin. Eğer başka bir şekilde gelirsen, o karın olamaz." dedi Pelias ve kahkaha attı. Sonra da genç adamı malikânesinden attı.

Daha önce hiçbir aslanla bir domuzun beraber araba çektiğini duymamış olan Admetus, üzgün bir şekilde evinin yolunu tuttu. En cesur adam bile böyle bir şeyi yapamazdı.

Yürürken kasabasının yakınlarında otlanan kuzu ve keçileri gördü, birden aklına Apollon ve onun ayrılırken söylediği son sözleri geldi: "Yardıma ihtiyacın olursa bana haber ver."

"Şimdi yardımına ihtiyacım var." dedi Admetus.

Admetus ertesi sabah erkenden açık alanda taşlardan bir sunak yaptı ve sürünün en şişman keçisini öldürüp sunakta yanan ateşin üzerine koydu. Yanık et kokusu havaya karıştığında ellerini dağın zirvesine doğru kaldırıp Apollon'a seslendi:

"Gümüş Yayın Efendisi, eğer zavallı dilenciye iyilik yapabiliysem, şimdi gel ve bana yardım et. Yardıma ihtiyacım var ve bana olan sözünü hatırlıyorum."

Admetus konuşmasını bitirir bitirmez, yay ve oklarıyla Apollon aşağıya indi ve kralın önüne dikildi.

"Kralların en merhametlisi, sana nasıl yardım edebileceğimi söyle." dedi.

Bu, garip bir takımdı.

Admetus ona, güzel Alkestis'i ve babasının onu sadece aslan ve yabandomuzu ile çekilen bir arabayla gelen adama vereceğini anlattı.

"Benimle gel, sana yardım edeceğim." dedi Apollon.

İkisi ormana doğru yürüdüler. Çok geçmeden bir aslanın peşine düştüler. Aslan kükreyip ölümcül pençelerini savurmasına rağmen, çabuk ayaklı Apollon aslanı yebesinden yakaladı. Sonra Admetus çalılıkların arasından yabandomuzunu gördü. Apollon onu da kovalamaya başladı, aslanı da yabandomuzunun ardından bir av köpeği gibi koşturdu. İkisini de yakalayınca biri sağ diğeri sol elinde ormanda yürümeye devam etti, Admetus da onu takip etti.

Denizi ve İolcos şehrini gördüklerinde henüz öğlen olmamıştı. Yolun kenarında altın bir araba vardı ve sanki onları bekliyor gibiydi. Hemen aslanı ve domuzu arabaya bağladılar. Bu ikili çok garip bir takım oldu, çünkü iki hayvan dövüşmeden duramıyordu, ama Apollon onlara kırbacıyla vurarak uysallaştırdı ve hazır hale getirdi. Sonra Admetus arabaya çıktı, Apollon onun yanına oturdu, dizginleri tuttu ve İolcos'a doğru sürdü.

Yaşlı Kral Pelias, muhteşem arabayı ve harika arabacıyı gördüğünde çok şaşırdı. Admetus ondan Alkestis'i istediğinde reddedemedi. Düğün için gün belirlendi ve Apollon arabasını ormana doğru sürdü, orada aslanı ve yabandomuzunu serbest bıraktı.

Böylece Admetus ve Alkestis evlendiler, zalim Kral Pelias hariç herkes çok mutlu oldu. Apollon düğüne davet edilenler arasındaydı ve genç damada bir hediye getirmişti; hediye dağın zirvesindeki Kudretli Topluluktan bir sözdü: "Eğer Admetus hastalanır veya ölüm döşegine düşerse onu seven biri öldüğü takdirde yeniden iyileşebilecek".

III. GÖLGE LİDER

Admetus ve Alkestis uzun yıllar boyunca mutlu yaşadılar ve küçük krallıklarındaki herkes onları sevdi ve saydı. Ama sonunda Admetus hasta düştü ve günden güne kötüleşti, iyileşeceğine dair umutlar tükendi. Sonra onu sevenler Apollon'un ona verdiği düğün hediyesini hatırladılar: 'Eğer Admetus hastalanır veya ölüm tehlikesi yaşarsa, onu seven biri öldüğü takdirde yeniden iyileşebilecekti.' Ve kimin onun yerine ölmek isteyeceğini aramaya başladılar.

Annesi ve babası çok yaşlıydı ve çok az ömürleri kalmıştı. Bu yüzden onlardan biri onun yerine ölmek isteyebilir, diye düşündüler. Ama onlara sorulduğunda, kafalarını sallayıp kısa bir ömürleri kalmasına rağmen o günleri olabildiğince yaşamak istediklerini söylediler.

Sonra kız ve erkek kardeşlerine onun yerine ölmek isteyip istemedikleri soruldu, ama onlar kendilerini Apollon'dan daha çok seviyorlardı. Arkalarını dönüp onu terk ettiler. Apollon'un kasabada çok iyi arkadaşları vardı ve onlar hayatlarını Apollon'a borçluydu. Onun için her şeyi yaparlardı, fakat bu isteği yerine getirmedi.

Herkes kafasını sallayıp "Ben yapamam." derken güzel Alkestis odasına çıktı ve Apollon'a seslendi. Kocasını kurtarmak için canını verebileceğini söyledi. Ve hiç korkmadan yatağına uzandı, gözlerini kapadı. Hizmetkârlar odaya girdiklerinde onun cansız bedenini buldular.

Aynı anda Admetus hastalığının kendisini terk ettiğini fark etti. Kuvvetli ve iyi bir şekilde ayağa kalktı. Nasıl bu kadar hızlı iyileştiğinin merakı içersinde Alkestis'i bulup ona iyi haberi vermek için aceleyle koştu. Odasına girdiğinde yatakta onun cansız

bedenini gördü ve hemen kendisi için öldüğünü anladı. O kadar çok üzüldü ki hiç kimseyle konuşmadı. Sadece ölmeyi ve sevdiğine kavuşmayı diledi.

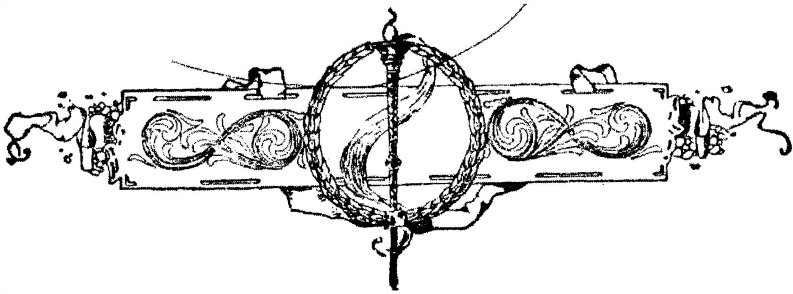
Tüm ülkede herkes güzel Alkestis için yas tutuyordu ve evlerde yas tutanların ağlamaları duyuluyordu. Admetus genç kraliçesinin öldüğü yatağın yanına oturdu ve soğuk elini tuttu. Gün bitti gece oldu, ama onun soğuk elini bırakmadı. Karanlık gece boyunca onun yanında yapayalnız kaldı. Seher vakti geldi, fakat o ışığı görmek istemedi.

Sonunda güneş doğudan yükselmeye başladı. Admetus birden çok şaşırды, çünkü Alkestis'in eli ısınmaya ve soluk yanakları kızarmaya başladı.

Çok geçmeden güzel bayan gözlerini açtı ve oturdu; canlıydı, iyiydi ve mutluydu.

Nasıl Alkestis tekrar hayata döndü?

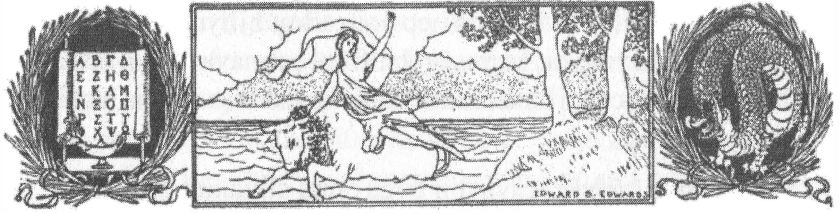
O ölüp bedenini terk ettiğinde acımasız Karanlıklar Kralı, aynen diğerlerini götürdüğü gibi, onu Yeraltı'nın Kraliçesi Proserpine'nin neşesiz malikânesine götürdü.

"Ölmeye bu kadar istekli olan da kim?" diye sordu solgun yüzlü kraliçe.

Genç ve güzeller güzeli Alkestis'in kocası için hayatını feda ettiğini öğrendiğinde ona çok acıdı ve Karanlıklar Kralı'na onu yeryüzünün neşe ve gün ışığına geri götürmesini emretti.

Böylece Alkestis hayata döndü ve Admetus ile birlikte denizden çok uzak olmayan küçük krallıklarında yıllarca mutlu yaşadı. Bulutların üstündeki Kudretli Varlıklar onları korudu ve çok yaşlandıklarında Karanlıklar Kralı ikisini birlikte aldı ve götürdü.

IX.

KADMOS VE EUROPA

I. BOĞA

Asy'a'da bir kız bir de oğlu olan bir kral yaşırdı. Oğlanın adı Kadmos, kızınki ise Europa idi. Kralın ülkesi çok küçüktü. Evinin çatısından tüm topraklarını görebilirdi. Bir tarafı dağlarla çevriliydi, diğer tarafında ise deniz vardı. Orayı dünyanın merkezi sanırdı ve diğer ülkeler ve insanlar hakkında pek bir bilgiye sahip değildi.

Kral küçük krallığında çok mutluydu ve çocuklarına çok düşkündü. Aslında onlarla gurur duymak için haklı nedenleri de vardı; Kadmos ülkedeki en cesur erkekti, Europa ise en güzel kızdı. Ama kötü günler onları da buldu.

Bir sabah Europa çiçek toplamak için deniz kıyısındaki çayıra gitti. Babasının sığırları yoncalarla dolu bu çayırın tam ortasındaydı.

Hepsi çok evcildi ve Avrupa hepsinin adını biliyordu. Çoban ağacın altında yatıyor, kamıştan bir flütü çalmaya çalışıyordu. Avrupa daha önceleri binlerce kez burada oynamıştı ve ona hiçbir zarar gelmemişti.

O sabah sürüdeki acayip bir boğa onun dikkatini çekti. Çok büyüktü ve kar kadar beyazdı. Onu sevimli ve hoş gösteren açık kahverengi gözleri vardı. İlk başlarda boğa hiç Avrupa'ya bakmadı; durmadan koşturuyordu ve gencaları yiyiyordu. Ama Avrupa önlüğünü papatya ve düğünçiçekleriyle doldurunca boğa ona doğru geldi. Avrupa ondan korkmuyordu ve ona baktı, o çok yakışıklıydı. Boğa Avrupa'nın yanına geldi ve "Günaydın!" demek için burnuyla koluna sırtındı.

Avrupa boğanın başını ve boynunu okşadı. Boğa çok mutlu görünüyordu. Sonra papatyalardan bir taç yaptı ve boğanın boynuna astı. Boğa güzel gözleriyle teşekkür edencesine ona baktı. Bir süre sonra boğa yere uzandı ve Avrupa daha küçük bir taç yaptı ve onu boğanın boynuzlarına takmak için sırtına çıktı. Aniden boğa sıçradı ve hızla koşmaya başladı. Avrupa atlamaya cesaret edemedi, yapabildiği tek şey boğanın boynuna sıkıca tutunup çığlık atmaktı.

Ağacın gölgesindeki çoban onun çığlıklarını duydu ve neler olduğunu görmek için ayağa kalktı. Boğanın sırtında kızla denize doğru koştuğunu gördü. Hemen onların ardından koştu, ama yetişemedi. Boğa sırtında zavallı Avrupa ile denize atladı ve hızla uzaklara yüzdü. Bunu gören herkes hemen krala koştu ve haber verdi. Tüm kasaba ayağa kalktı. Herkes deniz kenarına koştu ve onu aradı. Görebildikleri tek şey soğuk, mavi suda hızla hareket eden beyaz bir cisimdi. Ve çok geçmeden gözden kayboldu.

Kral en hızlı gemisini boğayı ele geçirmek için gönderdi. Denizciler daha önce hiç kimsenin gitmediği kadar uzaklara gittiler, fakat Avrupa'yı bulamadılar. Döndüklerinde herkesin ümidi kayboldu. Kasabadaki tüm kadınlar ve çocuklar onun için yas tuttu. Kral kendini evine kapattı, üç gün boyunca hiçbir şey yemedi ve içmedi. Sonra oğlu Kadmos'u çağırdı ve bir gemi alıp kardeşini aramaya gitmesini söyledi. Ve ne kadar tehlikeli olursa olsun onu bulmadan asla dönmemesini emretti.

Kadmos gitmek için çok istekliydi. Beraberinde götüreceği yirmi cesur adam seçti ve ertesi gün yelken aldı. Çok büyük bir görev üstlendiler, çünkü hiç bilmedikleri bir deniz önlerindeydi ve ardında nasıl toprakların olduğunu da bilmiyorlardı. Aslında bir karaya ulaşamama korkusu da vardı. O günlerde gemiler çok fazla açılmaya cesaret edemezdi. Fakat Kadmos ve arkadaşları hiç korkmuyorlardı. Her türlü tehlikeyle yüzleşmeye hazır dılar.

Birkaç gün sonra Kıbrıs adında bir adaya vardılar. Kadmos karaya çıktı ve oradaki yabancı insanlarla konuşmaya çalıştı. Adadakiler ona karşı çok kibar davrandılar, ama onun dilini anlamıyorlardı. Sonunda Kadmos onlara işaretlerle kim olduğunu anlattı ve kız kardeşi Avrupa ya da onu taşıyan beyaz boğayı görüp görmediklerini sordu. Adalılar başlarını sallayıp batıyı gösterdiler.

Genç adam hemen gemisiyle yolculuğuna devam etti. Birçok ada gördü ve hepsinde durup Avrupa'yı sordu, fakat ondan hiçbir haber alamadı. En sonunda, bizim Yunanistan dediğimiz ülkeye geldi. O zamanlar Yunanistan çok genç bir ülkeydi ve orada çok az insan yaşırdı. Çok geçmeden Kadmos onların dilini öğrendi. Uzun zaman kayıp olan kız kardeşinin hikâyesini anlatarak bir kasabadan diğerine dolaştı durdu.

II. PYTHIA

Bir gün yaşlı bir adam Kadmos'a, Delphi'ye gidip orada Pythia'ya kız kardeşini sormasını söyledi, belki de o Europa hakkında her şeyi anlatabilirdi. Kadmos daha önce ne Delphi'yi ne de Pythia'yı duymuştu, bu yüzden yaşlı adama ne demek istediğini sordu.

"Anlatayım." dedi yaşlı adam. "Delphi, dünyanın tam merkezinde, Parnassos Dağı'nın eteklerine kurulmuş bir kasabadır. Işık Taşıyıcısı Apollon'un kasabasıdır ve orada yıllar yıllar önce Apollon'un kara yılanı öldürdüğü yerin yakınlarında bir tapınak var. Bu tapınak, dünyadaki en harika yerdir. Zeminin tam ortasında bir yarık ya da çatlak var, bu yarık kayalardan aşağıya iner, ama hiç kimse ne kadar derine indiğini bilmez. Yarıktan dışarı garip bir koku çıkar, eğer biri onu içine çekerse yere yıkılır ve tüm hislerini kaybeder."

"Fakat bahsettiğin Pythia da kim?" diye sordu Kadmos.

"Anlatayım." dedi yaşlı adam. "Pythia tapınakta yaşayan bilge bir kadındır. Birisi ona zor bir soru sorduğunda üç ayaklı taburesini alır ve zemindeki çatlağın üzerine koyar. Sonra tabureye oturur ve garip kokuyu içine çeker, ama o diğer insanlar gibi bayılmaz, Apollon ile konuşur. Ve Apollon ona sorunun cevabını söyler. Dünyanın her yerinden insanlar öğrenmek istedikleri şeyi sormak için oraya giderler. Tapınak Pythia'ya verilen güzel ve değerli hediyelerle doludur. Bazen açık bir şekilde bazen de bulmacalarla cevaplandırır, ama söylediği her şey hep doğru çıkar."

Böylece Kadmos kayıp kardeşini Pythia'ya sormak için Delphi'ye gitti. Bilge kadın çok kibardı, Kadmos ona karşılık olarak güzel bir altın kadeh verince tabureye oturdu ve çatlaktan gelen kokuyu içine çekti. Sonra yüzü soldu, gözleri vahşileşti ve

çok acı çekiyormuş gibi göründü. Etraftakiler onun Apollon ile konuştuğunu söyledi. Kadmos ondan Europa'ya neler olduğunu söylemesini istedi. Pythia, Zeus'un boğa şekline girerek onu uzaklara götürdüğünü ve onu daha fazla aramanın boşuna olacağını söyledi.

"Ama ben ne yaparım? Yaşlı babam bana, onu bulmadan dönmememi söyledi." dedi Kadmos.

"Baban öldü ve yabancı bir kral ülkeyi yönetiyor. Yunanistan' da kalmalısın, çünkü burada yapman gereken işler var." dedi Pythia.

"Ne yapmalıyım?" diye sordu Kadmos.

"Beyaz ineği takip et ve onun yattığı tepede bir şehir kur." dedi Pythia.

Kadmos onun dediklerinden hiçbir şey anlamadı, fakat Pythia bir daha konuşmadı.

"Bu, onun bilmecelerinden biri olmalı." dedi Kadmos kendi kendine ve tapınağı terk etti.

III. EJDERHA

Kadmos tapınaktan çıktığında kapının yakınında duran beyaz ineği gördü. Sanki inek onu bekliyor gibiydi, kocaman kahverengi gözleriyle ona baktı ve dönüp uzaklaştı. Kadmos'un aklına Pythia'nın söyledikleri geldi ve onu takip etmeye başladı. Hiç kimsenin yaşamadığı garip bir ülkede tüm gün ve gece yürüdü ve Kadmos'un yanında gemiden iki genç adam da vardı.

Kadmos ve beraberindekiler ertesi sabah güneş doğduğunda bir yanında ağaçların, bir yanında yeşil otlakların olduğu güzel bir tepede olduklarını gördüler. İnek orada yattı.

"Yeni şehrimizi buraya kuruyoruz." dedi Kadmos.

Daha sonra genç adamlar kuru dallardan bir ateş yaktı ve Kadmos ineği öldürdü. Kadmos, eğer ineğin etini pişirirlerse kokusunun gökyüzüne çıkacağını ve Zeus ve onunla beraber bulutların arasında yaşayan Kudretli Topluluğunu memnun edeceğini, böylece de Zeus'un dostluğunu kazanacağını ve Zeus'un bir daha onların işine engel olmayacağını düşündü.

Ellerini ve eti yıkamak için suya ihtiyaçları vardı, bu yüzden adamlardan biri su bulmak için tepeden aşağıya indi. Adam uzun süre gelmeyince diğer genç adam endişelendi ve ardından gitti.

Kadmos ateş azalincaya kadar onları bekledi. Güneş tekrar yükselinceye kadar bekledi. Bağırды çağırды, ama hiç kimse cevap vermedi. Sonunda kılıcını alıp neler olduğunu öğrenmeye gitti.

Arkadaşlarının gittiği yolu takip etti ve çok geçmeden tepenin eteklerinde bir dereye geldi.

Nehrin kenarında, çalılıkların arasında bir şey gördü. Üzerine atlamak için bekleyen vahşi bir ejderhaydı bu. Yapraklarda ve dallarda kan vardı, bu yüzden iki genç adama neler olduğunu tahmin etmek hiç de zor değildi.

Yaratık Kadmos'un üstüne atladı ve keskin tırnaklarıyla onu yakalamaya çalıştı. Ama Kadmos hemen geriye çekildi ve yaratığın boynunu kılıcıyla kesti. Simsiyah kan fışkırdı ve ejderha yere yıkıldı. Kadmos birçok berbat hayvan görmüştü, ama bu kadarını hiç görmemişti. Daha önce hiç bu kadar büyük bir tehlike atlatmamıştı. Yere oturup titremeye başladı, ölen arkadaşları için ağlıyordu. Şimdi nasıl bir şehir kuracaktı? Ona yardım edecek kimse yoktu.

IV. ŞEHİR

Kadmos halen ağlarken birinin onu çağırdığını duyunca çok şaşırды. Ayağa kalktı ve etrafına bakındı. Tepeye doğru, başında kasket ve elinde kalkan olan uzun boylu bir kadın vardı. Gözleri gri, yüzü güzel olmamasına rağmen çok soyluydu. Kadmos onun insanlığa bilgeliği veren Gökyüzü Kraliçesi Athena olduğunu hemen anladı.

Athena ona ejderhanın dişlerini sökmesini ve toprağa gömmesini söyledi. Kadmos onların bir tür tohumla dönüşeceklerini düşündü. Athena ona eğer dediklerini yaparsa şehri kurmak için gereken adamlara sahip olacağını söyledi. Kadmos konuşmaya başlamadan Athena gözden kayboldu.

Ejderhanın bir sürü dişi vardı, o kadar çoktu ki Kadmos'un kasketi tepeleme diş ile doldu. Sonra Kadmos onları gömecek güzel bir yer aradı. Nehirden uzaklaşırken bir çift öküz gördü. Onların yanına gitti ve bir sabana bağlanmış olduklarını gördü. Daha ne isteyebilirdi ki? Çayırın toprağı yumuşak ve siyahtı, sabanı aşağı yukarı kaldırarak toprağı açtı. Sonra dişleri birer birer gömdü ve onları zengin toprakla örttü. Tüm dişleri gömdükten sonra yamaçta oturdu ve neler olacağını öğrenmek için izlemeye koyuldu.

Çok geçmeden toprak kımıldamaya başladı. Ardından dişlerin gömüldüğü yerlerden bir şeyler yükselmeye başladı. Bunlar birer sarı kasketti. Kasketler yukarıya doğru uzadılar ve altlarından adamların yüzleri görünmeye başladı, sonra omuzları, sonra kolları, en sonunda da tüm vücutları ortaya çıktı. Binlerce asker topraktan çıktı ve üstlerindeki toprakları silkeledi. Her bir adam sarı zırh giyiyordu ve her biri sağ elinde uzun bir mızrak, sol elinde ise kalkan taşıyordu.

"SOON THEY BEGAN TO FIGHT AMONG THEMSELVES."

Sonunda kendi aralarında kavga etmeye başladılar.

Kadmos, ejderhanın dişlerinden türeyen acayip insanları görünce çok korktu. Adamlar o kadar vahşi görünüyorlardı ki onların kendisini öldürmesinden korktu ve sabanın arkasına saklanıp onlara taş atmaya başladı. Savaşçılar taşların nereden geldiğini anlayamadı, ama her biri yanındakinin attığını sandı. Böylece birbirleriyle kavga etmeye ve birbirlerini öldürmeye başladılar. Sonunda beş kişi kaldılar. Kadmos onlara doğru koştu ve seslendi:

"Durun! Kavga etmeyin! Siz benim adamlarımsınız ve benimle gelmelisiniz. Burada bir şehir kuracağız."

Adamlar onun dediklerini yaptı. Tepeye kadar onu takip ettiler ve o kadar iyi işçilerdi ki birkaç gün içersinde ineğin yatmış olduğu yere bir ev yaptılar.

Daha sonra diğer evleri de yaptılar ve bu evlere yerleşmek için insanlar geldi. Kasabaya Kadmea adını verdiler ve Kadmos da ilk kral oldu. Kasaba genişleyip bir şehir olunca, adını Thebe olarak değiştirdiler.

Kadmos bilge bir kraldı. Bulutlar arasında Zeus ile birlikte yaşayan Kudretli Topluluk ondan çok memnundu ve ona hep yardım ediyordu. Kadmos, Eros'un güzel kızı Harmonia ile evlendi. Kudretli Varlıkların hepsi düğüne geldi, Athena geline harika bir kolye verdi.

Fakat Kadmos'un yaptığı en harika şey henüz anlatılmadı. O, Yunanlıların ilk okul hocasıydı ve onlara ülkesinde kullanılan harfleri öğretti. Bu harflerin ilkinde *alfa*, ikincisine *beta* dediler işte bu yüzden biz bugün kullandığımız harflere *alfabe* diyoruz. Yunanlılar alfabeyi öğrendikten sonra okumaya ve yazmaya başladılar, güzel ve yararlı kitaplar oluşturdular.

Europa ise çok uzak kıyılarda güvenli bir yere götürüldü. Belki de götürüldüğü garip topraklarda mutlu olmuştur –bence hiç de öyle değil– ama arkadaşlarından ve evinden hiç haber alamadı. Onu götüren boğanın gerçekten Zeus olup olmadığını hiç kimse bilmiyor. Bu hikâyeye o kadar uzun yıllar önce yaşandı ki belki de yanlış anlatılan bazı noktalar vardır. Belki de onu bir deniz haydutuna kaçırdı ve beyaz yelkenli hızlı bir gemiyle onu uzaklara götürdü. Emin olduğum tek şey, herkes onu o kadar çok seviyordu ki onun götürüldüğü bilinmeyen ülkeye onun adı verildi –Avrupa.

X.

MEDUSA'NIN BAŞININ HİKAYESİ

I. AHŞAP SANDIK

Argos kralının sadece bir çocuğu vardı ve o da kızdı. Eğer bir oğlu olsaydı, ona cesur ve yetenekli bir kral olmayı öğretecekti, ama güzel saçlı kızına ne yapacağını hiç bilmiyordu. Onun büyüdükçe uzun boylu, güzel ve akıllı biri olduğunu görünce topraklarını, altınlarını ve krallığını ona bırakmayı düşünmeye başladı. Bu düşünceyle Delphi'ye gitti ve Pythia'ya bu durumu sordu. Pythia ona sıradan bir şekilde ölmeyeceğini, kızının oğlunun onun ölümüne sebep olacağını söyledi.

Pythia'nın söyledikleri kralı endişelendirdi ve onun sözlerinin gerçekleşmesini engelleyecek bir plan düşünmeye başladı. Sonunda buldu; kızı için bir hapisane yapacaktı ve onu hayatı

boyunca orada tutacaktı. Hemen işçileri çağırdı ve yere derin bir çukur kazmalarını söyledi. Bu çukura sadece tepede bir tane penceresi olan, kapı bulunmayan bir odalı ev yaptılar. Bittiğinde kral, Danae adındaki kızını oraya kapattı. Yanına bir hemşire, oyuncaklar, güzel giysiler ve onu mutlu edeceğini düşündüğü her şeyi koydu.

"Şimdi Pythia'nın hep doğruları söylemediğini göreceğiz." dedi.

Böylece Danae hapishaneye kapatıldı. Yaşlı hemşiresinden başka konuşacak hiç kimsesi yoktu, denizi ve karayı hiç göremedi; görebildiği tek şey, yukarıdaki açık pencereden mavi gökyüzü ve ara sıra geçen beyaz bir buluttu. Günlerce o pencerenin altında oturup babasının onu neden oraya kapattığını ve bir gün gelip onu oradan çıkarıp çıkarmayacağını düşündü durdu. Kaç yıl geçti bilmiyorum ama her geçen gün Danae daha da güzelleşiyordu ve artık çocuk değildi; uzun boylu, güzel bir bayan olmuştu. Zeus bulutların arasından aşağıya bakarken onu gördü ve âşık oldu.

Bir gün sanki gökyüzü yarıldı ve Danae'nin penceresinden içeri altın yağmaya başladı. Kör edici yağmur dindiğinde, genç bir soy-lu adam Danae'nin karşısında gülümseyerek duruyordu. Bu şekilde yukarıdan aşağı inen adamın Zeus olduğunu bilmiyordu –ben de bilmiyordum– onun kendisini bu hapishaneden kurtarmak için denizden gelen cesur bir prens olduğunu düşündü.

Uzun boylu, yakışıklı genç daha sık gelmeye başladı ve çok geçmeden evlendiler, düğünlerinde sadece yaşlı hemşire vardı, ama Danae çok mutluydu, çünkü artık yalnız değildi. Fakat bir gün, genç adam dar pencereden çıkıp giderken büyük bir ışık patlaması oldu ve Danae onu bir daha hiç görmedi.

Çok geçmeden Danae'nin bir çocuğu oldu; Perseus adında gülümseyen bir oğlan. Dört yıl boyunca o ve hemşire çocuğu

sakladılar, hatta onlara yemek getiren kadın bile onu bilmiyordu. Ama bir gün kral hapishanenin yakınlarında dolaşırken bir çocuk sesi duydu. Gerçeği öğrendiğinde endişeye kapıldı, çünkü yaptığı her şeye rağmen Pythia'nın sözleri gerçekleşebilirdi.

Kendisini korumanın tek yolu, çocuğu zarar verebilecek kadar büyümeden öldürmektir. Fakat kral, çocuğu ve annesini hapishaneden çıkarttığına çocuğun ne kadar çaresiz olduğunu görünce onun öldürülmesine kalbi razı olmadı. Çünkü korkak biri olsa da kral iyi kalpliydi ve birisinin acı çektiğini görmeye dayanamazdı. Ama bir şey yapılmalıydı.

Sonunda kral hizmetkârlarına geniş, dayanıklı ve suda batmayan ahşap bir sandık yapmalarını emretti. Bittiğinde Danae ve çocuğu içine koydu, onları çok uzak denizlere götürüp dalgaların arasına bıraktı. Böylece onların öldüğünü görmeyeceğini düşündü; çünkü sandık bir süre sonra batacağı ya da dalgalar onu o kadar uzak diyarlara götürecekti ki bir daha asla Argos'a geri dönemeyeceklerdi.

Tüm gün, tüm gece ve bir gün daha Danae ve çocuğu denizde sürüklendiler. Dalgalar sandığın etrafında oynamaya başladı, batı rüzgârı neşeli bir şekilde esiyordu ve martılar havada daireler çizerek uçuyordu. Çocuk hiç korkmuyordu; ellerini çalkalanan dalgalara batırıyor, neşeli rüzgâra gülümsüyor ve kuşlara sesleniyordu.

Ama ikinci gece her şey değişti. Fırtına çıktı, gökyüzü kapkara oldu, dalgalar dağ kadar yükseldi, rüzgâr korkunç şekilde esti; ama tüm bunlar olurken çocuk annesinin kollarında uyudu. Ve Danae ona şu şarkıyı söyledi:

"Uyu, uyu, güzel çocuk, dinlen
Annenin tedirgin koynunda
Ölümcül tehlike ortalıkta gezerken
Hiç korkmadan yat uyu orda

Yumuşak elbiselere sarılmış derin uykulara dalmışsın
Annenin ağladığını duymazsın
Çılgın dalgaların yükseldiğini görmezsin
Rüzgârın korkunç sesini duymazsın.

Yıldızlar saklandı, gökyüzü karardı
Dalgalar yükseldi, fırtına geldi
Ama sen uyuyabilirsin, güzel çocuğum
Gürültülü vahşileri hiç bilmeden."

Sonunda üçüncü günün sabahı oldu ve sandık yeşil alanların ve küçük bir kasabanın olduğu bir adanın sahiline vurdu. Sahilde yürüyen bir adam sandığı gördü ve kumsaldan içeri sürükledi. Sonra sandığı açtı ve güzel kadın ile küçük çocuğu gördü. Çıkmalarına yardım etti ve onları evine götürdü. Onlara çok kibar davrandı. Danae hikâyesini anlattığında endişesi sona erdi, çünkü adam onlara evinde istedikleri kadar kalabileceklerini ve çok iyi davranacağını söyledi.

II. SİHİRLİ TERLİKLER

Böylece Danae ve oğlu onları denizden kurtaran yardımsever insanın yanında kaldılar. Yıllar geçti ve Perseus uzun boylu, yakışıklı, cesur ve güçlü bir adam oldu. Adanın kralı güzel Danae'yi gördüğünde çok beğendi ve ondan karısı olmasını istedi. Ama o, cahil ve zalim biriydi ve Danae ondan hiç hoşlanmamıştı, bu yüzden onunla evlenemeyeceğini söyledi. Kral bu kararın nedeninin

Perseus olduğunu ve eğer genç adamı uzak bir yolculuğa gönderirse Danae'yi kendisiyle evlenmeye zorla da olsa ikna edebileceğini düşündü.

Kral, bir gün ülkenin tüm gençlerini bir araya topladı ve yakında denizaşırı bir ülkedeki kraliçeyle evleneceğini söyledi. Gençler gelinin babasına vermesi için krala hediyeler getirmeliydiler. Çünkü o yıllarda eğer bir erkek evlenecekse gelinin babasına pahalı hediyeler sunmalıydı.

"Nasıl bir hediye istiyorsun?" diye sordu genç adamlar.

"Atlar." diye cevapladı, çünkü Perseus'un hiç atı olmadığını biliyordu.

"Neden daha özel bir şey istemiyorsun?" diye sordu Perseus, çünkü kralın ona davranış şekliinden çok rahatsız olmuştu.

"Neden Medusa'nın başını istemiyorsun?" diye ekledi.

"Tamam, o zaman Medusa'nın başı olsun! Bu genç adamlar bana at getirecek, ama sen bana Medusa'nın başını getireceksin." diye bağırdı kral.

"Getireceğim." dedi Perseus ve öfkeyle uzaklaşırken genç arkadaşları ona aptalca sözlerinden dolayı gülüyorlardı.

Perseus'un bir hışımla getirmeye söz verdiği Medusa'nın başı da neydi? Annesi daha önceleri ona çok kez Medusa'yı anlatmıştı. Çok çok uzaklarda, dünyanın bir ucunda, Gorgonlar adında üç yaratık kız kardeş yaşırdı. Kadın vücuduna ve yüzüne sahiptiler, ama altından kanatları, pirinçten ölümcül pençeleri ve canlı yılanlarla dolu uzun saçları vardı. Bakılamayacak kadar çirkinlerdi; hiçbir erkek onlara bakmazdı, çünkü onların yüzüne bakan herkes taş olurdu. Yaratıkların ikisi ölümsüzdü, onlara hiçbir silah zarar veremezdi; ama en gençleri olan Medusa'yı eğer biri bulur ve öldürücü darbeyi vurabilirse onu öldürebilirdi.

Perseus kralın malikanesinden çıktığında, düşünmeden konuştuğu için çok pişman oldu. Nasıl sözünü tutacaktı ve kralın emrini yerine getirecekti? Gorgonlar'ı nerede bulacağını bilmiyordu ve Medusa'yı öldürecek silahı da yoktu. Ama ne olursa olsun yaratığın kafasını getirmeden kralın karşısına çıkmayacaktı. Sahile indi ve anayurdu Argos'a doğru bakındı; güneş battı, ay yükseldi, batıdan hafif bir rüzgâr esmeye başladı. Aniden biri erkek biri kadın iki kişi önünde belirdi. İkisi de uzun boylu ve soyluydular. Erkek prens gibiydi, başında ve ayaklarında kanatları vardı, iki altın yılanın sarıldığı kanatlı bir değnek taşıyordu.

Erkek, Perseus'a bir derdi olup olmadığını sordu ve genç adam kralın kendisine yaptıklarını ve onun düşünmeden söylediği lafları anlattı. Sonra bayan kibarca onunla konuştu, bu arada Perseus onun güzel olmadığını, fakat dünyanın en güzel gri gözlerine ve sert fakat sevimli bir yüze ve kraliçeye yakışır bir vücuda sahip olduğunu fark etti. Bayan, kendisinden korkmamasını ve cesur bir şekilde Gorgonları aramaya çıkmasını söyledi. Çünkü ona korkunç Medusa'nın başını ele geçirmesinde yardım edecekti.

"Ama benim gemim yok. Nasıl gideceğim?" dedi Perseus.

"Benim kanatlı terliklerimi giyeceksin, onlar seni karaların ve denizlerin üzerinden götürecekler."

"Ben doğuya mı, batıya mı, kuzeye mi, güneye mi gideceğim?" diye sordu Perseus.

"Önce, kuzeyde uzaklarda donuk denizin ardında yaşayan üç Gri Kız Kardeşlere gideceksin. Kimsenin bilmediği bir sırrı biliyorlar ve sen onları anlatmaya zorlayacaksın. Onlara, Batının altın elmasını koruyan üç Bakireyi nerede bulacağını sormalısın ve söylediklerinde hemen oraya gitmelisin. Bakireler sana, onlar olmandan Medusa'nın başını ele geçiremeyeceğin üç şey verecekler ve

batı okyanusundan dünyanın bir ucundaki Gorgonların evlerine nasıl gideceğini gösterecekler." dedi uzun bayan.

Sonra adam kanatlı terliklerini çıkarttı ve onları Perseus'a verdi, bayan ona biran önce gitmesini ve hiçbir şeyden korkmamasını, cesur ve doğru olmasını fısıldadı. Perseus onun hava kraliçesi Athena olduğunu ve arkadaşının da yaz bulutlarının efendisi Merkür olduğunu anlamıştı. Ama Perseus onlara teşekkür etmeden alacakaranlıkta kayboldular.

Ve sonra Perseus, Sihirli Terlikleri denemek için havaya zıpladı.

III. GRİ KARDEŞLER

Perseus gökyüzünde kartaldan daha hızlı uçuştı. Sihirli Terlikler onu denizin üzerinden kuzeye götürdü. Deniz bittiğinde şehirlerin, kasabaların ve insanların olduğu ünlü bir ülkeye geldi. Ardında nehirlerin deniz aradığı geniş düzlüklerin ve büyük ormanların olduğu karlı dağları aştı. Önüne yine dağ sıraları geldi, sonra da donmuş bataklıklar ve tekrar deniz –ama buz denizi geldi. Buzdağlarının arasından, donmuş dalgaların üzerinden, güneşin hiç ısıtmadığı bir yerde durmadan uçtu ve sonunda üç Gri Kız Kardeşlerin yaşadığı mağaraya geldi.

Bu üç yaratık o kadar yaşlıydı ki kendileri bile yaşlarını bilmiyordu, hatta onların ne kadardır yaşadığını hiç kimse hesaplayamamıştı. Uzun saçları grileşmişti ve saçlarının arasında sadece bir göz ve bir diş vardı. Onları sırayla kullanıyorlardı. Perseus onların kasvetli evlerinde mırıldandıklarını duydu ve onları dinlemeye koyuldu.

"Biz, dağların zirvesinde yaşayan Mükemmel Topluluğun bile öğrenemeyeceği bir sırrı biliyoruz, değil mi kardeşlerim?" dedi birisi.

"Ha! Ha! Biliyoruz, biliyoruz!" dedi diğeri.

"Dişi bana ver kardeşim, kendimi birazcık genç ve güzel hissedeyim." dedi Perseus'a yakın olan.

"Gözü bana ver de dışarı bakıp dünyada neler oluyor göreyim." dedi onun yanında oturan kardeş.

"Evet, evet! Evet, evet!" diye mırıldandı üçüncüsü. Göz ve dişi aldı ve onları görmeden diğerlerine uzattı.

Sonra çok hızlı bir şekilde Perseus ileri atıldı ve onlardan değerli şeylerini çaldı.

"Göz nerede? Diş nerede?" diye bağırdı ikisi, uzun kollarıyla etrafı yokluyorlardı.

"Düşürdün mü onları, kardeş? Kaybettin mi onları?"

Perseus mağaranın kapısında durdu ve onların telaşına güldü.

"Dişiniz ve gözünüz bende ve bana sırrı söylemezseniz onları geri alamayacaksınız. Batı Topraklarının altın elmasını koruyan Bakireler nerede?" dedi Perseus.

"Sen gençsin, biz yaşlıyız. Bağışla, bizimle bu kadar zalim bir pazarlık yapma. Acı bize, gözümüzü ver." dedi Gri Kız Kardeşler.

Ağladılar, sızladılar, yalvardılar, tehdit ettiler ama Perseus hiç kıpırdamadı, onlarla alay etti. Sızlandılar, feryat ettiler ama sözleri Perseus'u hiç etkilemedi.

"Kardeşlerim, ona söylemeliyiz." dedi sonunda birisi.

"Evet, söylemeliyiz. Gözümüzü kurtarmak için sırrı açıklamalıyız." dedi diğerleri.

Ve Perseus'a Batı Topraklarına nasıl gideceğini ve altın elmayı tutan Bakireleri nerede bulacağını anlattılar. Her şeyi açık açık anlattıktan sonra Perseus onlara dişi ve gözü verdi.

"Ha! Ha!" diye güldüler. "Gençliğin altın günleri artık geri geldi!" O günden beri hiç kimse Gri Kız Kardeşleri tekrar görmedi ve onlara ne olduğunu bilmedi. Fakat sevimsiz mağaralarında rüzgâr hâlâ fısıldamakta, soğuk dalgalar donuk denizin kıyılarına vurmakta, karlı dağlar gürüldemektedir ve bu ıssız yerde hiçbir canlı sesi yoktur.

IV. BATILI BAKİRELER

Perseus tekrar havaya sıçradı. Sihirli Terlikler onu güneye rüzgâr hızıyla götürdü. Çok geçmeden buz denizini ardında bıraktı ve yeşil ormanların, çiçekli otlakların, tepelerin, vadilerin ve her çeşit çiçek ve meyve bahçelerinin olduğu güneşli topraklara geldi. Burasının ünlü Batı Ülkesi olduğunu biliyordu, çünkü Gri Kız Kardeşler orada neler göreceğini anlatmıştı. Yere indi ve bahçenin ortasına gelinceye kadar ağaçların arasından yürüdü. Orada, altın elmalarla dolu bir ağacın etrafında dans edip şarkı söyleyen üç Batılı Bakireyi gördü. Paha biçilemez meyveleriyle ağaç, yeryüzü ve gökyüzü kraliçesi Hera'ya aitti. Bu ağaç ona düğün hediyesi olarak verilmişti, bu yüzden onu korumak ve altın elmalardan kimseye yedirmemek Bakirelerin göreviydi.

Perseus durdu ve onların şarkısını dinledi:

"Biz yeninin şarkısını söylüyoruz,
Bizeskinin şarkısını söylüyoruz
Çok neşeliyiz, az üzgünüz,
Şarkı söylüyoruz, dans ediyoruz
Kalplerimiz büyülü,
İyiye ve doğruyu bekliyoruz.

Gün ışığı kayboluyor, akşam oluyor,
Güneş batacak, yıldızlar çıkacak,
Şarkı söylüyoruz, dans ediyoruz
Kalplerimiz büyülü,
Mutlu bir yeni yılın gelmesini bekliyoruz.

Ağaçlar solacak, elmalar düşecek,
Üzüntü gelecek, ölüm seslenecek,
Endişeliyiz, kederliyiz
Kalplerimiz yanılıyor,
Çünkü umut bizi rahatlatıyor.

Yakında hikâyeler anlatılacak, şarkılar söylenecek,
Yay kırılacak, harpın telleri kopacak,
Endişeliyiz, kederliyiz
Kalplerimiz yanılıyor,
Rüzgâr neşe saçıyor.

Yeni bir ağaç eskisinin köklerinden türeyecek,
Yaprak verecek, çiçek açacak,
Seviniyoruz, eğleniyoruz
Neşeyle deliriyoruz,
Çünkü dallar altın elma dolacak."

Sonra Perseus yürüdü ve onlarla konuştu. Sustular ve sanki tehlikeli bir durum varmış gibi öylece kaldılar. Ama Perseus'un ayaklarında Sihirli Terlikleri görünce ona koştular, Batı Topraklarına ve bahçelerine davet ettiler.

"Geleceğini biliyorduk, rüzgâr bize söyledi. Ama niye geldin?" dediler.

Perseus onlara çocukluğundan beri başından geçenleri, Medusa'nın başını arayışını anlattı ve Gorgonlar ile savaşırken işine yarayacak üç şeyi istemeye geldiğini söyledi.

"PERSEUS STOPPED AND LISTENED TO THEIR SONG."

Perseus durdu ve onların şarkılarını dinlemeye başladı.

Bakireler ona üç değil dört şey vereceklerini söyledi. Birisi belindeki kemere bağlı orak gibi kıvrık keskin kılıcı verdi, diğeri bu zamana dek gördüğünüz en parlak aynadan bile daha parlak olan bir kalkan verdi, üçüncüsü omzunda uzun bir ipe bağlı olan sihirli bir kese verdi.

"Medusa'nın başını elde etmek için bu üç şeye ihtiyacın var ve bu da dördüncüsü, bu olmadan çabaların boşa gider." dediler ve ona sihirli bir kep verdiler, Karanlığın Kepi. Kepi başına taktığında onu ne gökyüzünde ne de dünyada bir yaratık görebilecekti –hatta Bakirelerin kendisi bile onu göremeyecekti.

Sonunda Perseus'u hazırladılar ve Gorgonları nerede bulacağını ve Medusa'nın başını nasıl ele geçirip kaçacağını anlattılar. Onu öpüp şans dilediler ve tehlikeli görevi yerine getirmek için acele etmesi gerektiğini söylediler. Perseus Karanlığın Kepi'ni taktı ve hızla dünyanın bir ucuna gitti. Üç Bakire, yaşlı dünya tekrar genç oluncaya kadar dans edip şarkı söylemek ve altın elmaları korumak için ağaca geri döndüler.

V. KORKUNÇ GORGONLAR

Bir yanında keskin kılıç, kolunda parlak kalkan ile Perseus korkunç Gorgonları bulmaya gitti, ama Karanlığın Kepi kafasındaydı bu yüzden rüzgârı görebildiğiniz kadar onu görebilirsiniz. O kadar hızlı uçuyordu ki dünyayı çevreleyen büyük denizi geçmesi ve ötesindeki güneşsiz topraklara ulaşması çok zaman almadı. Bakireler ona anlattığı için Gorgonların çok uzaklarda olmadığını biliyordu.

Birinin ağır ağır nefes aldığını duydu ve bu sesin nereden geldiğini anlamak için etrafına bakındı. Çamurlu nehrin etrafında

yetişen yabani otların arasında, solgun ışıktaki parlayan bir şey gördü. Biraz daha yakınına uçtu, Gorgonlardan birinin gözüne yakalanma korkusundan direkt olarak oraya bakamıyordu. Çünkü taşla dönüşürdü. Bu yüzden sırtını döndü ve parlayan kalkanı önünde tuttu, böylece geri geri yürürken arkasındaki nesneleri de görebiliyordu.

Ne kadar da korkunç bir görünüşü vardı! Yabani otların arasında saklı üç yaratık, altın kanatları kapalı şekilde uyuyorlardı. Ölümcül pençeleri kurbanlarını öldürmeye hazır bir şekilde bekliyordu. Omuzları uyuyan yılanlarla doluydu. Gorgonların en büyük iki tanesi aynı kuşların uyuduğu gibi başları kanatlarının altında uyuyorlardı. Ama onların arasında yatan üçüncüsü, yüzü gökyüzüne dönük şekilde uyuyordu ve Perseus onun Medusa olduğundan emindi.

Sessiz sessiz sırtı canavarlara dönük bir şekilde onlara yaklaştı, kalkanından yoluna bakıyordu. Sonra keskin kılıcını çıkardı, hızlıca koştu, kendinden emin ve seri bir şekilde kılıcını savurdu; Medusa'nın başı omzundan ayrılmıştı ve boynundan nehir gibi siyah kan akıyordu. Medusa'nın başını hemen sihirli keseye koydu ve havaya sıçrayıp rüzgâr hızıyla uzaklara uçtu.

Ardından iki yaşlı Gorgon uyandı ve korkunç çığlıklarla ayağa kalktı. Büyük kanatlarını açıp Perseus'un peşine düştüler. Onu göremiyorlardı, çünkü Karanlığın Kepi onu gözlerden koruyordu, ama onlar kesenin içinden gelen kan kokusunu alabiliyorlardı. Havayı koklayarak onu takip ettiler. Bulutların üstüne bile çıksa onların korkunç çığlıklarını, altın kanatlarının ve ölümcül çenelerinin seslerini duyabiliyordu. Ama Sihirli Terlikler tüm kanatlardan daha hızlıydı. Çok geçmeden canavarlar çok uzakta kaldı ve sesleri duyulmuyordu. Artık Perseus yalnız uçuyordu.

VI. BÜYÜK DENİZ YARATIĞI

Perseus çok geçmeden okyanusu aştı ve Batılı Topraklara geri geldi. Aşağıda üç Bakireleri altın ağacın etrafında dans ederken gördü, ama durmadı, çünkü Medusa'nın başı sihirli kesede idi ve hemen eve dönmeliydi. Doğudaki denizin üzerinden uçtu ve sonra palmye ağaçlarının, piramitlerin ve güneyden akan büyük bir nehrin olduğu bir ülkeye vardı. Burada aşağıya bakarken gözüne ilginç bir şey takıldı: deniz kenarında kayalıklara zincirlenmiş güzel bir kız ve onu yemek için uzaklardan ona doğru yüzen büyük bir deniz canavarı gördü. Hızla hemen kızın yanına uçtu ve ona konuştu, ama kız onu göremiyordu, çünkü Karanlığın Kepi kafasındaydı. Bu garip ses kızı korkuttu.

Perseus hemen kepi çıkardı ve kayanın üstüne indi. Kız, Perseus'un uzun saçlarını, güzel gözlerini ve gülen yüzünü gördüğünde onun dünyadaki en yakışıklı erkek olduğunu düşündü.

"Kurtar beni! Kurtar beni!" diye kollarını ona doğru uzatarak bağırdı kız.

Perseus kılıcını çıkartıp kızı tutan zincirleri kesti ve onu kayanın üstüne çıkardı. Ama bu arada deniz canavarı gitgide yaklaşıyordu; kuyruğuyla suyu vuruyor, çenesini öyle kocaman açıyordu ki sanki sadece Perseus ve kızı değil, durdukları kayayı bile yutacaktı. Berbat bir yaratıktı, ama Gorgon'un yarısı kadar bile korkunç değildi. Kükreyerek kıyıya doğru gelirken Perseus Medusa'nın kafasını keseden çıkardı ve yukarı kaldırdı. Yaratık korkunç yüze baktı ve hareketsiz kaldı ve olduğu yerde taşla dönuştü; insanlar bu taş yaratığın bugün halen aynı yerde görülebileceğini söylediler.

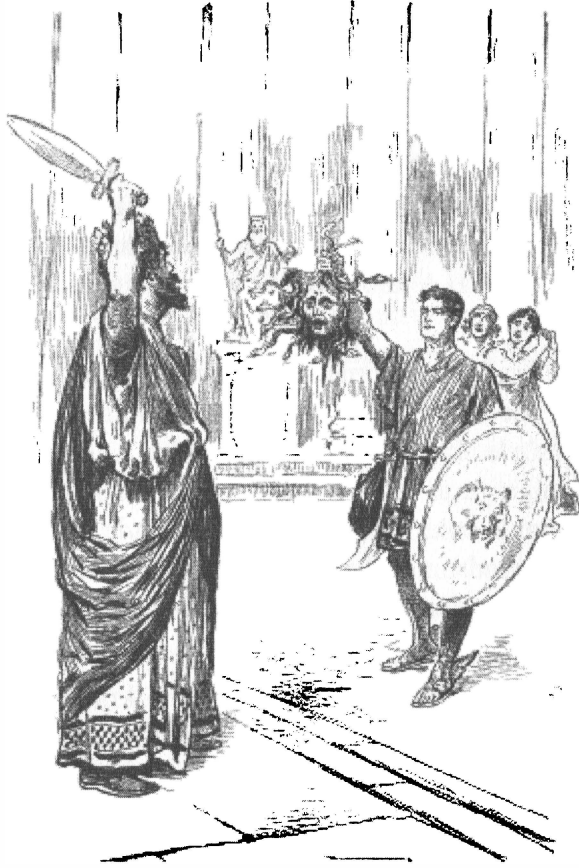
Sonra Perseus Gorgon'un başını tekrar keseye koydu ve aceleyle kızla konuştu. Kız ona adının Andromeda olduğunu ve

o ülkenin kralının kızı olduğunu söyledi. Annesinin çok güzel olduğunu, güzelliğiyle gurur duyduğunu, her gün sahile inip duru suda yansıyan yüzüne baktığını ve denizde yaşayan perilerden bile daha güzel olmasıyla övündüğünü anlattı. Ve devam etti; bir gün deniz perileri onu duydu ve çok sinirlendi. Denizlerin kralı Neptün'den onu cezalandırmasını istediler. Böylece Neptün kralın gemilerini yok etmesi, kıyıdaki sürüleri öldürmesi ve balıkçı barınaklarını tıkmaları için bir deniz canavarı gönderdi. İnsanlar o kadar çok korktular ki en sonunda Pythia'ya bu canavardan kurtulmanın yolunu sordular. Pythia onlara yıkımdan kurtulmanın tek yolunun kralın kızı Andromeda'yı canavara kurban etmeleri olduğunu söyledi.

Kral ve kraliçe Andromeda'yı çok seviyorlardı, çünkü ondan başka çocukları yoktu. Bu yüzden insanlar uzun bir süre Pythia'nın söylediklerini onlara anlatmadılar. Ama günden güne canavar onlara zarar veriyor, sadece çiftlikleri değil kasabaları da yok etmekle onları korkutuyordu. Sonunda ülkelerini kurtarmak için Andromeda'yı feda etmeyi kabul ettiler. İşte bu, onun neden deniz kenarında kayalara zincirlenip canavarın ölümcül ellerine bırakıldığının hikâyesidir.

Perseus ile Andromeda konuşurken kral, kraliçe ve beraberindeki kalabalık gözyaşları içersinde sahile geldiler. Çünkü canavarın kurbanını parçaladığını düşünüyorlardı. Ama onun sağ olduğunu ve yanında duran yakışıklı genç tarafından kurtarıldığını anladıklarında çok sevindiler. Perseus, Andromeda'nın güzelliğinden o kadar etkilendi ki henüz bitirmediği görevini tamamen unuttu. Kral ona kızını kurtarmasının karşılığı olarak ne istediğini sorduğunda şöyle dedi:

"Bana onu ver, karım yapayım."

(120)

"THE KING SAW IT AND WAS TURNED INTO STONE."

Kral onların taşa dönüştürüldüklerini gördü.

Bu cevap kralı çok memnun etti ve yedinci gün Perseus ile Andromeda kralın malikânesinde evlendiler. Büyük bir ziyafet vardı ve herkes çok mutluydu. Sonrasında iki genç, palmiyeler ve piramitler diyarında mutlu bir şekilde yaşadılar. Dağlardan denize kadar her yerde, Persues'un cesaretinden ve Andromeda'nın güzelliğinden başka hiçbir şey konuşulmadı.

Perseus annesini unutmamıştı; güzel bir yaz günü o ve Andromeda gemiyle evine doğru yolculuğa çıktı. Sihirli Terlikler hem onu hem de gelini taşıyamazdı. Gemi yıllar önce ahşap sandığın karaya vurduğu topraklara vardı ve Perseus geliniyle birlikte kasabasına doğru yürüdü.

Ülkenin kötü kralı, Danae'yi evlenmeye ikna etme çabalarından bir an bile vazgeçmemişti, ama Danae onu hiç dinlemiyordu. Kral ısrar ettikçe Danae ondan daha da nefret ediyordu. Kral ona sahip olamayacağını anladığında onu öldüreceğini ilan etti ve ilk sabah onun canını kılıcıyla almak için yola koyuldu.

Perseus ve Andromeda kasabaya geldiklerinde onları kim karşılayacaktı? Annesi, Zeus'un sunağına kaçmıştı ve onu öldürmek isteyen kral da ardından gitmişti. Danae o kadar çok korkmuştu ki Perseus'un geldiğini görmedi ve tek güvenli yer olan sunağa koştu. Çünkü o ülkede kral dahil hiç kimse Zeus'un sunağına sığınan birine zarar veremezdi.

Perseus, kralı çıldırmış bir şekilde annesinin peşinden giderken gördüğünde, hemen onun önüne atladı ve ona durmasını söyledi. Fakat kral durmadı ve kılıcını hızla ona savurdu. Perseus kendini kalkanyla korudu ve bir anda Medusa'nın başını sihirli keseden çıkardı.

"Sana söz verdiğim gibi hediyeni getirdim. Al!" diye bağırdı.

Kral ona baktı ve o anda kılıcı havada, yüzündeki o öfke ve ihtiras dolu berbat bakışıyla taşa dönüştü.

Adadaki insanlar olanları duyduklarında çok mutlu oldular, çünkü hiç kimse kralı sevmiyordu. Perseus'un eve dönmesine ve yanında güzel karısı Andromeda'yı getirmesine de çok sevindiler. Daha sonra kendi aralarında defalarca konuştuktan sonra Perseus'a kralları olmasını istediklerini söylediler. Perseus onlara teşekkür etti ve sadece bir günlüğüne krallık yapacağını, daha sonra krallığı birine vereceğini, çünkü annesini Argos'taki gerçek evine ve akrabalarının yanına götürmek istediğini söyledi.

Perseus bir gün sonra krallığı, kendisini ve annesini denizden kurtaran yardımsever adama verdi. Sonra Andromeda ve Danae ile birlikte gemiye bindi ve Argos'a doğru denize açıldı.

VIII. ÖLÜMCÜL GÜLLE

Danae'nin yaşlı babası, Argos kralı, kızını ve torununu getiren yabancı bir geminin geldiğini duyduğunda endişeye kapıldı, çünkü Pythia'nın ona ölümü hakkında söylediklerini hatırladı. Gemiye görmeyi beklemeden malikânesini terk etti ve ülkeden kaçtı.

"Eğer onun yoluna çıkmazsam, kızımın oğlu beni öldüremez." dedi.

Ama Perseus'un hiç de böyle bir niyeti yoktu. Yaşlı büyük-babasının korku içerisinde kaçtığını ve nereye gittiğini hiç kimseye söylemediğini öğrendiğinde çok üzüldü. Argos halkı Danae'yi eski evinde karşıladılar ve yakışıklı oğlunu da çok beğendiler. Ondandır şehirde kalmasını ve kralları olmasını istediler.

Perseus, çok uzaklarda olmayan bir ülkenin kralının yarışlar düzenlediğini ve en iyi koşuculara, atlayıcılara ve gülle atıcılara ödüller verdiğini duydu. Perseus o topraklardaki diğer gençlerle gücünü yarıştırmak için yarışlara katıldı. Çünkü ödül kazanırsa tüm dünya onu tanıyabilirdi. O ülkedeki insanlar onu tanımıyor-du, ama herkes onun görünüşünden, kuvvetinden ve yetenek-lerinden çok etkilendi. Onun için tüm ödülleri kazanmak çok kolaydı.

Bir gün yine Perseus hünerlerini sergilerken ağır bir gülleyi da-ha önce hiç kimsenin atamadığı kadar uzağa attı. Gülle izleyen-lerin arasına düştü ve orada oturan bir yabancıнын kafasına çarptı. Yabancı oturduğu yerden yere düştü, Perseus hemen yardıma koştu, ama adam ölmüştü. Bu adam Danae'nin babası yaşlı Ar-gos kralından başkası değildi ve orada ölümüyle yüzleşmişti.

Perseus gerçeği anlayınca hüznle doldu ve mutsuz kralın anı-sını yaşatmak için her yolu denedi. Artık Argos krallığı ona aitti, ama o büyükbabasını öldürüp de ona sahip olduğu için, o top-raklara kral olmaya gönlü razı gelmedi. Bu yüzden zengin Mi-kana ve Tiryns şehirlerini yöneten kral ile topraklarını değiştirdi. Ve Mikana şehrinde Andromeda ile yıllarca mutlu yaşadı.

XI.

ATALANTE'NİN HİKAYESİ

I. DAĞDAKİ AYI

Yunanistan'da Arkadia diye bilinen güneşli topraklarda, hiç çocukları olmayan bir kral ve kraliçe yaşardı. Kral ölünce Arkadia'yı yönetecek bir oğulları olsun istedi. Yıllarca Zeus'a, onlara bir çocuk göndermesi için dua ettiler. Bir gün çocukları oldu, ama o bir kızdı. Kral, Zeus ve diğerlerine çok öfkelen-di.

"Kız ne işe yarar ki?" diye sordu. "Şarkı söylemekten, dokumaktan ve para harcamaktan başka ne işe yarar ki. Eğer çocuğum erkek olsaydı, birçok şeyi yapmayı öğrenebilirdi; ata binmek, avlanmak ve savaşmak gibi ve sonra da Arkadia'nın kralı olabilirdi. Ama bu küçük kız kral olamaz."

Sonra adamlarını çağırıp, onlara bebeği alıp kayalardan ve ağaçlardan başka bir şey olmayan dağlara götürmelerini ve oradaki hayvanlar tarafından yenilmesi için oraya bırakmalarını emretti. Ona göre, işe yaramaz bebekten kurtulmanın en kolay yolu buydu.

Kralın adamı bebeği dağa götürüp büyük bir kayanın gölgesine yatırdı. Çocuk küçük ellerini ona doğru uzatıp gülümsedi, ama adam sırtını dönüp uzaklaştı, çünkü krala ihanet etmeye cesaret edemedi.

Bebek gece ve gündüz boyunca yosundan yatağında yattı; annesi için feryat ediyordu, ama onun acılı ağlamasını sadece ağaçlardaki kuşlar duyuyordu. Sonunda ağlamaktan o kadar güçsüz düştü ki sadece mızlanıp başını sağa sola çevirebiliyordu. Eğer onu birileri bulmazsa ertesi güne kadar ölebilirdi.

İkinci akşam hava kararmadan önce, dişi bir ayı mağarasını terk edip dağda dolaşmaya çıktı. Çünkü avcılar onun yavrularını çalmıştı ve onları arıyordu. Küçük bir bebek sesi duydu ve onun kaybolan yavrularından biri olduğunu sandı. Onun yosundan yatakta çaresiz şekilde yattığını görünce hemen yanına gitti ve sakince ona baktı. Bir ayı yavrusunun, boynunda altın zinciri olan, şişman beyaz elli sevimli bir bebeğe dönüşmesi mümkün müydü?

Yaşlı ayı bu olaya bir anlam veremedi, ama bebek parlak siyah gözleriyle ona bakınca yavaşça hırladı ve onun yüzünü yaladı, sonra da tıpkı kendi yavrularına yaptığı gibi yanına uzandı. Bebek korkuyu bilmeyecek kadar küçüktü; kendine bir arkadaş bulduğunu zannederek yaşlı ayının yanına sokuldu. Bir süre sonra bebek uykuya daldı ve ayı sabaha kadar başında onu korudu. Sabah olunca yemek bulmak için gitti.

Hava kararmadan ayı tekrar geldi ve bebeği asmaların ve yabani çiçeklerin yetiştiği kayalıklardaki mağarasına götürdü. Her gün ona yemek getirdi ve onunla oynadı. Dağdaki tüm aylar bu harika yavruyu duyduklarında onu görmeye geldiler, ama hiçbiri ona zarar verme niyetinde değildi. Küçük kız hızla büyüdü ve kuvvetlendi. Çok geçmeden dağdaki ağaçlar, kayalar ve çalılıklar arasında yürümeye ve koşmaya başladı. Ama küçük kızın ayı annesi onun mağaradan uzaklarda asmaların ve yabani çiçeklerin yetiştiği kayalıklara gitmesine izin vermiyordu.

Bir gün birkaç avcı avlanmak için dağa çıktı. Onlardan biri, yaşlı ayının evinin önündeki çalıları çekti ve içeride uzanmış çiçeklerle oynayan güzel çocuğu gördü. Adam şaşkına döndü. Çocuk adamı görür görmez ayağa kalktı ve ürkek bir geyik gibi kaçmaya başladı. Bir düzine adam onu ağaçların kayaların arasında kovaladı ve onu yakalamaları çok uzun sürmedi.

Avcılar daha önce hiç bu kadar iyi bir kovalamaca yapmamışlardı ve o kadar tatmin olmuşlardı ki o gün başka bir şey avlamadılar. Çocuk elinden geldiği kadar mücadele etti ama boşunaydı. Avcılar onu dağdan aşağı taşıdılar ve ormanın ardındaki evlerine götürdüler. Önceleri çocuk durmadan ağladı, çünkü kendisine annelik yapan ayıyı çok özlemişti. Fakat avcılar ona çok iyi davrandılar; ona oynaması için güzel oyuncaklar verdiler. Çocuk çok geçmeden yeni evini sevmeye başladı.

Avcılar ona Atalante adını verdiler ve büyüyünce ona ok ve yay verdiler ve onları kullanmayı öğrettiler. Sonra ona hafif bir mızrak verdiler ve onu taşımasını ve yarışmalarda veya düşmana karşı kullanmasını öğrettiler. Ne zaman ava gitseler onu da yanlarına aldılar. Onun için ağaçların arasında koşup vahşi hayvanları kovalamak kadar zevkli bir şey daha yoktu. Ayakları

çok hızlıydı; o kadardı ki erkeklerin hepsinden daha hızlı koşardı, kolları çok kuvvetliydi, çok keskin bir nişancıydı; o kadardı ki mızrağı ya da oku asla hedefi ıskalamazdı. Büyüdükçe çok uzun ve zarif biri haline dönüştü ve tüm Arkadia'da hızlı ayaklı avcı olarak bilindi.

II. ŞÖMİNEDEKİ ATEŞ

Arkadia civarlarında Kalidon adında küçük bir şehir vardı. Şehir verimli buğday tarlalarının ve asma bağlarının tam ortasına kurulmuştu, ama asma bağlarının ötesinde vahşi hayvanların yaşadığı karanlık bir orman vardı. Kalidon'un kralı Oineus, karısı Althaia ve çocuklarıyla birlikte beyaz bir malikânede yaşardı. Krallığı o kadar küçüktü ki onu yönetmek hiç de zor değildi. Bu yüzden zamanın çoğunu avlanarak, sabanla toprağı sürerek ve asmalarla ilgilenerek geçirirdi. Çok cesur biri olduğu söylenirdi ve o destansı zamanların tüm büyük kahramanlarıyla da çok iyi arkadaştı.

Kralın iki kızı tüm dünyada güzellikleriyle ünlüydüler ve onlardan biri Prometeus'u zincirlerden kurtaran ve diğer birçok kahramanlıklar yapan Herkül'ün karısıydı. Kralın altı oğlu da soylu ve yakışıklıydı; ama içlerinde en soylu ve yakışıklı olanı, en gençleri Meleager idi.

Meleager daha yedi günlükken kralın beyaz malikânesinde garip şeyler gerçekleşti. Kraliçe Althaia aniden gece yarısı uyandı ve şöminede ateşin yandığını gördü. Bunun ne anlama geldiğini merak ediyordu, meraklı gözlerle bebeğinin yanına uzandı. Şöminenin başında üç garip kadın duruyordu. Üçü de uzun boylu ve sert bakışlıydı, ama ikisi çok güzeldi. Kraliçe onların yeni doğan bebeğe hediye veren ve onun hayatının kederle mi yoksa

neşeyle mi dolu olacağını söyleyen Kader Tanrıçaları olduğunu hemen anladı.

"Bu çocuğa ne vereceğiz?" dedi en yaşlı ve sert bakışlı olan. Onun adı Atropos idi ve elinde keskin makaslar vardı.

"Ben ona cesur bir yürek veriyorum." dedi en genç ve en güzel olan. Onun adı Klotho idi ve elinde altın iplik dokuduğu keten örekesi vardı.

"Ben ona soylu ve zeki bir akıl veriyorum." dedi koyu saçlı olan. Onun adı Lakheesis idi. Atropos'a döndü ve Klotho'nun dokuduğu ipliği yavaşça ona uzattı ve şöyle dedi: "Makasları bir kenara bırak kardeşim ve çocuğa hediyeni ver."

"Ben ona, bu dal parçası ateşte yanıp kül oluncaya dek sürececek bir hayat veriyorum." dedi ve küçük bir dal parçası alıp yanan kömürlerin üzerine attı.

Üç kardeş dal parçası tutuşuncaya dek beklediler ve sonra gittiler. Althaia ayağa kalktığında şöminede yanan ateşten başka hiçbir şey göremedi. Dal parçası yavaşça yanıyordu. Hemen ateşin üstüne su döktü ve tüm kıvılcımları söndürdü. Sonra dalı aldı ve mücevherlerini sakladığı dayanıklı sandığa koydu ve sandığı kilitleti.

"Bu dal parçası yanmadığı sürece bu çocuğun hayatının güvende olacağından eminim." dedi.

Böylece yıllar geçti ve Meleager o kadar cesur, soylu ve zeki bir genç oldu ki Yunanistan'da herkes onu tanıyordu. Çok cesaret isteyen şeyler yaptı, örneğin; diğer kahramanlarla birlikte altın tüyü bulmak için denize açıldı. Kalidon'a döndüğünde ise halk onun kral olmayı en çok hak eden erkek çocuk olduğunu söyledi.

III. SUNAKTAKİ ARMAĞANLAR

Kalidon'da bir yaz asma bağları ve buğday tarlaları hiç olmadığı kadar hasatla doldu taşı. Halk bu kadar üzüm ve buğdayla ne yapacağını bilmiyordu.

"Ne yapacağımızı biliyorum. Şükran günü düzenleyeceğiz ve ürünlerimizin bir kısmını bulutların arasında oturan Kudretli Varlıklara vereceğiz. Güneş ışığı, güzel hava, nemli rüzgârlar ve ılık yağmurlar hepsi onlardan geliyor, eğer onların yardımı olmasaydı biz asla bu kadar iyi hasat alamazdık." dedi Kral Oineus.

Kral ve Kalidon halkı şükranlarını sunmak için tarlalarına ve bağlarına gitti. Birçok yerde küçük sunaklar kuruldu ve üzerlerine kuru otlar ve dallar koyuldu. Kuru dalların ve otların üstüne de, onlara bu kadar çok cömert davranan Kudretli Varlıkları memnun edeceğini düşündükleri, en güzel asma dalları ve en iyi buğday başları yerleştirildi.

İnsanlara tohum ekmeyi gösteren Keres için bir sunak, üzümü öğreten Bakkhos için bir sunak, bulutlardan gelen kanat ayaklı Merkür için bir sunak, Gökyüzü Kraliçesi Athena için bir sunak, rüzgâr tutucu için bir sunak, ışık verici için bir sunak, altın güneş arabasının sürücüsü için bir sunak, deniz kralı için bir sunak, dağın zirvesinde oturup dünyayı yöneten ulu gök gürülteticisi Zeus için ise en büyük sunak kuruldu. Tüm hazırlıklar bittiğinde Kral Oineus başlangıç işaretini verdi ve sunaklar ateşe verildi, üzümler ve buğdaylar yakıldı. Ardından insanlar şarkı söyleyip dans ettiler, çünkü Keres, Bakkhos, Merkür, Athena ve diğerlerine şükranlarını sunmaktan çok mutluydular. Akşam olduğunda herkes mutlu ve gururlu bir şekilde evlerine döndü.

Ancak bir Kudretli Varlığı unutmışlardı. Ormanın kraliçesi güzel avcı Diana için bir sunak yapmamışlardı, ona bir tek üzüm

ya da buğday bile sunmamışlardı. Onu önemsememek gibi bir niyetleri yoktu, ama doğruyu söylemek gerekirse o kadar çok kişiye sunak kurmuşlardı ki o hiç akıllarına gelmemişti.

Diana'nın üzüm ya da buğdayı önemsedigini hiç sanmıyorum, ama unutulması onu çok kızdırdı.

"Onlara önemsenmeyecek biri olmadığımı göstereceğim." dedi.

Yine de her şey bir sonraki yaza kadar yolunda gitti. Kalidon halkı çok mutluydu, çünkü bu yılki hasat daha fazla olacak gibi görünüyordu.

Kral Oineus tarlalara ve bağlara bakarak, "Bu yıl da hasat iyi olacak. Üzümler ermeye başlar başlamaz bir şükran günü daha düzenleyeceğiz." dedi.

Ama o bile Diana'yı unutmuştu.

Daha bir gün geçmeden ormandan daha önce hiç kimsenin görmediği kocaman bir yabandomuzu fırladı. Ağzının iki yanında bıçak kadar keskin iki uzun dişi vardı ve sırtı örgü şışı kadar uzun ve kalın sert kıllarla kaplıydı. Kalabalığı yararak bir o yana bir bu yana koşturuyordu. Herkes ondan kaçıyordu. Birden tarlalara daldı ve tüm tahılları paramparça etti, sonra üzüm bağlarına daldı ve asmaları bozdu, bahçelerdeki tüm ağaçları kökledi, sonunda zarar verecek bir şey kalmayınca merada otlanan kuzuları öldürdü. Domuz o kadar hızlı ve öfkeliydi ki en cesur savaşçı bile ona saldırmaya cesaret etmezdi. Kalın derisi onu halkın kullandığı oklara ve mızraklara karşı korudu ve kim bilir kaç kişiyi korkunç dişleriyle öldürmüştü. Haftalarca ortalıkta gezindi, insanlar için tek güvenli yer evlerinin içiydi.

Domuz tüm ülkeyi talan ettikten sonra ormana geri döndü. Ama insanlar günlerce onun tekrar geri gelip şehri yıkması korkusuyla yaşadılar.

"Geçen yıl şükranlarımızı sunarken birini unutmuş olmalıyız." dedi Kral Oineus.

"Kimi unutmuş olabiliriz?"

Ve birden aklına Diana geldi.

"Av Kraliçesi Diana, onu unuttuğumuz için, bu yarattığı bize ceza olarak gönderdi. Artık eminim ki yaşadığımız sürece onu hep hatırlayacağız."

Sonra civardaki tüm ülkelere habercisini gönderdi; onlardan vahşi domuzu öldürmek için en yetenekli ve en cesur adamlarını istedi. Meleager birçok cesur adamla birlikte Altın Post'un peşindeydi. Ama kral onların da geleceğinden emindi.

IV. ORMANDA AV

Yarışma günü geldiğinde Kalidon'da büyük bir kalabalık toplandı. Dünyanın en cesur kahramanları oradaydı; hepsi silahlarını kuşanmış, korkunç domuzu avlamayı bekliyordu. Avcıların arasında ok, yay ve uzun mızraklarla kuşanmış, uzun boylu bir kadın vardı. Bu avcı arkadaşımız Atalante idi.

"Kızlarım bahçede top oynuyorlar. Sen de elindekileri bırakıp onlarla oynamak istemez misin?" dedi yaşlı Kral Oineus.

Atalante çenesini kaldırıp başını salladı.

"Belki de kraliçeyle kalıp dokuma yapan kadınları seyretsen daha iyi olur." dedi Kral.

"Hayır. Avcılarla beraber vahşi domuzu avlamaya ormana gidiyorum." diye cevapladı Atalante.

Herkes şaşkına dönmüştü! Bir kızın avcılarla domuz avlamaya gittiğini daha önce hiç duymamışlardı.

PERSEPHONE

"YOU OUGHT TO HAVE SEEN THE TALL HUSBAND MAIDEN THEN
(128)

"Uzun boylu avcı bakireyi görmüş olmalısın."

"O giderse, ben gitmem." dedi bir avcı.

"Ben de gitmem." dedi bir diğer avcı.

"Ben de!" dedi üçüncüsü. "Tüm dünya bize gülecek ve asla susmayacaklar."

Birçoğu kralı eve geri dönmekle tehdit ettiler. Kraliçe Althaia'nın kardeşleri avcılığın erkek işi olduğunu, çelimsiz kızlara göre olmadığını söylediler.

Fakat Atalante mızrağını sıktı ve ayağa kalktı; dimdik ve sert bir şekilde malikanenin girişinde durdu. O anda yakışıklı bir adam öne çıktı. O, Meleager'in ta kendisiydi.

"Bu da nedir? Kim Atalante'nin ava gidemeyeceğini söylüyor? Yoksa sen, onun senden daha cesur olmasından mı korkuyorsun? Sizi kahraman gençler! Tüm korkaklar hemen şimdi evine dönsün." dedi Meleager.

Ancak hiç kimse gitmedi ve Atalante de kendine bir yer buldu. Ama Kraliçe Althaia'nın kardeşleri söylenmeye ve şikâyet etmeye devam etti.

Dokuz gün boyunca kahramanlar ve avcılar Kral Oineus'un malikânesinde ziyafet çekti ve onuncu günün sabahı erkenden ormana doğru yola çıktılar. Çok geçmeden vahşi domuzu buldular ve domuz hemen onlara saldırdı. Kahramanlar korkudan ağaçların arkasına saklandılar. Domuz bir açıklığın tam ortasında durdu ve ayaklarını yere sürttü. Beyaz azı dişleri ağzının iki yanından dışarı fırladı, gözleri ateş gibi parladı ve o kadar korkunç bir şekilde gürledi ki dağlar taşlar inledi.

Kahramanlardan biri domuza mızrak fırlattı. Ama bu onu daha da kızdırdı ve kahramanın üzerine doğru koştu ve dişleriyle onu öldürdü. Başka bir kahraman saklandığı yerden bir girişimde

bulundu, ama o da öldürüldü. En tecrübeli kahramanlardan biri mızrağını kaldırdı ve var gücüyle domuza fırlattı, ama mızrak domuzun kalın derisinden sekip diğer tarafta duran başka bir kahramanın kalbine saplandı. Domuz gitgide herkesi öldürüyordu.

Sıra Atalante'ye geldiğinde mızrağını fırlattı. Mızrak domuzun sırtına battı ve kan fışkırdı. Bir kahraman yayını gerdi ve domuzu gözünden vurdu. Sonra Meleager mızrağını fırlattı ve domuzun kalbinden vurdu. Domuz artık ayakta duramıyordu, biraz daha mücadele etti ve sonunda öldü.

Kahramanlar yaratığın kafasını kestiler. O kadar ağırdı ki altı kişi onu taşıyabildi. Sonra derisini yüzüp onu Meleager'e ödül olarak sundular, çünkü ölümcül vuruşu o yapmıştı. Fakat Meleager şöyle dedi:

"Bu onur Atalante'ye aittir, çünkü yaratığa ilk darbeyi o vurmuştur." Ve yaratığın derisini ona verdi.

O anda Atalante'yi görmeliydiniz; sol omzundan aşağı sarkan domuz derisi ile ağaçların arasında duruyordu. Daha önce hiç bu kadar ormanlar kraliçesi gibi görünmemişti. Fakat Kraliçe Althaia'nın kaba kardeşleri, onun ödülü kazanmasına çok sinirlendiler ve sorun çıkarmaya başladılar. Kardeşlerden biri Atalante'nin mızrağını elinden aldı ve ödülü omuzundan yere attı; diğeri onu sert bir şekilde itti ve Arkadia'ya geri dönüp dağlarda ayılarla birlikte yaşamasını söyledi. Tüm bunlar Meleager'i kızdırdı. Meleager amcalarından mızrak ve ödülü geri verip kaba konuşmalarına bir son vermelerini istedi. Ama onlar daha da çirkinleştiler ve Meleager'e saldırdılar. Eğer Meleager kılıcına davranıp kendini korumasaydı, onu öldürebilirlerdi. Ve aralarında kavga başladı, kaba kardeşler kör gibi kılıçlarını sağa sola savuruyordu. Çok geçmeden ikisi de yere yıkıldı. Kavgayı gör-

meyenler onların Meleager tarafından öldürüldüğünü söyledi, ama ben bu kör dövüşte kendilerini öldürdüklerine inanmayı yeğlerim.

Herkes şehre dönüş yoluna koyuldu. Kimisi domuzun devasa kafasını taşıdı, kimisi diğer yerlerini. Bazıları da yeşil dallardan tabutlar yapıp ölenlerin bedenlerini taşıdı. Aslında çok garip bir cenaze alayı vardı.

Meleager'den hoşlanmayan genç bir adam, önden gidip herkesten önce şehre vardı. Kraliçe Althaia malikânenin girişinde bekliyordu ve onu gördüğünde ormanda neler olduğunu sordu. Genç adam hemen Meleager'in kraliçenin kardeşlerini öldürdüğünü anlattı, çünkü kraliçenin kardeşlerini çok sevdiğini iyi biliyordu. Kraliçe kötü haberi duyduğunda fenalaştı, titredi, saçlarını yoldu, odadan odaya koşturdu. Adeta aklını yitirmişti, ne yaptığını bilmiyordu.

O zamanlarda eğer bir yakınınız öldürülürse onun öcünü almak bir gelenektir. Bu yüzden kraliçenin tek düşüncesi kardeşlerinin katilini cezalandırmaktır. O kadar delirmişti ki Meleager'in kendi oğlu olduğunu bile unutmuştu. Sonra aklına üç Kader Tanrıçası ve yıllar önce sandığa kilitlediği dal parçası geldi. Hemen sandığa koştu ve dal parçasını şöminedeki ateşe attı.

Dal parçası hemen tutuştu ve kraliçe onun yanışını seyretti. Sonra dal küle dönüştü ve son kıvılcım da söndüğünde Atalante'nin yanında yürüyen soylu Meleager yere yığıldı ve öldü.

Althaia haberi duyduğunda hiçbir söz etmedi, çünkü ne yaptığını biliyordu, ama kalbi buruktu. Yavaşça uzaklaştı ve odasına gitti. Kral birkaç dakika sonra eve geldiğinde onun ölü vücudunu buldu.

Kalidon ormanlarındaki av böylece sona erdi.

V. EŞ BULMA YARIŞI

Atalante, Meleager'in ölümünün ardından Arkadia dağlarındaki eski evine geri döndü. Hâlâ çok hızlı bir avcıydı ve hiçbir zaman ağaçların arasında gezerken veya vahşi geyikleri kovalarken olduğu kadar mutlu olmamıştı. Tüm dünya artık onu tanıyordu ve genç kahramanlar onun güzelliğinden, zarafetinden, çabukluğundan ve cesaretinden başka hiçbir şey konuşmuyordu. Doğal olarak da bu gençlerden bazıları onunla evlenmek istiyordu. Atalante bir kabul etse belki de kraliçe bile olabilirdi, çünkü Yunanistan'daki zengin krallar bile onunla evlenmek istiyordu. Ama o yeşil ormanların özgürlüğünü bir malikanede sahip olabileceği her şeye tercih ettiğinden hiçbiriler ilgilenmiyordu.

Ama yine de genç adamlar "Hayır" cevabını kabul etmiyorlardı. Onun gerçekten evlenmek istemediğine bir türlü inanmıyorlardı ve Arkadia ormanları onunla evlenmek için gelen erkeklerle dolmuştu. Atalante, onlardan kurtulmanın bir yolunu bulamayınca hepsini çağırıp bir konuşma yaptı:

"Benimle evlenmek istiyorsunuz, öyle mi? Peki, eğer içinizden biri benimle bu dağdan nehre kadar yarışır ve kazanırsa onun karısı olmayı kabul edeceğim."

"Kabul! Kabul!" diye bağırdı genç adamlar.

"Ama dinleyin! Bu yarışa katılan şunu da kabul etmelidir ki eğer yenilirse hayatını kaybeder." diye ekledi Atalante.

Hepsinin yüzlerini görmeliydiniz. Adamların yarısı kaçıp evlerine döndü.

"Ama bize biraz avans vermeyecek misin?" diye sordular.

"Tabii ki. Size yüz adım avans vereceğim. Ama unutmayın, eğer sizi geçersen kafanız hemen o gün kesilecek." diye cevapladı Atalante.

Birden birçoğu hastalandı ya da bir işi çıktığı için eve gitti; sıra onlara geldiğinde yoklardı. Ama önceden antrenmanlı olan hayli kişi kaldı ve şanslarını denemekte kararlıydılar. Saf bir kız böylesi iyi erkekleri yenebilir miydi? Saçmalık!

Neredeyse her gün bir yarış koşuldu ve her gün bir adam başını kaybetti, çünkü Yunanistan'ın en hızlı insanı Atalante tarafından geçilmişti. Ama adamlar gelmeye devam ediyordu, daha biri yenilmeden diğeri yerini alıyordu.

Bir gün uzak bir kasabadan Melanios adında yakışıklı bir adam geldi.

"Benimle yarışmasan iyi edersin, çünkü eminim ki seni geçeceğim ve bu senin sonun olacak." dedi Atalante.

"Göreceğiz." dedi Melanios.

Melanios şansını denemeye gelmeden önce bulutların arasında Zeus ile birlikte yaşayan aşk kraliçesi Venüs'e danışmıştı. O kadar yakışıklı, kibar ve akıllı biriydi ki Venüs ona acıyıp üç altın elma verdi ve ne yapması gerektiğini anlattı.

Her ikisi de yarışa hazırdı, Atalante ona acıdığı için son bir kez daha yarışmadan çekilmesini söyledi.

"Seni geçeceğimden eminim." dedi.

"Hadi bakalım!" dedi Melanios ve hızla koşmaya başladı; cebinde üç altın elmayla.

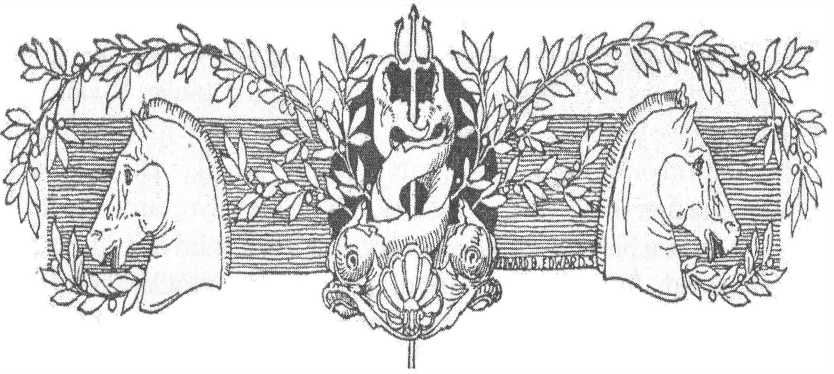
Atalante ona iyi bir avans verdikten sonra peşinden koşmaya başladı; tıpkı yaydan fırlayan ok gibi fırladı yerinden. Melanios çok hızlı bir koşucu değildi, bu yüzden onu geçmek zor olmayacaktı. Ama Atalante ona o kadar çok acımişti ki neredeyse yarışı ona verecekti. Melanios onun ayak seslerini duyuyordu, hatta ona yaklaştıkça Atalante onun nefesini bile duyabiliyordu. Sonra altın elmalardan birini omuzundan arkaya attı.

Atalante'nin dünyada hayran olduğu bir şey varsa o da parlak bir taş ya da altın parçasıydı. Elma yere düşer düşmez Atalante onun güzelliğine kapıldı ve onu almak için durdu, tabii ki bu Melanios'a bir hayli zaman kazandırdı. Ama neye yarar ki? Bir dakika sonra Atalante yine onun peşine düştü ve onu yakaladı. Şimdi ona daha çok acıyordu.

Hemen ardından Melanios ikinci elmayı attı. Birincisinden daha güzel ve büyüktü, Atalante onu başkasının almasına dayanamazdı. Bu yüzden onu düştüğü yerden almak için durdu. Ama onu bulmak sandığından uzun sürdü, çünkü uzun otların arasına düşmüştü. Onu bulur bulmaz kafasını kaldırdı ve Melanios'un yüz adım önde olduğunu gördü. Ama bu hiç sorun değildi. Onu kolayca geçebilirdi. Zavallı adama yine acıdı.

Melanios onun rüzgâr hızıyla geldiğini gördü ve hemen son elmayı da nehre çıkan patıkaya doğru fırlattı. Atalante'nin keskin gözleri onun diğerlerinden daha büyük olduğunu anladı. Eğer onu hemen almazsa elma nehre doğru yuvarlanabilir ve suya düşebilirdi. Hemen döndü ve onun peşinden koştu. Onu bulmak çok zamanını almadı, fakat bu arada Melanios iyice ilerlemişti. Neredeyse bitiş noktasına varmıştı. Şimdi ona yetişmek için Atalante kendini biraz zorlamalıydı. Ama birden bunu hiç önemsemediğini fark etti. Çünkü o gördüğü en yakışıklı erkekti ve ona üç altın elma vermişti. Eğer ölürse ona çok yazık olacaktı. İşte bu yüzden onun yarışı önde bitirmesine göz yumdu.

Bu durumun doğal sonucu olarak Atalante, Melanios'un karısı oldu. Ve Melanios onu çok uzaklardaki evine götürdü. Ve orada yıllarca çok mutlu yaşadılar.

XII. AT VE ZEYTİN

I. KRAL BULUNDU

Yunanistan'ın dağlık bölgesinde ev yapmayı bile bilmeyen fakir insanlar yaşırdı. Ya kazdıkları çukurlarda yaşıyorlardı ya da kayaların arasındaki oyuklarda. Ormanda avladıkları hayvanları yiyorlardı, bazen de böğürtlen veya fındık topluyorlardı. Ok veya yay bile yapmayı bilmiyorlardı; avlanmak için sapan, çomak ya da keskin sopalar kullanıyorlardı. Giydikleri kısıcık kıyafetler de hayvan derisiydi. Dağların tepelerinde yaşıyorlardı, çünkü orada büyük ormanın vahşi hayvanlarından ve ara sıra ormanda dolaşan vahşi insanlardan uzaktaydılar. Dağ o kadar sarptı ki ona tırmanmanın güvenli bir yolu yoktu. Sadece bir tane patika vardı ve o da her zaman biri tarafından gözetleniyordu.

"OUT OF THE YAWNING CRACK THERE SPRANG A WONDERFUL CREATURE."

Genişleyen çatlaktan mükemmel bir yaratık fişkırdı.

Sonra Athena geldi. Çocukların akşamları oyunlar oynadığı yeşil bir alanda bir müddet bekledi. Ve mızrağının ucunu toprağa sapladı. Birden müzik sesi gelmeye başladı ve topraktan ince dallı, koyu yeşil yapraklı, beyaz çiçekli ve yeşil meyveli bir ağaç çıktı.

"Benim hediyem budur. Bu ağaç acıktığınızda size yemek verecek, sıcaktan bayılmak üzere olduğunuzda size korunak olacak, şehrinizi güzelleştirecek ve meyvesinin yağı tüm dünya tarafından aranır hale gelecek." dedi Athena.

"Onun adı nedir?" diye sordu kral.

"Zeytin." dedi Athena.

Ardından kral ve bilge adamlar iki hediye hakkında tartışmaya başladılar.

"Atın bize yarar sağlayacağını sanmam." dedi daha önce de konuşan yaşlı adam.

"Bizim ne arabamız var ne de sabanımız, dahası biz onların ne olduğunu bile bilmiyoruz. Zaten kim bir yaratığın sırtına oturmak ister ya da rüzgârdan hızlı olmak? Ama Zeytin bize ve çocuklarımıza sonsuza dek sürecek güzellik ve neşe getirecek."

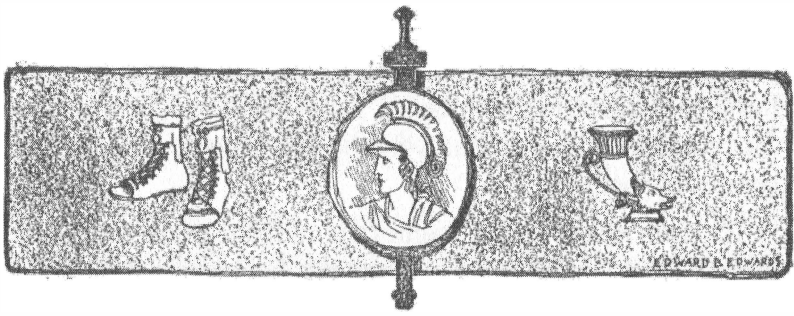
"Hangisini seçeceğiz?" Kral halkına dönerek sordu.

"En güzel hediyeyi Athena verdi ve biz Athena ve bilgeliği seçiyoruz." diye bağırdı halk hep birlikte.

"Öyle olsun. Bundan böyle şehrimizin adı Atina'dır." dedi kral.

O günden sonra kasaba büyüdü ve yayıldı, çok geçmeden her yer insanla doldu. Düzlülere evler kuruldu, denize çıkan beş kilometre uzunluğunda büyük bir yol yapıldı, artık tüm dünyada Atina'dan daha güzel bir şehir yoktu.

Eski pazar yerine Athena için bir tapınak yapıldı; bu tapınağın kalıntıları halen görülebilmektedir. Zeytin ağacı büyüdü ve meyve verdi; eğer Atina'ya giderseniz insanlar size ağacın tam nerede olduğunu gösterecektirler. Bu ağaçtan yeni ağaçlar türedi ve çok geçmeden Yunanistan ve etrafındaki diğer ülkeler için zeytin bir nimet haline geldi. Ata gelince, o kuzeye ovaların ardına kaçtı ve sonunda Peneios Nehri'nin ötesindeki Thesselia topraklarında kendine bir ev buldu. Duyduğuma göre dünyadaki tüm atlar Neptün'ün kayalar arasından çıkardığı attan türemişler; ama bunun doğruluğu elbette şüphelidir.

XIII.

THESEUS'UN MACERALARI

I. AEGEUS VE AITRA

Bir zamanlar Aegeus adında bir Atina kralı vardı. Kralın hiç oğlu yoktu, ama elli tane yeğeni vardı ve hepsi de onun ölmesini bekliyorlardı, böylece onlardan biri kral olacaktı. Hepsi vahşi ve işe yaramaz insanlardı, bu yüzden Atina halkı onların kral olacağı günü korkuyla bekliyordu. Ama Aegeus yaşadığı sürece bu zalim adamlar hiçbir şey yapamazlardı, sadece zamanlarını kralın masasında yemek yiyip içki içmekle ve kendi aralarında kavga etmekle geçirebilirlerdi.

Bir yaz günü Aegeus'un krallığını yaşlılara emanet edip Saronik Denizi'ne açılması gerekti. Karşı kıyıdaki ünlü şehir Troezen'e doğru yelken açtı. Troezen ile Atina arası deniz yolu ile yaklaşık elli mildi ve tam aralarında Aegina Adası vardı. Ama bu mesafe,

o zamanın insanları için çok fazlaydı ve gemilerin böylesi bir uzaklığa gittiği fazla görülmemişti. Adayı aşır karşı kıyıya geçme fikri o kadar tehlikeli görünüyordu ki onu denemeye hiç kimse cesaret edememişti.

Troezen Kralı Pitheus, Aegeus'u gördüğüne haklı olarak çok sevindi, çünkü onlar çocukluklarını beraber geçirmişlerdi. Pitheus onu şehrinde en güzel şekilde ağırladı. Yaşlı Troezen'in mermer salonlarında günlerce yediler, içtiler ve eğlendiler. İki kral gençlik anıları ve bildikleri kahramanlar hakkında saatlerce konuştular. Geminin tekrar Atina'ya dönme vakti geldiğinde, Aegeus gitmek için hazır değildi. Biraz daha Troezen'de kalacağını söyledi, çünkü Atina'yı yaşlılar gayet iyi yönetiyorlardı. Böylece gemi kralı almadan geri döndü.

Aegeus'un kalmasının sebebi eski dostunun evinde dinlenmek ve eğlenmek değil, onun kızı Aitra idi. Aitra sabah güneşi kadar güzel bir kızdı ve Troezen halkının neşesi ve gururuydu. Aegeus onunla birlikteyken hiç olmadığı kadar çok mutluydu. Gemi ayrıldıktan bir süre sonra Kral Pitheus'un salonunda bir düğün gerçekleşti, ama bir sır gibi saklandı, çünkü Aegeus yeğenlerinin, eğer duyarlarsa, buna sinirlenip onu öldürmesi için adamlar göndermesinden korkuyordu.

Aylar ayları kovaladı ve Aegeus hâlâ geliniyle vakit geçiriyor ve Atina'nın işlerini yaşlılara yaptırıyordu. Sonra bir sabah Troezen bahçeleri güllerle süslüyken ve her yer yemyeşilken Aitra'nın bir bebeği oldu; temiz bir yüzü, kuvvetli kolları ve kartalınkiler kadar keskin gözleri olan bir erkek bebek. Şimdi Aegeus eve dönmekten daha da çok korkar hale geldi ve dağa çıkıp Gökyüzü Kraliçesi Athena'ya kendisine akıl vermesi için yalvardı. O yalvarırken limana bir gemi yanaştı ve Aegeus'a Atina'dan kötü haberler getirdi.

"Gecikmeden eve gel. Çabuk eve gel, yoksa Atina yok olacak. Girit Kralı Minos gemileriyle ve adamlarıyla yolda. Duvarlarımızı yıkacağını, adamlarımızı öldüreceğini ve çocuklarımızı esir alacağını söylüyor. Gel ve bizi kurtar!" diyordu mektup.

"Bu bir görev çağrısı." dedi Aegeus ve buruk bir kalple bir an önce evine gitmek için hazırlıklara başladı. Ama Aitra ve bebeğini, yeğenlerinin korkusundan yanına alamadı.

"Eşlerin en iyisi beni dinle, belki eski Troezen'i ve senin güzel yüzünü bir daha göremeyeceğim. Dağdaki eski çınar ağacını ve onun hemen yanındaki hiç kimsenin kaldıramadığı büyük düz taş hatırlıyor musun? O taşın altına Atina'dan getirdiğim terliklerimi ve kılıcımı sakladım. Çocuğumuz onu kaldıracak kadar güçlenene dek orada kalacaklar. Ona o zamana kadar iyi bak, Aitra. Ve o an gelmeden ona babasını anlatma ve beni Atina'da bulmaya gönderme." dedi kral ayrılık vakti geldiğinde.

Ardından Aegeus karısını ve bebeğini öptü ve gemiye bindi. Denizciler bağırdı, kürekler çekildi, beyaz yelken rüzgâra açıldı; Aitra penceresinden geminin mavilikte Aegina Adası'na doğru gidişini seyretti.

II. KILIÇ VE TERLİKLER

Yıllar geldi geçti, ama Aitra denizin diğer tarafındaki kocasından hiç haber alamadı. Aitra sık sık dağa çıkar, tüm gün orada oturur, mavi suları ve ufku seyrederdi. Bazen beyaz yelkenli geminin gelip geçtiğini görürdü, ama insanlar onun Giritli bir gemi olduğunu ve korkunç savaşçılarla dolu olduğunu söylerlerdi. Sonra bir söylenti yayıldı; Kral Minos Atina'nın tüm gemilerini ele geçirmiş, şehri yakmış ve insanları kendisine haraç vermeye zorlamış. Ne yazık ki Aitra bundan başka hiçbir haber alamadı.

Bu arada Aitra'nın bebeği uzun boylu, kırmızı yanaklı, aslan kadar kuvvetli bir delikanlı oldu. Aitra ona Theseus adını verdi. Theseus on beş yaşına girdiğinde annesiyle birlikte dağın tepesine gitti ve denize baktı.

"Ah, keşke baban gelse!" diye iç çekti Aitra.

"Babam mı? Benim babam kim? Neden hep denize bakıyorsun? Neden onu bekliyorsun? Neden onun gelmesini istiyorsun? Bana onu anlatsana." dedi Theseus.

"Çocuğum, şuradaki yosun ve sarmaşıkla kaplı, yarısı yere gömük büyük taş görüyor musun? Onu kaldırabilir misin?" diye cevapladı Aitra.

"Denerim, anneciğim." dedi Theseus ve parmaklarını taşın altına sokup onu köşelerinden kavradı, nefesi kesilip kolları ağrıyınca ve tüm vücudu terle kaplanınca dek kuvvetle kendine doğru çekti, ama taş yerinden bile oynamadı. Ve şöyle dedi: "Bu görev benim için çok zor. Daha fazla güçlenmem gerek. Neden benden onu kaldırmamı istiyorsun?"

"Onu kaldıracak kadar güçlendiğinde, sana babanla ilgili her şeyi anlatacağım." dedi Aitra.

Bu olaydan sonra Theseus her gün koşma, atlama, fırlatma ve kaldırma egzersizleri yaptı ve her gün bir taş yerinden kaldırdı. Önceleri sadece hafif taşları kaldırabildi ve onu görenler çalışmaktan kızaran yüzüyle alay ediyordu, ama o taş kaldırıncaya kadar asla pes etmiyordu. Yavaş yavaş güçlenmeye başladı, kasları demir gibi sertleşti, kolları kaldırıcı gibi kuvvetli hale geldi. Bir sonraki doğum gününde annesiyle birlikte dağa çıktı ve tekrar büyük taş kaldırmayı denedi. Ama taş yerinden hiç kıpırdamadı.

"Daha yeterince kuvvetli değilim, anne." dedi.

"Sabırlı ol, oğlum." dedi Aitra.

(184)

"SHE BUCKLED THE SWORD TO HIS BELT."

Kılıcı kemerine taktı.

Böylece Theseus tekrar koşmaya, atlamaya, kaldırmaya başladı. Güreş yaptı, vahşi atları evcilleştirdi, dağlardaki aslanları avladı; gücü ve çabukluğu herkesin ilgisini çekti ve yaşlı Troezen bu gencin kahramanlıklarıyla doldu taşı. On yedinci doğum gününde tekrar denedi, ama taşı yine kaldıramadı.

"Sabırlı ol, evladım." dedi Aitra, ama bu sefer gözlerinde yaş vardı.

Theseus tekrar çalışmaya başladı; kılıç kullanmayı, baltayla dövüşmeyi, büyük ağırlıkları kaldırmayı ve dev kütükleri taşımayı öğrendi. İnsanlar Herkül'den beri böylesi bir gücün vücut bulmadığını söylediler. Theseus, bir yaş daha büyüdüğünde tekrar annesiyle dağa çıktı, durdu ve taşı kavradı ve taş teslim oldu. Taşı yerinden kaldırdığında, altında bronz bir kılıç ve bir çift altın terlik buldu ve onları annesine verdi.

"Şimdi bana babamı anlat." dedi.

Aitra uzun zamandır beklediği anın geldiğini biliyordu ve kılıcı oğlunun beline taktı, terlikleri de ayağına giydirdi. Ve ona babasını anlatmaya başladı; neden onları Troezen'de bırakıp gittiğini ve gitmeden önce oğlunun taşı kaldırarak kadar güçlü olduğunda kılıcı ve terlikleri alıp onu Atina'da bulmasını söylediğini anlattı.

Theseus bunları duyduğunda çok mutlu oldu ve gururla dolu gözleri birden parlamaya başladı ve şöyle dedi: "Ben hazırım, anne; Atina'ya gitmek için derhal yola çıkacağım."

Böylece Kral Pitheus'a olanları anlatmak için dağdan aşağıya indiler ve kılıç ile terlikleri gösterdiler. Ancak yaşlı adam kafasını üzgün bir şekilde salladı ve Theseus'un kararını değiştirmeye çalıştı.

"Böylesi kötü bir zamanda nasıl Atina'ya gidebilirsin? Deniz korsanlarla dolu. Aslında on sekiz yıl önce baban insanlarına

yardıma gittiğinden beri hiçbir gemi Troezen'den Saronik Denizi'ne açılmadı." dedi yaşlı adam.

Bu sözlerin Theseus'u daha da yüreklendirdiğini anlayınca şöyle devam etti: "Ama gitmek zorundaysan eğer senin için bir gemi yaptıracağım, sadık, dayanıklı ve hızlı; ve Troezen'in en cesur yirmi genci seninle gelecek; iyi bir rüzgâr ve korkusuz kalpler sana eşlik ederse korsanlardan kaçarsın ve sağ salim Atina'ya ulaşırın."

"En tehlikeli yol hangisi? Gemiyle gitmek mi yoksa büyük karanın etrafından dolaşarak yürümek mi?" diye sordu Theseus.

"Denizyolu yeterince tehlikelerle dolu, karayolu ise on kat daha fazla tehlikelerle çevrili. Yollar iyi olsa ve karşınıza hiçbir engel çıkmasa bile, yolculuk çok uzayacak ve günlerce sürecek. Ayrıca önünüze tırmanılacak engebeli dağlar, geçilecek geniş bataklıklar, yürünecek karanlık ormanlar çıkacak. Bu vahşi bölgede ne yürüyebileceğiniz bir patika var ne de dinlenip korunabileceğiniz bir yer. Ve ormanlar vahşi yaratıklarla doludur. Bataklıklarda korkunç ejderhalar, dağlarda da birçok zalim soyguncu devler saklanır."

"Pekâlâ, madem karada denizden daha çok tehlike var, ben de karadan giderim hem de hemen." dedi Theseus.

"Ama yanına en az elli genç adam alacaksın, değil mi?" dedi Kral Pitheus.

"Hiç kimse benimle gelmiyor." dedi Theseus ve ayağa kalktı, kılıcını kabzasından çıkardı ve korkmadığını gösterir bir şekilde güldü.

Söyleyecek bir şey kalmadığında annesini öptü, büyükbabasına hoşça kal deyip batıya ve kuzeye uzanan hiç kimsenin daha

önce yürümediği sahile doğru gitmek için Troezen'den ayrıldı. Dualarla ve gözyaşlarıyla kral ve Aitra ona şehrin kapılarına kadar eşlik etti ve deniz kıyısını sınırlayan ağaçlar arasında kayboluncaya kadar onun ardından baktılar.

III. ZORLU YOLLAR VE SOYGUNCULAR

Cesur yürekli Theseus denizi hep sağında tutarak yürümeye devam etti. Çok geçmeden yaşlı Troezen şehri uzaklarda kaldı ve her adımında battığı büyük bir bataklığa ulaştı. Dar patikanın her iki yanında pis su birikintileri vardı. Ama karşısına hiç ejderha çıkmadı, böylece yoluna devam etti ve denizin batı kıyısını sınırlayan engebeli dağlık bölgeye vardı. Teker teker dağları tırmandı ve sonunda ayaklarının altında yayılmış ülkeyi görebildiği gri tepenin üstünde durdu. Sonra yürümeye devam etti, ama karanlık dağ vadilerinin içinden, büyük uçurumların kenarından ve keskin kayalıkların altından geçti; ardından ağaçların sık ve uzun olduğu, güneşin neredeyse hiç görülmediği korkunç bir ormana ulaştı.

Bu ormanda tüm ülkenin korktuğu Eli Sopalı diye anılan bir hırsız dev yaşardı. Bu dev sık sık çobanların sürülerini otlattığı vadilere inerdi, sadece kuzu ve koyunları değil, bazen çocukları ve adamları da kaçırdı. Çalılara saklanıp yol keserdi ve bir yolcu yoldan geçtiğinde onun üstüne atlar, onu öldürünceye dek döverdi. Theseus'un geldiğini görünce onun için iyi bir ödül alabileceğini düşündü, çünkü onun görünüşünden bir prens olabileceğini tahmin etti. Dev yere uzandı; sarmaşıklar ve uzun otlar onu saklıyordu, büyük demir sopasıyla vurmaya hazır bir şekilde Theseus'u bekledi.

Fakat Theseus'un keskin gözleri ve iyi kulakları vardı, ne bir yaratık ne de hırsız dev onu gafıl avlayabilirdi. Eli Sopalı saklandığı yerden Theseus'a vurmak için çıktığında, genç adam o kadar hızlı hareket etti ki ağır sopa yere vurdu ve hırsız dev tekrar vurmak için sopasını kaldıramadan Theseus dev bacaklarından yakaladı ve onu fırlattı.

Eli Sopalı yüksek sesle haykırdı ve tekrar saldırdı, ama Theseus sopayı elinden kaptığı gibi kafasına o kadar sert vurdu ki dev artık bir daha ormandan geçen hiçbir yolcuya zarar veremeyecekti. Ardından genç, omuzunda kocaman sopa ile zafer şarkıları söyleyerek ve etrafında başka yaratıklar olup olmadığını keskin gözleriyle kontrol ederek tekrar yoluna koyuldu.

Theseus yürürken daha fazla ilerlememesi konusunda onu uyaran yaşlı bir adamla karşılaştı. Yaşlı adam ona yolunun üstündeki çam ağaçlarının yakınlarında Sinis adında zalim bir soyguncunun yaşadığını söyledi.

"Ona, Çam Eğen denilir; çünkü bir yolcuyu yakaladığında iki uzun çam ağacını yere eğer, tutsağının bir kolunu ve ayağını bir ağaca, diğer kolunu ve ayağını da öteki ağaca bağlardı. Sonra da ağaçları bırakıverirdi ve tutsağının bedeninin parçalara ayrıldığını gördüğünde ise zevkten haykırdı." dedi yaşlı adam.

"Sanırım, herkesi bu canavardan kurtarma vakti çoktan geldi." dedi Theseus ve kendisini uyaran yaşlı adama teşekkür etti. Ardından ıslık çalarak çam ağaçlarına doğru yoluna devam etti.

Theseus, çok geçmeden önünde yükselen tepenin eteklerinde soyguncunun evini gördü. Evin ardında kayalık bir geçit ve sarp bir dağ sırası vardı, önünde ise her türlü nadir bitkinin ve güzel çiçeklerin yetiştiği bir bahçe vardı. Ama çam ağaçlarının tepeleri şanssız yolcuların güneşten ve rüzgârdan ağarmış kemikleriyle doluydu.

Sinis yol kenarındaki bir taşın üstünde oturuyordu, Theseus'un geldiğini görünce elindeki uzun ipi hızla döndürerek ve bağırarak onu doğru koştu:

"Hoş geldin, hoş geldin, sevgili prens! Hanımıza, Yolcuların Doğru Yerine, hoş geldin!"

"Ne tür bir eğlenceniz var? Benim için hazır yere eğilmiş bir çam ağacınız var mı?" diye sordu Theseus.

"Hay hay, iki tane! Senin geldiğini biliyordum ve senin için iki tane eğdim." dedi soyguncu.

Soyguncu daha konuşurken ipini Theseus'a doğru fırlattı ve onu yakalamaya çalıştı. Ancak genç adam hemen yana doğru zıpladı ve soyguncu üstüne atladığında onun ellerinin arasından kurtuldu ve onu bacaklarından yakaladığı gibi yere indirdi. Bir süre yerde boğuştu, ama bu çok sürmedi, çünkü Sinis genç düşmanına göre çok zayıftı ve Theseus onun arkasına geçti ve onu kendi ipiyle daha önceden eğilmiş ağaçlara bağladı.

"Bana yapmayı düşündüğün şeyi şimdi ben sana yapacağım." dedi Theseus.

Çam Eğen ağladı, yalvardı ve birçok iyi vaatlerde bulundu, ama Theseus onu hiç dinlemedi. Arkasını döndü ve ağaçlar yerden yükseldi; soyguncunun vücudu parça parça dallarda sallandı.

Yaşlı Çam Eğen'in ona hiç benzemeyen Perigoune adında iyi bir kızı vardı. O, evlerinin önündeki bahçede yetişen çiçeklerle ve nadir bitkilerle ilgilenirdi. Theseus'un, babasının işini bitirdiğini görünce kız çok korktu ve ondan saklanmak için kaçtı.

"Sevgili çiçekler, beni kurtarın!" diye yalvarmaya başladı. Genellikle çiçeklerle sanki onu anlıyorlarmış gibi konuşurdu. "Sevgili çiçekler, beni kurtarın, yaşadığım sürece bir daha asla

yapraklarınızı koparmayacağım ve hiçbirinize zarar vermeyeceğim."

O zamana kadar hiç yaprağı bile olmayan bir bitki birden yerden yükselmeye başladı, sopaya ya da çomağa benziyordu. Bu bitki kızı korudu. İnce yapraklı uzun tüylü dalları o kadar hızlı yayıldı ki Perigoune artık görünmüyordu. Theseus onun bahçede bir yerde olduğunu biliyordu, ama dallar kızı o kadar iyi saklıyordu ki onu bulamadı. Bu yüzden ona seslendi:

"Perigoune, benden korkmana gerek yok, çünkü senin iyi ve nazık biri olduğunu biliyorum, ayrıca ben elimi sadece zalim ve kötülere kaldırım."

Kız saklandığı yerden çıktı, genç adamın güzel yüzünü gördüğünde ve onun hoş sesini duyduğunda titreterek onun yanına geldi ve onunla konuştu. O akşam Theseus onun evinde kaldı, genç kız onun için en çok sevdiği çiçekleri topladı ve ona yemek verdi. Sabah güneşi doğudan yükselmeye ve yıldızlar dağın zirvesinde solmaya başladığında Theseus kız ile vedalaştı ve yolculuğuna devam etti. Perigoune ise bahçesindeki bitkilerini yetiştirdi ve çiçekleriyle ilgilendi, ama bir daha asla kuşkonmaz otunu koparmadı ve yemedi. Sonraları bir kahramanla evlenip çocuklara ve torunlara sahip olduğunda, onlara kendisine zor anında yardım eden bu bitkiyi her zaman korumaları gerektiğini söyledi.

Theseus gitgide sahile yaklaşıyordu ve çok geçmeden sanki dağların dimdik denizden yükseldiği bir yere ulaştı; yüksekte uçurum boyunca ilerleyen dar bir patika vardı. Ayaklarının altında dalgaların kayalara vurdukça çıkardığı sesi duyabiliyordu; yukarıda ise dağ kartalları daireler çizerek uçuyor ve bağırlıyorlardı, gri kayalıklar ve kıraç tepeler gün ışığında parlıyordu.

Theseus hiçbir şeyden korkmadan yoluna devam etti ve sonunda kayadaki bir yarıktan temiz suyun kaynakıldığı bir yere vardı, patika burada daha da daraldı ve yolun sonunda bir mağara görüldü. Kaynağın yakınında kırmızı yüzlü bir dev oturuyordu, dizlerinde büyük bir sopa vardı. Bu dev insanların geçmemesi için yolu tutuyordu ve denizde devasa bir kaplumbağa vardı; dev gözleri yiyecek için hep yukarıya bakıyordu. Perigoune ona önceden anlattığı için Theseus burasının tüm sahilin korktuğu Skiron adındaki soyguncunun yaşadığı yer olduğunu biliyordu. Skiron yabancılara ayaklarını yıkatırdı ve onlar bunu yaparken onları uçurumdan aşağı evcil kaplumbağasına yemesi için atardı.

Theseus yaklaştığında soyguncu sopasını kaldırdı ve kızgın bir şekilde haykırdı: "Hiçbir insan benim ayaklarımı yıkamadan buradan geçemez! Gel ve işe koyul!"

Sonra Theseus gülümsedi ve şöyle dedi: "Kaplumbağan bugün aç mı? Onu beslememi ister misin?" Soyguncunun gözlerinden sanki ateş fışkırıyordu ve şöyle dedi: "Onu besleyeceksin, ama önce benim ayaklarımı yıkayacaksın." Ve sopasını havada savurdu ve vurmak için hızla ileri atıldı.

Ama Theseus buna hazırlıklıydı. Ormanda Eli Sopalı'dan aldığı demir sopa ile soyguncunun atağını havada engelledi, soyguncunun silahı elinden düştü ve döne döne uçurumdan aşağı gitti. Öfkeyle dolan Skiron bunun ardından onunla boğuşmaya başladı, ama Theseus çok hızlıydı. Theseus sopasını atıp Skiron'u boğazından yakaladı ve yere indirdi, sonra keskin kayalıklara fırlattı ve uçurumun kenarında onu tekrar yakaladı.

"Yeter! Yeter!" diye bağırdı soyguncu. "Bırak beni, sen yoluna devam edebilirsin."

"Yeterli değil!" dedi Theseus ve kılıcını çıkartıp kaynağın yanına oturdu. "Şimdi sen benim ayaklarımı yıkamalısın. Gel ve işe koyul!"

Sonra korkudan yüzü solan Skiron onun ayaklarını yıkadı.

"Ve şimdi, diğerlerine yaptığının aynısını ben de sana yapacağım" dedi Theseus ve görev sona erdi.

Havaya bir çığlık yayıldı ve yukarılardan dağ kartalları da buna cevap verdi; aşağıda su yükseklerle sıçradı ve kaplumbağa korkudan kaçtı. Sonra deniz haykırdı: "Benim böyle vahşi bir yaratıkla işim yok!" Ve büyük bir dalga Skiron'un vücudunu sahile vurdu. Ama Skiron'un bedeni karaya değer değmez, kara haykırdı: "Benim böyle vahşi bir yaratıkla işim yok!" Ve aniden bir deprem oldu, Skiron'un bedeni tekrar denize düştü. Denizin öfkesi daha da arttı, fırtına başladı, sular kabardı, büyük bir güçle dalgalar vücudu havaya kaldırdı, eğer hava ona bir yer vermeye tenezzül edip onu kocaman kara bir kayaya çevirmeseydi, bugün bile hâlâ havada asılı duruyor olabilirdi. İnsanların Skiron'un vücudu olduğunu söylediği bu gri, iğrenç ve metruk kaya halen görülebilir; üçte biri suyun altında, diğer üçte biri kumlu sahilde, son üçte biri ise havada görülmektedir.

IV. GÜREŞÇİ VE GÜNAHKAR

Theseus denizin görüntüsünü kaybetmeden yolculuğunu kuzeye ve doğuya doğru devam etti, engabeli dağları ardında bıraktı; koyunların ve sığırların otladığı ve buğday tarlalarının olduğu vadilere ve düzlüklere indi. Onun ünü oralara kendinden önce ulaşmıştı ve herkes Eli Sopalı'yı, Çam Eğen'i ve Skiron'u öldüren kahramanı görmek için yol kenarında toplanmıştı.

"Artık huzur içinde yaşayacağız, çünkü sürülerimizi ve çocuklarımızı katleden soyguncular artık yoklar." diye bağırdı kalabalık.

Sonra Theseus, Megara kasabasından geçti ve kutsal şehir Eleusis'e giden sahili takip etti.

"Eleusis'e gitme, onun etrafından dolaşan dağlardan geçen yoldan git." dedi pazara kuzu götüren fakir bir adam.

"Niçin oradan gideyim?" diye sordu Theseus.

"Dinle, anlatacağım. Eleusis'te Kerkyon adında bir kral var ve o çok iyi bir güreşçi. Şehre gelen her yabancıyla güreş yapar, kolları o kadar güçlüdür ki rakibini yenince canını vücudunu sıkarak alır. Birçok yolcu Eleusis'e girer, ama hiçbiri çıkamaz." diye cevap verdi adam.

"Ama ben gireceğim ve çıkacağım." dedi Theseus ve omuzunda sopasıyla kutsal şehre doğru yürüdü.

"Güreşçi Kerkyon nerede?" Kapıdaki bekçiye sordu.

"Kral mermerden malikânesinde akşam yemeğinde. Eğer canını kurtarmak istiyorsan, hemen dön ve geldiğini duymadan kaç." diye cevapladı bekçi.

"Neden kaçacakmışım? Ben korkmuyorum." dedi Theseus ve Kerkyon'un malikânesine çıkan dar sokağa girdi.

Kral masasında yemek yiyordu ve içiyordu, hayatlarını aldığı genç adamlar aklına geldikçe kahkahalar atıyordu. Theseus cesur bir şekilde kapıya yanaştı ve bağırdı:

"Kerkyon, dışarı gel ve benimle güreş!"

"Aha! Günleri sayılı olan bir aptal genç daha. Onu içeri alın ve benimle yemek yemesine izin verin, zaten sonra güreşmekten illallah diyecek." dedi kral.

Böylece Theseus'a kralın masasında yer verildi ve ikisi hiç konuşmadan birbirine bakarak yemek yedi. Kerkyon genç adamın keskin gözlerine, güzel yüzüne ve ipek saçlarına baktıkça onu serbest bırakmayı ve onun gücünü ve yeteneğini test etmemeyi düşünmeye başladı. Ama yemekleri bittiğinde, Theseus ayağa kalktı ve kılıcını, terliklerini ve demir sopasını bir yana koydu ve iplerini çözdü ve şöyle dedi:

"Gel şimdi, Kerkyon, senden korkmuyorum, gel ve benimle güreş."

Ardından ikisi birçok genç adamın kaderiyle buluştuğu bahçeye çıktılar ve orada güneş batana dek güreştiler, ama hiçbir avantaj elde edemedi. Fakat Theseus'un deneyim dolu yeteneğinin eninde sonunda Kerkyon'un kaba kuvvetine karşı galip geleceği gayet açıktı. Çekişmeyi seyreden Eleusis halkı, gencin kralı havaya kaldırdığını ve hızla omuzlarından sert kaldırma savurduğunu gördü.

"Diğerlerine yaptığının aynısını ben de sana yapacağım!" diye bağırdı Theseus.

Yaşlı Kerkyon ne konuştu ne de hareket etti, genç adam onu ters çevirip onun zalim yüzüne baktığında, onun ölmüş olduğunu fark etti.

Eleusis halkı Theseus'u kral yapmak istedi. "Sen Kerkyon'un belalı zalim kralı öldürdün ve biz senin dünyayı herkesin korktuğu dev hırsızlardan da kurtardığını duyduk. Şimdi gel ve bizim kralımız ol, çünkü senin bizi adil ve iyi yöneteceğini biliyoruz." dediler.

"Bir gün, kralınız olacağım, ama şimdi değil, çünkü yapmam gereken şeyler var." dedi Theseus. Ardından kılıcını, terliklerini ve asil pelerinini aldı, demir sopasını omuzuna attı ve Eleusis'ten

ayrıldı. Herkes ardından koştu ve bağırdı: "İyi talih seninle olsun, kralımız, Athena seni korusun ve sana yol göstereyin!"

V. PROKRUSTES VE ACIMASIZ

Atina'ya yirmi milden daha az yol kalmıştı, ama yol oraya Parnes Dağları'ndan gidiyordu; kayaların arasından yukarı ve aşağı birçok ağaçlık vadiden dolanan dar bir patika vardı. Theseus bundan daha kötü ve tehlikeli yollar görmüştü, bu yüzden cesurca yoluna devam etti ve yolculuğunun sonuna yaklaştığı düşüncesi onu mutlu ediyordu. Fakat dağlar arasında çok yavaş yürüyordu ve bazen de doğru patikadan gittiğinden emin değildi. Hiç ağacın olmadığı geniş bir yeşil vadiye geldiğinde güneş batmak üzereydi. Vadinin ortasında küçük bir nehir akıyordu ve her iki yanında sığırların otlatıldığı yeşil otlaklar vardı; yakınlardaki yamacın yarısı ağaçlarla örtülüydü, orada duvarlarından ve çatısından asmalar sarkan büyük bir taş ev vardı.

Theseus bu güzel ama تنها yerde kimin yaşadığını merak ederken evden bir adam çıktı ve onu karşılamak için yola geldi. İyi giyimli birisiydi ve yüzü gülümsemeyle kaplıydı; Theseus'a selam verdi ve nazik bir şekilde onu evine davet etti ve o gece onu ağırladı.

"Burası ıssız bir yer ve buradan yolcular pek sık geçmez. Fakat beni misafir ağırlamak, onlara yemek vermek ve onların gördüklerini ve duyduklarını dinlemek kadar hiçbir şey mutlu edemez. Gel hadi, benimle yemek ye ve evimde kal, harika bir yatakta uyuyacaksın –bir yatak ki her misafire uyar ve her misafirin hastalıklarını iyileştirir." dedi adam.

Theseus adamın tavrından çok etkilendi, aç ve yorgun olduğu için onunla eve gitti, kapının yanındaki bağların altında oturdu ve adam şöyle dedi:

"Şimdi içeri gireceğim ve senin için yatağı hazırlayacağım, uzanıp dinlenebilirsin sonra da masama gelip benimle yemek yiyebilirsin. Ve ben de senin bana anlatacağın hoş hikâyeleri dinlerim."

Adam içeri gittiğinde Theseus etrafa bakındı. Evin zenginliğine çok şaşırdı; her oda altın, gümüş ve güzel eşyalarla süslü gibi görünüyordu, çünkü orası aslında bir prens için hazır tutulan bir yerdi. Etrafına şaşkınlıkla bakınırken önündeki asmaların arasından da güzel yüzlü bir kız görüldü.

"Soylu yabancı, efendimin yatağına yatma, çünkü yatanlar asla uyanamadı. O dönmeden vadiye kaç ve ormanın derinliklerine saklan, yoksa bir daha asla kaçamazsın." diye fısıldadı kız.

"Korkmam gereken efendin de kim, güzel kız?" diye sordu Theseus.

"İnsanlar ona Prokrustes veya Gericı der. O bir hırsız. Dağda gezen her yolcuğu buraya getirir. Demir yatağına yatırır. Onların her şeyini çalar. Bu eve giren hiç kimse dışarı çıkamadı." dedi kız, hızlı ve kısık bir sesle konuştu.

"Neden ona Gericı diyorlar? Ve onun demir yatağı da nesi?" diye sordu Theseus hiç endişelenmeden.

"Sana tüm misafirlere uyar demedi mi? Çoğunlukla uyduğu da doğrudur. Ama eğer yolcu çok uzunsa, Prokrustes yatağına tam gelinceye kadar onun bacaklarını keser; eğer çok kısaysa, çoğu yolcuda olduğu gibi, kollarından bacaklarından iplerle yatağına tam gelinceye kadar çeke çeke uzatır. Bu yüzden insanlar ona Gericı derler." dedi kız.

"Sanırım bu Gericı'yı daha önce duymuştum." dedi Theseus ve Eleusis'te birinin onu Parnes tepelerinde gezinen ve yolcuları

evinde ayartan kurnaz soyguncu Prokrustes hakkında uyardığını hatırladı.

"Şışt! Şışt! O geliyor, duyuyorum" diye fısıldadı kız ve yaprakların arasına saklandı.

Hemen ardından Prokrustes kapıda belirdi, sanki insanlara hiç zarar vermiyormuş gibi masum gülümsüyordu.

"Sevgili genç arkadaşım, yatak hazır ve sana yolu göstereceğim. Hoş bir uyku çektikten sonra birlikte yemek yiyeceğiz ve sen bana yolculuğun esnasında gördüğün harika şeyleri anlatacaksın." dedi soyguncu.

Theseus ayağa kalktı ve ev sahibini takip etti. Odaya girdiklerinde içeride demirden bir karyola ve üstünde yumuşak bir yatak vardı; sanki onu yatıp dinlenmeye davet ediyordu. Fakat Theseus, etrafına bakınırken, perdelerin arasında saklı balta ve sinsî makaralara bağlı ipleri gördü ve yerdeki kan lekelerini de.

"Şimdi, sevgili genç arkadaşım. Senden uzanıp rahatına bakmanı rica ediyorum, çünkü çok uzaklardan geldiğini ve uyuyup dinlenmek istediğini çok iyi biliyorum. Uzan, sen mışıl mışıl uyurken ben seni rahatsız edecek en ufak bir sesin bile olmaması için özen göstereceğim." dedi Prokrustes.

"Senin harika yatağın bu mu?" diye sordu Theseus.

"Evet ama senin yatman gerek ve o kendini sana uygun hale getirecek." diye cevapladı Prokrustes.

"Önce sen yatmalısın, bakayım sana nasıl uygun hale gelecek." dedi Theseus.

"Hayır, olamaz, çünkü büyü bozulur." dedi Prokrustes ve konuşurken yüzü sarardı.

"Sana yatmalısın dedim." dedi Theseus ve titreyen adamı tuttuğu gibi yatağa fırlattı. Adam yatağa düşer düşmez sinsi demir kelepçeler çıktı ve onu kollarından ayaklarından yakalayıp yatağa bağladı, böylece adam ne elini ne de kolunu oynatabildi. Adam perişan bir halde titriyor ve merhamet dileniyordu, ancak Theseus onun başında durdu ve gözlerinin içine bakarak:

"Senin misafirlerini yatırdığın yatak bu mu?" diye sordu.

Prokrustes tek bir kelime bile söylemedi. Sonra Theseus bal-tayı, ipleri ve makaraları getirdi; onların ne işe yaradığını ve neden onları sakladığını sordu. Prokrustes hâlâ konuşmuyordu, sadece titreyip sızlanıyordu.

"Senin yüzlerce yolcuyu evine çekip soyduğun doğru mu? Onları bu yatağa bağlayıp sonra da demir karyolaya uydurmak için ya onların ayaklarını doğradığın ya da onları çeke çeke gerdiğin doğru mu? Konuş dedim, doğru mu?" dedi Theseus.

"Doğru! Doğru! Ve şimdi başımın üstündeki kola yavaşça dokun ve bırak beni, sana sahip olduğum her şeyi veririm." dedi hıçkırığa hıçkırığa ağlarken Prokrustes.

Fakat Theseus onu dinlemedi ve odadan çıkarken şöyle dedi: "Benim için ve diğerleri için kurduğun kapana yakalandın. Merhamet göstermeyen merhamet bulamaz." Ve onu kendi zalim makinesinde ölüme terk etti.

Theseus evin içinde gezinirken Prokrustes'in eline düşen yolculardan çaldığı altın, gümüş ve değerli eşyalar buldu. Sonra yemek odasına gitti, orada kralların bile görmediği yemekler, içecekler ve lezzetli şeylerle dolu bir masa vardı; ancak masada sadece bir sandalye ve bir tabak vardı; onlar da ev sahibi içindi, misafir için ise hiçbir şey yoktu.

Sonra Theseus'un güzel yüzünü asmaların arasından gördüğü genç kız koşarak eve geldi ve dünyayı zalim Prokrustes'ten kurtardığı için genç kahramanın ellerine sarıldı, ona şükranlarını sundu ve çok teşekkür etti.

"Çok değil, bir ay önce, zengin bir Atinalı tüccar olan babam Eleusis'e gidiyordu ve ben de onunlaydım, yeşil ormanlardaki mutlu ve tasasız kuşlar gibiydim. Ama bu soyguncu bizi evine çekti, çünkü yanımızda çok fazla altın vardı. Babamı demir yatağına yatırdı, beni de kölesi yaptı." dedi genç kız.

Sonra Theseus Prokrustes'un zorla çalıştırdığı tüm ev halkını çağırdı, onlara eşyaları dağıttı ve artık istedikleri yere gitmekte özgür olduklarını söyledi. Bir gün sonra dağların, tepelerin arasından tekrar yoluna koyuldu ve sonunda Atina'ya ulaştı. Soylu şehri ve ortasında yükselen Athena'nın Tapınağı'nı gördü. Biraz ötede kralın malikânesinin beyaz duvarları görünüyordu.

Theseus şehrin sokaklarında yürürken herkes bu uzun boylu, yakışıklı gencin kim olduğunu merak ediyordu. Ancak Theseus'un ünü kendisinden önce şehre gelmişti ve kulaktan kulağa onun dağlardaki soyguncuları öldüren, Eleusis'te Kerkyon ile güreşen ve Prokrustes'i kendi tuzağında yakalayan kahraman olduğu yayılmıştı.

"Hadi canım sen de!" dedi etle dolu arabasını pazara götüren bir kasap.

"Bu gençten olsa olsa kadınlara hoş şarkılar söyleyen biri olur; soyguncularla dövüşmek, devlerle güreşmek kim o kim."

"Şunun ipek gibi siyah saçlarına bak!" dedi birisi.

"Ve şu kız gibi yüzüne!" dedi diğeri.

"Ve ayaklarına kadar sarkan ceketine de!" dedi üçüncü kişi.

"Ve altın terliklerine!" dedi dördüncü kişi.

"Ha! Ha!" diye güldü birincisi; "Bahse girerim, o hayatında on kilo bile kaldırmamıştır. Onun gibi birinin yaşlı Skiron'u uçurumdan attığını bir düşünün! Saçmalık!"

Theseus yolda yürürken tüm bu söylenenleri duydu ve haliyle biraz sinirlendi, ama o Atina'ya kasaplarla ağız dalaşı yapmak için gelmemiştir. Hiçbir şey söylemeden önündeki arabaya doğru yürüdü ve daha sürücüsü onun geldiğini fark etmeden arabanın üstündeki kesik et parçasını tuttuğu gibi ötedeki bahçedeki evin çatısının üstünden fırlattı. Aynısını ikinci, üçüncü ve dördüncü arabadaki etlerle de yaptı. Sonra da arkasını dönüp yoluna devam etti; hayrete kapılmış kasaplar bir çift laf bile etmeden onun gidişini izlediler.

Theseus dik, kayalık tepeye giden merdivenleri çıktı ve babasının malikânesine yaklaştıkça kalbi daha da hızlı atmaya başladı.

"Kral nerede?" diye sordu nöbetçiye.

"Kralı göremezsin, ama seni onun yeğenlerine götürebilirim." dedi nöbetçi.

Adam Theseus'u bir ziyafet salonuna götürdü ve Theseus orada elli kuzenini masanın etrafında oturmuş yiyip içerlerken ve eğlenirlerken gördü. Salon çok gürültülüydü; şarkılar söyleyen ozanlar, dans eden köle kızlar, bağırان ve küfreden sarhoş prensler vardı. Theseus sinirden dişlerini sıkıyordu ve çatık kaşlarıyla kapıda beklerken zevk düşkünlerinden biri onu gördü ve yüksek sesle şöyle dedi:

"Kapıdaki uzun boylu herife bakın! Bu adamın burada ne işi var?"

"'GREAT KING,' HE SAID, 'I AM A STRANGER IN ATHENS.'"
(128)

"Yüce Kral," dedi, "Atina'da bir yabancıyım."

"Evet, kız yüzlü yabancı, burada ne işin var?" dedi diğeri.

"Ben, bizim ırkımızdan insanların vermekten hiç çekinmediği misafirperverliğinizi bekliyorum." dedi Theseus.

"Biz de çekinmeyiz. Gel hadi, ye, iç ve misafirimiz ol." diye bağıldılar.

"Geleceğim ama kralın misafiri olacağım. Kral nerede?" dedi Theseus.

"Kralı boş ver. Onun rahatı yerinde ve biz ülkeyi onun yerine yönetiyoruz." dedi kuzenlerden biri.

Fakat Theseus cesur bir şekilde salonun içinden geçti ve kralı sormak için malikâneye gitti. Sonunda bir odada yalnız ve kederli bir şekilde oturan Aegeus'u buldu. Zavallı adamın endişeli yüzünü ve perişan halini görünce Theseus'un içi sızladı.

"Yüce Kral, ben Atina'ya gelen bir yabancıyım. Sizden yemek, koruma ve dostluk istemek için buradayım; çünkü biliyorum ki siz asla kendi soyunuzdan ve ırkınızdan bunları esirgemezsiniz." dedi Theseus.

"Sen kimsin, genç adam?" dedi kral.

"Ben Theseus." diye cevapladı.

"Ne? Dünyayı dağ soyguncularından ve güreşçi Kerkyon'dan ve Prokrustes'ten ve acımasız Geric'i'den kurtaran Theseus mu?"

"Evet, o kişi benim ve ben eski Troezen'den geldim, Saronik Denizi'nin öteki tarafından." dedi Theseus.

Kralın rengi atmaya başladı.

"Troezen! Troezen!" diye bağırdı ve kendini doğrulayarak şöyle dedi: "Evet! Evet! Hoşgeldin, cesur yabancı, Atina Kralı'nın verebileceği korunağa, yemeğe ve arkadaşlığa."

Kralın yanında hoş ama kötü ruhlu bir büyücü kadın vardı. Kral asla ona sormadan bir şey yapma cesaretinde bulunamazdı. Bu yüzden kral büyücüye döndü ve sordu: "Medea, bu genci davet etmekte haksız mıyım?"

"Haklısınız kralım ve ona hemen dinlenebileceği misafir odanızı gösterttin, sonra da bizimle masanızda yemek yemesine izin verin." dedi kadın.

Medea büyülerıyla Theseus'un kim olduğunu öğrenmişti ve onun Atina'da olmasından pek de memnun değildi; çünkü genç kendini krala tanıttınca, onun gücü sona erecekti. Bu yüzden, Theseus misafir odasında dinlenirken, büyücü kadın Aegeus'a genç yabancının kahraman olmadığını, dahası onun kendisini öldürmek için kuzenleri tarafından tutulmuş bir katil olduğunu; çünkü kuzenlerinin onun ölümünü beklemekten usandıklarını söyledi. Zavallı yaşlı kral korkuya kapıldı, çünkü büyücünün söylediklerine inandı ve ona canını kurtarmak için ne yapması gerektiğini sordu.

"Ben hallederim. Genç adam eninde sonunda akşam yemeği için aşağı inecek. Bir bardak şarabın içine zehir dökeceğim ve yemeğin sonunda ona vereceğim. Bundan daha kolayı olamaz." dedi kadın.

Böylece zamanı geldiğinde, Theseus, kral ve Medea ile masaya oturdu. Theseus bir yandan yemek yiyor, bir yandan da nasıl soyguncu devleri, güreşçi Kerkyon'u ve acımasız Prokrustes'i yendiğini anlatıyordu. Bu arada kral da onu dinledikçe ondan hoşlanmaya başladı ve onu Medea'nın zehirli bardağından kurtarmak istedi. Sonra Theseus bir parça et almak için ara verdi, o zamanlarda âdet olduğu için, eti kesmek için kılıcını çıkardı—sizin de bildiğiniz gibi tüm bu olaylar çok uzun zaman ön-

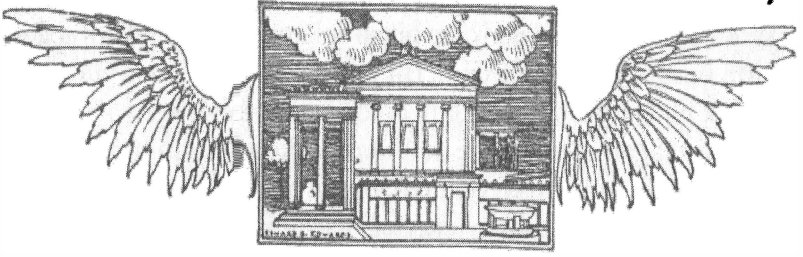
ce, insanların masada çatal bıçak kullanmayı öğrenmeden önce, gerçekleşti. Kılıç kınından çıkarken, Aegeus üzerinde kazılı olan harfleri gördü; bunlar kendi adının baş harfleriydi. Bu kılıcın yıllar önce Troezen'de bir dağda taşın altına sakladığı kılıç olduğunu hemen anladı.

"Oğlum! Oğlum!" diye bağırdı ve ayağa kalktı ve zehirli şarap bardağını masadan attı ve Theseus'a sarıldı. Aslında bu hem baba için hem de oğul için çok mutlu bir buluşmaydı ve konuşacakları çok şey vardı. Medea'ya gelince, o gücünün sona erdiğini fark etmişti. Malikânedен dışarı koştu ve kuvvetli bir ıslık çaldı; insanlar, ejderhalar tarafından çekilen bir arabanın hızla gökten indiğini ve onu uzaklara götürdüğünü söylediler. Ve onu bir daha hiç kimse görmedi.

Ertesi sabah, Aegeus her yere Theseus'un oğlu olduğunu ve zamanı gelince kral olacağını duyurmaları için habercilerini gönderdi. Elli yeğen bu haberi aldığında küplere bindi ve hemen harekete geçti.

"Bu sonradan görme bizi mirasımızdan mı edecek?" diye bağırdılar ve Theseus'u şehrin yakınlarındaki bir ormanlıkta öldürmeyi planladılar.

Kötü ruhlu yeğenler genç kahramanı yakalamak için tuzaklarını sinsice kurdular. Bir sabah Theseus yalnız başına yürürken yeğenlerden birçoğu kılıçlarıyla onun yolunu kestiler ve onu hemen orada öldürmek istediler. Otuza karşı sadece bir kişi, ama Theseus cesur bir şekilde onlarla yüzleşti ve onları kendinden uzak tutarken bir yandan da bağırarak yardım istedi. Yeğenlerden çok çeken Atina halkı hemen geldi ve devam eden kavgada otuz yeğen de öldürüldü, bunu duyan diğer yeğenler de şehirden bir daha dönmek üzere kaçtılar.

XIV. MUHTEŞEM USTA

I. PERDİKS

Atina küçük bir şehir iken orada Dedalos adında bilinen en yetenekli ahşap, taş ve demir işçisi yaşırdı. İnsanlara daha güzel evler yapmayı, kapıları menteşelerle bağlamayı ve çatıları direklerle ve kazıklarla desteklemeyi o öğretti. Eşyaları yapıştırıcı ile ilk o yapıştırdı, şakul ve matkabı o icat etti, denizcilere gemilerine direk koymayı ve yelkenleri iplerle ona bağlamayı o öğretti. Atina'nın genç kralı Aegeus için taştan bir malikâne inşa etti ve şehrin ortasında yüksek kayalık bir tepede duran Athena Tapınağı'nı o güzelleştirdi.

Dedalos'un Perdiks adında bir yeğeni vardı, Dedalos onu daha çocukken yanına inşaat işini öğretmek için almıştı. Perdiks akıllı

ve çabuk kavrayan bir öğrenciydi ve zamanla birçok konuda kendini geliştirdi. Gözleri olup biteni anlamak için her daim açıktı, tarla ve ağaç işlerini öğrendi. Bir gün deniz kenarında yürürken büyük bir balığın sırt kemiğini buldu ve ondan testereyi icat etti. Bir kuşu ağaç gövdesinde delikler açarken gördüğünde keski yapmayı ve kullanmayı öğrendi. Sonra çömlekçilerin kile şekil vermek için kullandıkları tekerleği icat etti ve ucu çatallı bir çubuktan daireler çizmek için kullanılan ilk pergeli yaptı. Ve daha birçok yararlı nesneler yaptı.

Dedalos, gencin bu kadar akıllı, hızlı ve istekli bir öğrenci olmasından memnun değildi.

"Eğer bu şekilde devam ederse, benden daha iyi biri olacak; onun adı hatırlanacak, benim ki ise unutulacak." diye söyleniyordu.

Dedalos çalışırken günlerce bu durumu tekrar tekrar düşündü durdu ve sonunda kalbi genç Perdiks'e karşı nefretle doldu. Bir sabah ikisi Athena'nın tapınağının dış duvarına süsleme yaparken, Dedalos yeğenine iskelenin dar tarafına gitmesini söyledi. Genç oraya gittiğinde bir çekiç darbesiyle iskeleyi çökertti.

Zavallı Perdiks düşmeye başladı, ama Athena onu görüp acımasaydı, aşağıdaki kayalara çarpıp paramparça olabilirdi. Perdiks havada döne döne düşerken Athena onu keklige dönüştürdü ve keklik sonsuza dek çok sevdiği ormanlarda ve tarlalarda yaşamak üzere uçtu gitti. Bugün halen yaz rüzgârları estiğinde ve düzlüklerde yabani çiçekler açtığında, Perdiks'in ormandan arkadaşını çağıran sesi duyulabilir.

II. MİNOS

Atinalılar Dedalos'un bu sinsî eylemini duyduklarında keder ve öfkeyle doldular; sevmeyi öğrendikleri genç Perdiks için kederleniyorlardı, kendinden başka hiç kimseyi sevmeyen zalim amcaya karşı ise öfke doluydular. Olayın hemen ardından herkes Dedalos'un ölümü hak ettiğini ve cezalandırılması gerektiğini düşünüyordu, ama onun evlerini daha yaşanır hale getirdiğini ve hayatlarını kolaylaştırdığını hatırlayınca hayatını bağışladılar, ama onu Atina'dan attılar ve bir daha geri dönmemesini söylediler.

Limanda denize açılmayı bekleyen bir gemi vardı. Dedalos, yanına oğlu İkaros'u ve değerli eşyalarını alarak bu gemiye bindi. Gemi günlerce anakara sahillerini hep sağında tutarak güneye doğru ilerledi. Troezen ve kayalık Argos kıyılarını geçti ve durmadan yoluna devam etti.

Gemi sonunda ünlü Girit Adası'na vardı, Dedalos orada indi ve kendini tanıttı. Girit Kralı onun ününü duymuştu, bu yüzden onu hemen krallığına davet etti. Kral, Dedalos'a orada kalıp Atina'daki gibi el becerisini kullanırsa onu ödüllendireceğine dair söz verdi.

Girit kralının adı Minos idi. Büyükbabasının da adı Minos idi ve o, söylendiğine göre, Asya'dan denizler aşarak gelen bir boğanın getirdiği genç prenses Europa'nın oğluydu. Bu yaşlı Minos insanoğlunun en bilgisi olarak bilinir, o kadar bilgeydi ki Zeus onu Alt Dünya'nın hakimlerinden biri olarak seçmişti. Genç Minos da büyükbabası kadar bilge biriydi; ayrıca cesur, ileriye gören ve yetenekli bir yöneticiydi. Tüm adaları buyruğu altına almıştı; gemileri dünyanın her bir köşesine yelken açardı ve geriye o yabancı toprakların zenginlikleriyle dönerdi. Bu yüzden Dedalos'u kalması ve zanaatkârların başı olması için ikna etmek hiç de güç olmadı.

Dedalos, Kral Minos için henüz benzeri hiç görülmemiş zemini mermerden, kolonları granitten harika bir malikâne yaptı. Malikânenin içine konuşabilen bir heykel yerleştirdi; bu malikânenin güzellik ve ihtişam bakımından dünyada bir eşi daha yoktu.

O zamanlarda Girit'in yüksek tepelerinde eşi benzeri hiç görülmemiş Minotauros adında bir canavar yaşırdı. Söylendiğine göre bu yaratık insan vücuduna sahipti, ama yüzü ve kafası boğanınki gibiydi, dağ aslanı kadar da vahşiydi. Giritliler ellerinden gelse bile onu öldüremezlerdi, çünkü onun Zeus ile birlikte bulutların arasında yaşayan Kudretli Varlıklar tarafından gönderildiğine ve eğer birisi onu öldürürse onların kızacağına inanıyorlardı. Bu yaratık ülkedeki herkesin korkusu ve belası olmuştu. Hep en umulmadık yerlerde ortaya çıkar; kadın, erkek, çocuk demeden her gün birilerini yakalar ve öldürürdü.

"Sen çok harika şeyler başardın. Bu ülkeyi Minotauros'tan kurtaracak bir şeyler yapamaz mısın?" dedi kral, Dedalos'a.

"Onu öldüreyim mi?" diye sordu Dedalos.

"Hayır! Bu bize daha büyük acılar getirecektir." diye karşılık verdi kral.

"Öyleyse onun için bir ev yapayım ve siz de onu orada tutsak alın." dedi Dedalos.

"Ama o tutsak alınırsa yavaş yavaş zayıflar ve ölür." dedi kral.

"İçeride dolaşacağı bir sürü yeri olacak ve eğer isterseniz sıra onu düşmanlarınızla beslersiniz. Söz veriyorum, o yaşayacak ve çok iyi olacak." dedi Dedalos.

Böylece muhteşem usta tüm işçilerini topladı ve birlikte harika bir ev inşa ettiler. Evin o kadar çok odası vardı ve yolları o kadar çok dolambaçlıydı ki içeri giren hiç kimse bir daha dışarı

çıkamazdı. Bu yüzden Dedalos bu eve Labirent adını verdi ve büyük bir kurnazlıkla Minotauros'u evin içine girmeye ikna etti. Canavar çok geçmeden dolambaçlı yollarda kayboldu, ama bir o yana bir bu yana koşar adım kaçış yolu ararken çıkardığı iğrenç sesler her an duyulabiliyordu.

III. İKAROS

Daha bu olayın üzerinden çok zaman geçmeden Dedalos, kralı çok sinirlendiren bir olaydan dolayı suçlu bulundu. Eğer kral için daha yapacağı işler olmasaydı, kral onu öldürebilirdi. Bu yüzden kral onu hapse attı.

"Şimdiye kadar seni yeteneklerinden dolayı onurlandırdım ve hizmetlerinden dolayı ödüllendirdim. Ama şimdi benim kölem olacaksın. Bedelsiz ve övgüsüz bir şekilde bana hizmet edeceksin." dedi kral.

Ardından kral, şehrin girişindeki nöbetçilere Dedalos'u asla şehrin dışına çıkarmamalarını emretti. Askerlere de limandaki gemileri izleme görevi verdi, böylece Dedalos denizden kaçamayacaktı. Muhteşem usta tutuklu olarak tutulmasına rağmen bir daha Kral Minos için çalışmadı; tüm zamanını özgürlüğünü nasıl geri alacağını düşünerek geçirdi.

"Şimdiye kadarki tüm icatlarımı hep diğer insanları memnun etmek için yaptım; ama şimdi kendimi memnun etmek için bir icat yapacağım." dedi Dedalos, çocuğu İkaros'a.

Dedalos, gün boyunca kral için harika bir şey planlıyormuş gibi yaptı ve geceleri kendini odasına kitleyip mum ışığında gizli gizli çalıştı. Bir zaman sonra kendisi ve oğlu için kanat yaptı. Bir gece yarısı herkes uyurken ikisi kanatları denemek için dışarı

çıktılar. Kanatları balmumu ile kollarına tutturdular ve kendilerini havaya bıraktılar. İlk denemede çok uzağa uçamadılar, ama zamanla daha iyisini yapacaklarından çok emindiler.

Ertesi gece Dedalos kanatlarda bazı değişiklikler yaptı. Fazladan bir veya iki kayış koydu ve bir kanattan tüy alıp diğere ekledi. Dedalos ve oğlu kanatları tekrar denemek için ay ışığında dışarı çıktı. Bu sefer gayet iyiydiler. Kralın malikânesinin tepesinden şehrin duvarlarını aşip bir tepeye kadar uçtular ve o tepeye indiler. Fakat henüz uzun bir yolculuğa çıkmaya hazır değildiler, bu yüzden gün doğmadan geri uçtular. Her gece kanatları deneyerek geçirdikleri bir ay sonunda kendilerini yerde oldukları kadar havada da güvende hissettiler ve kuşlar gibi tepeler üzerinde süzûlebildiler.

Bir sabah erkenden, daha Kral Minos yatağından kalkmadan, Dedalos ve oğlu kanatlarını takıp şehrin dışına uçtular. Adadan yeterince uzaklaştıktan sonra batıya yöneldiler, çünkü Dedalos yüzlerce mil uzaklıktaki Sicilya denilen ada hakkında çok şey duymuştu ve orada kendine yeni bir ev yapmaya karar vermişti.

Bir süre her şey yolunda gitti, iki cesur uçucu kuvvetli doğu rüzgânının yardımıyla denizlerin üzerinden hızla geçti. Öğlene doğru güneş havayı iyice ısıtmaya başladı, bu yüzden Dedalos oğluna kanatlarını serin tutmasını ve yüksekte uçmamasını söyledi. Fakat genç adam uçabildiği için kendisiyle gurur duyuyordu ve güneşe bakarken bulutların üstünde gökyüzünün sonsuz maviliklerinde uçmanın ne kadar hoş olacağını düşündü.

"Her neyse, biraz daha yükseklerle çıkacağım. Belki de güneşin arabasını çeken atları görebilirim ve belki de onun sürücüsünü, yüce güneş efendisinin ta kendisini, görebilirim." dedi kendi kendine genç adam.

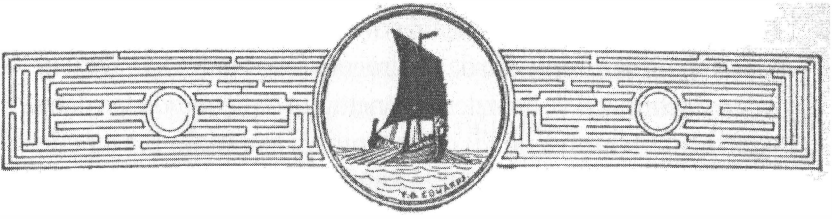

"HE FELT HIMSELF SINKING THROUGH THE AIR."

{101}

Havanın içinde batıyormuş gibi hissetti kendini.

Böylece genç yükseldikçe yükseldi, ama önündeki babası onu görmüyordu. Çok geçmeden güneşin sıcaklığı kanatları tutan balmumunu eritmeye başladı. Kanatlar omuzundan çıktı ve genç adam düşmeye başladı.. Hemen babasına seslendi, ama çok geçti. Dedalos ardına döndüğünde İkaros'un baş üstü denize düştüğünü gördü. Su çok derindi ve muhteşem ustanın yeteneği çocuğunu kurtaramadı. Dedalos sadece üzgün gözlerle acımasız denize bakabildi ve uzaklardaki Sicilya'ya tek başına uçtu. Söylendiğine göre; Dedalos orada yıllarca yaşadı, fakat ne iyi bir iş çıkardı ne de Girit Labirenti'nin yarısı kadar harika bir şey inşa etti. Ve İkaros'un boğulduğu deniz sonsuza dek onun adıyla anıldı, İkarian Denizi.

XV.

ACIMASIZ HARAÇ

I. ANTLAŞMA

Girit Kralı Minos, Atina ile savaş yapmıştı. Devasa bir ordu ve büyük bir gemi filosu ile saldırmış, limandaki ticarî gemileri yakmış, tüm ülkeyi ve batıdaki Megara'ya kadar tüm sahilleri ele geçirmişti. Atina'daki tüm bahçeleri ve tarlaları talan etmişti, askerlerini şehrin duvarlarının yakınına yerleştirmişti ve Atinalı yöneticilere haberci göndermişti; şehre ateşle ve kılıçla gireceğini, tüm genç adamları öldüreceğini ve tüm evleri, hatta şehrin üstündeki tepede bulunan Athena Tapınağı'nı bile, yıkacağını söylemişti. Bunun üzerine Atina Kralı Aegeus, yardımcılarını on iki yaşlı ile birlikte Kral Minos ile antlaşma yapmaya gitti.

"Ey, yüce kral, biz sana ne yaptık ki sen bizi dünyadan silmek istiyorsun?" dediler.

"Ey korkak ve utanmaz adamlar, benim öfkemin nedenini bilmiyormuş gibi niçin bu aptal soruyu soruyorsunuz? Benim sadece bir oğlum vardı, adı da Androgeos ve o benim için Girit'in yüzlerce şehrinden ve denizlerde yönettiğim binlerce adadan daha değerlidir. O buraya üç yıl önce tapınağı buradaki bir tepede bulunan Athena onuruna düzenlediğiniz oyunlara katılmak için geldi. Onun tüm gençlerinizi sporda yendiğini ve halkınızın onu şarkılarla, danslarla ve şeref tacıyla onurlandırıldığını biliyorsunuz. Ama sizin kralınız, ki şu an tam önümde duran kişidir, herkesin onun peşinden koştuğunu ve onun yiğitliğini övdüğünü görünce kıskançlıkla doldu ve onu öldürme planları kurdu. Silahlı adamlara onun yolunu mu kestirdi veya bazılarının söylediğine göre ülkenin vahşi boğası tarafından öldürülmesi için onu yakalamaya mı gönderildi ben bunları bilemem, ama siz genç adamın canının Aegeus'un entrikaları yoluyla alındığını reddedemezsiniz." diye cevapladı Kral Minos.

"Ama biz bunu reddediyoruz, hem de gerçekten!" dedi yaşlılar. "Çünkü o zamanlarda kralımız Saronik Denizi'nin öteki tarafında Troezen'de bulunuyordu ve genç prensin ölümünden haberi yoktu. O uzaktayken biz ülkeyi yönettik ve ne söylüyorsak onu biliriz. Androgeos öldürüldü, ama kralın emriyle değil, onun kuzenlerinin emriyle. Onlar böylece sizin öfkenizi kral Aegeus'un üstüne çekmeyi umdular ve bunun sonucunda siz kralı Atina'dan sürecektiniz ve onlardan birini kral yapacaktınız."

"Söylediklerinizin doğru olduğuna dair yemin edecek misiniz?" dedi Minos.

"Yemin edeceğiz." dediler.

"Öyleyse, kararımı dinleyin. Atina benden en değerli hazinemi çaldı, asla yeri doldurulamayacak bir hazine, bu yüzden karşılığında ben de, haraç olarak, Atina'dan halk için en değerli ve en

önemli olanı vermesini istiyorum ve benim oğluma olduğu gibi o da acımasızca yok edilecek." dedi Minos.

"Zor bir durum, ama adil. İstedğin hediye nedir?" dedi yaşlılar.

"Kralın bir oğlu var mı?" diye sordu Minos.

Saronik Denizi'nin öteki kıyısı Troezen'deki küçük çocuk aklına gelince, kralın benzi sararıp soldu ve titredi. Fakat yaşlılar bu çocuğu bilmiyordu ve şöyle cevapladılar:

"Heyhat, hayır! Onun hiç oğlu yok; ama onun varlığını yiyen ve içlerinden birinin kral olacağı günü dört gözle bekleyen elli yeğeni var ve daha önce de söylediğimiz gibi, genç prens Androgeos'u öldüren de onlardır."

"Benim onlarla bir işim yok, siz onların icabına bakarsınız. Fakat bana ne haraç istediğimi sormuştunuz ve ben söylüyorum. Her yıl bahar geldiğinde ve güller açmaya başladığında en soylu yedi delikanlınızı ve en güzel yedi genç kızınızı seçeceksiniz, sonra kralınızın vereceği gemiyle onları bana göndereceksiniz. Bana, Girit Kralı Minos'a, ödeyeceğiniz haraç budur, lakin bir kez bile göndermezseniz ya da bir gün bile ertelerseniz askerlerim duvarlarınızı yıkacak, şehrinizi yakacak, tüm erkekleri kılıca geçirecek, kadınlarınızı ve çocuklarınızı köle tüccarlarına satacaktır." dedi Minos.

"Her şeyi kabul ediyoruz, ey Kral, çünkü iki seçeneğin en makulü budur. Ama bize şimdi söyleyin, yedi delikanlının ve yedi genç kızın sonu ne olacak?" dedi yaşlılar.

"Girit'te Labirent denilen bir ev var, benzerini hiç görmemişsinizdir. İçinde binlerce oda ve dolambaçlı yollar var. Her kim içeri bir adım bile girerse tekrar dışarı çıkamaz. Yedi delikanlı ve yedi genç kız bu evin içine bırakılacaklar ve orada terk edilecekler." diye cevapladı Minos.

"Açlıktan ölmeleri için mi?" diye bağırdı yaşlılar.

"Minotauros denilen canavar tarafından öldürölmeleri için." dedi Minos.

Bu konuşmanın ardından Kral Aegeus ve yaşlılar yüzlerini kapatıp ağladılar ve Atina'yı kurtaracak üzücü ve korkunç şartları halka duyurmak için şehrin yolunu tuttular.

"Tüm şehrin yıkılmasındansa birkaç kişinin ölmesi daha iyidir." dediler.

II. HARAÇ

Yıllar geldi geçti, her bahar güller açmaya başladığında yedi delikanlı ve yedi genç kız siyah yelkenli bir gemiye bindirildi ve Kral Minos'un istediğı haracı ödemek üzere Girit'e gönderildi. Atina'daki tüm evlerde keder ve endişe vardı, insanlar ellerini havaya kaldırıp Athena'ya yalvardılar "Ey Gökyüzü Kraliçesi, bu çile daha ne kadar sürecek?"

Bu arada denizin öteki tarafında Troezen'deki küçük çocuk büyümüş, adam olmuştu. Adı, Theseus, herkesin ağzındaydı; çünkü gerçekten cesaret edilmesi zor işler başarmıştı. Nihayet babasını bulmak için Atina'ya gelmişti. Ama babası Kral Aegeus onun yaşayıp yaşamadığını bilmiyormuş. Genç adam kendini tanıttınca kral evine davet etmiş ve herkes çok mutlu olmuş. Çünkü çok soylu bir prens, onlarla yaşamak ve şehri yönetmek için gelmişti.

Bir bahar zamanı daha geldi. Siyah yelkenli gemi denize açılmak için hazırlandı. Sert Girit askerleri sokaklarda yürüdü ve Kral Minos'un habercisi şehre seslendi:

"Ey Atinalılar, üç gün sonra haraç günüdür ve haraç ödenmelidir."

Ardından evlerin kapıları kapandı ve ne dışarı çıkan oldu ne de içeri giren. Herkes üzgün bir şekilde evlerinde beklemeye koyuldu ve bu yıl kimin çocuklarının alınacağını merakla beklemeye başladı. Fakat genç prens, Theseus, bu durumdan hiçbir şey anlamadı; çünkü kimse ona haraç hakkında bir şeyler anlatmamıştı.

"Tüm bunlar da ne anlama geliyor? Bir Giritli, Atinalılar'dan ne hakla haraç alabilir?" diye çıkıştı Theseus. Aegeus onu hemen bir kenara çekip yaşlı gözlerle ona Kral Minos ile yaptıkları savaşı ve zalim ateşkes koşullarını anlattı.

"Şimdi daha fazla konuşma, herkesin öldürülmesindense birkaç kişinin ölmesi daha iyidir." dedi kral üzülmekle.

"Ama konuşacağım. Atinalılar Girit'e haraç vermeyecek. Ben bu delikanlılar ve genç kızlarla beraber gideceğim. Canavar Minatauros'u öldüreceğim. Kral Minos'a da kendi krallığında meydan okuyacağım." diye hiddetlendi Theseus.

"Bu kadar aceleci olma! Minatauros'un evine bırakılan hiç kimse geri gelmedi. Unutma ki sen Atina'nın umudusun ve kendini böylesi büyük bir riske atmamalısın." dedi kral.

"Benim Atina'nın umudu olduğumu mu söylüyorsun? Öyleyse, gitmekten başka ne yapabilirim ki?" dedi Theseus ve hemen hazırlanmaya başladı.

Üçüncü gün geldiğinde şehrin tüm delikanlıları ve genç kızları pazaryerinde toplandı; götürülecek olanlar seçilecekti. Kral Aegeus ve habercisi Girit'ten gelmeden ortaya iki kap konuldu. Kapların birine şehirdeki delikanlıların, diğerine de genç kızların sayısı kadar küre konuldu ve her bir kaptaki kürelerin yedisi siyah diğerleri beyazdı.

Sonra her genç kız sırayla, bakmadan, bir küre seçti. Siyah küreleri seçen kızlar kıyıda bekleyen siyah gemiye götürüldü. Delikanlılar da aynı işlemi uyguladı, ama altı siyah küre seçilmişti ki Theseus bir hışımla geldi ve şöyle dedi:

"Durun! Daha fazla küre seçmeyin. Yedinci delikanlı ben olacağım. Şimdi siyah gemiye gidelim ve yelken açalım."

Ardından halk ve kral bir daha görmeyi ummadıkları delikanlılara ve genç kızlara son kez el sallamak için kıyıya indiler. Theseus hariç herkes çok üzgündü ve ağlıyordu.

"Tekrar geleceğim, baba." dedi.

Gemiler demir aldı ve kuzey rüzgârı yelkenleri doldurdu; yedi delikanlı ve yedi genç kız, onları çok uzaklarda Girit'te bekleyen korkunç ölüme doğru yolculuğa koyuldu.

III. PRENSES

Sonunda siyah gemi yolculuğunu tamamladı. Gençler sahile indi ve bir grup asker onları zindanlara götürdü. Orada sabaha kadar beklediler. Artık sızlayıp ağlamıyorlardı, çünkü korkularını yenmişlerdi. Fakat yüzleri soluk, dudakları büzük bir halde etraflarına bakınmadan Girit sokaklarında evlerin arasından yürüdüler. Kapılar ve pencereler onları görmek için can atan insanlarla doluydu.

"Ne yazık! Bu kadar cesur genç Minotauros'a yem olacak." dedi birisi.

"Ah! Kızlar da böylesi bir kader için çok güzellermiş." dedi diğerleri.

La Zuccato

(203)

"THE JAILER OPENED THE DOOR AT HER REQUEST."

Zindancı, emriyle kapıyı açtı.

Böylece gençler kralın malikânesine kadar yürüdüler, malikânenin girişinde Kral Minos ve kızı Ariadne, Girit'in en hoş kadını, onları bekliyordu.

"İşte, soylu delikanlılar geldi!" dedi kral.

"Evet, iğrenç Minotauros'u beslemek için biraz fazla soylular." dedi Ariadne.

"Ne kadar soylu olurlarsa, o kadar iyidirler ve ayrıca hiçbiri ölen kardeşin Androgeos ile karşılaştırılmaz." dedi kral.

Ariadne başka bir şey söylemedi, ama daha önce genç Theseus kadar kahraman görünen birini hiç görmediğini düşündü. Ne kadar da uzundu ve ne kadar yakışıklı! Gözleri nasıl gururla parlıyordu ve adımları ne kadar da emin! Kesinlikle Girit'te onun gibi biri yoktu.

Ariadne o gece hiç uyuyamadı, hep o kahraman genci düşündü ve onun ölüme mahkum edildiği aklına geldikçe kederlenip durdu. Aklından onu serbest bırakacak planlar kurmaya başladı. Ertesi sabah erkenden kalktı ve herkes uyurken malikânenin kaçıp zindanlara gitti. Kralın kızı olduğu için gardiyan ona kapıyı açtı ve onun içeri girmesine izin verdi. İçeride yedi genç kız ve yedi delikanlı yerde oturuyorlardı, ama ümitlerini hiç kaybetmemişlerdi. Prenses, Theseus'un yanına geldi ve onunla alçak sesle konuştu. Onu kurtarmak için yaptığı planı anlattı. Theseus da Minotauros'u öldürdüğünde, onu da yanına alıp sonsuza dek beraber yaşamak üzere Atina'ya gideceklerine dair söz verdi. Ardından prenses ona keskin bir kılıç verdi, canavarı sadece o kılıçla öldürebileceğini söyledi ve Theseus kılıcı elbisesine sakladı.

"Şu ipekten ipliği de al. Canavarın tutulduğu Labirent'e girer girmez ipliğin bir ucunu duvara bağla ve yürüdükçe ipliği aç. Minotauros'u öldürdüğünde tek yapman gereken, ipliği takip

etmek ve o seni tekrar kapıya götürecektir. Bu arada, ben de gemiyi açılmaya hazır hale getireceğim ve sonra da seni Labirent'in kapısında bekleyeceğim." dedi prenses.

Theseus güzel prensese teşekkür etti ve eğer hayatta kalırsa onu Atina'ya götürüp evleneceğine söz verdi. Ariadne, Athena'ya dua ettikten sonra hızla oradan çıktı.

IV. LABİRENT

Güneş yükselir yükselmez askerler genç tutsakları Labirent'e götürmek için geldi. Theseus'un elbisesinde sakladığı kılıcı ve avucunda tuttuğu ipek ipliği görmemişlerdi. Delikanlıları ve genç kızları Labirent'in içinde geldikleri yolları karıştırıncaya kadar binlerce kez dolaştırarak yürüttüler. Sonra askerler sadece onların bildiği bir geçitten geçerek dışarı çıktılar; aynen daha öncekilere yaptıkları gibi onları da korkunç Minotaurus tarafından öldürülünceye dek Labirent'in içinde dolanmaya terk ettiler.

"Sakın uzaklaşmayın. Şehrimizdeki tapınağında oturan Athena'nın yardımıyla sizi kurtaracağım." dedi Theseus beraberekinlere.

Kılıcını çekti ve önlerindeki dar yola baktı, hep birlikte ellerini kaldırıp Athena'ya dua ettiler.

Dört saat orada beklediler, ne bir ses duydular ne de bir şey gördüler; sadece yüksek duvarlar ve mavi gökyüzü vardı. Sonra genç kızlar yere oturdu ve yüzlerini örtüp ağlamaya başladılar.

"Of, o gelecek, acılarımıza ve hayatlarımıza son verecek."

Sonunda, çok uzaklardan gidip gelen bir ses duydular. Ardından bir daha duydular, ama bu kez ses biraz daha kuvvetli ve korkutucuydu.

"Bu o! Bu o! Savaş zamanı!" diye bağırdı Theseus.

O kadar yüksek sesle bağırdı ki Labirent'in duvarları ona karşılık verdi, ses gökyüzüne ve dağların tepelerine kadar gitti. Minotauros onu duydu ve gitgide daha da güçlü ve korkutucu bağırmaya başladı.

"Geliyor!" dedi Theseus ve yarattığı karşılamak için ileri atıldı. Yedi genç kız korkudan titriyordu, ama cesurca ayakta durup kaderleriyle yüzleşmeyi bekliyorlardı. Altı delikanlı ise dişlerini sıkmış, sonuna dek savaşmaya hazır halde bekliyorlardı.

Çok geçmeden Minotauros görüldü, Theseus'a doğru koşarak ve bağırarak geliyordu. İnsandan iki kat daha uzundu, kafası keskin boynuzlu boğa kafası gibiydi, aslaninkiler gibi büyük bir ağzı ve korkunç gözleri vardı; ama koşarken çıkardığı toz yüzünden genç adamlar onun alt vücudunu göremediler. Theseus'un elinde kılıç ile onu beklediğini gördüğünde canavar duraksadı, çünkü daha önce hiç kimse onu bu şekilde karşılamamıştı. Sonra başını önüne eğip hızla ona doğru koşmaya başladı. Theseus hemen kenara çekildi ve canavar yanından geçerken onun vücudunda kılıcıyla derin bir kesik açtı. Sonra da canavarın bacaklarından birini dizinden kesti.

Minotauros yere inleyerek düştü, Theseus hemen üstüne atlayıp kılıcını kalbine soktu ve yaratık ona zarar vermeden üstünden atladı. Yaradan oluk oluk kan fişkırdı ve çok geçmeden Minotauros yüzünü gökyüzüne çevirdi ve öldü.

Ardından genç kızlar ve delikanlılar Theseus'a koştu, onun elini ayağına öptü ve ona teşekkür etti. Hava neredeyse kararırken Theseus onları Labirent'in dışına çıkaracak ipliği geri sarmaya başladı. Binlerce odanın, bahçenin ve dolambaçlı yolların içerisinden geçtiler. Gece yarısında çıkış kapısına ulaştılar ve ay

ışığında önlerinde uzanan şehri gördüler. Hemen ilerisi sahildi ve onları Girit'ten getiren siyah gemi hazır bekliyordu. Ariadne de oradaydı.

"Rüzgâr güzel, deniz sakin, denizciler hazır." diye fısıldadı Ariadne ve Theseus'un koluna girdi. Hep beraber sessiz sokaklardan geçip gemiye gittiler.

Sabah olduğunda onlar çok uzaklardaydı, küçük geminin güvertesinden arkalarına baktıklarında sadece Girit dağlarının beyaz tepeleri görünüyordu.

Minos uyandığında, delikanlıların ve genç kızların sağ salim Labirent'ten çıktığını bilmiyordu. Fakat Ariadne hiçbir yerde yoktu, soyguncuların onu uzaklara götürdüğünü düşündü. Askerlerini onu dağlarda yakalaması için gönderdi, ama aklına onun Atina'ya doğru yola çıktığı hiç gelmedi.

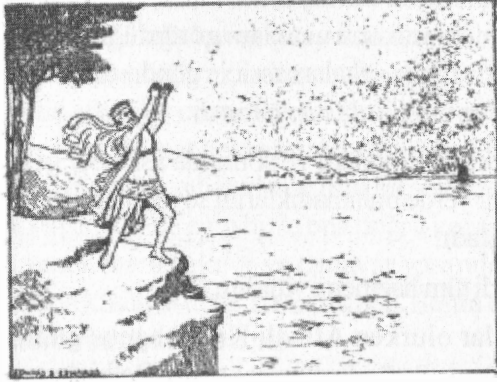
Günler günleri kovaladı ve sonunda askerler geri döndüler. Prensesi hiçbir yerde bulamadıklarını söylediler. Bunu duyan kral ağlamaya başladı.

"Esas şimdi tüm hazinemi yitirdim.!"

Tüm bunlar olurken Atinalı Kral Aegeus günlerdir deniz kıyısında bir taşın üstünde oturmaktaydı. Belki de şans eseri günden bir geminin geldiğini görür diye denize bakıyordu. Nihayet, Theseus ve beraberindekileri taşıyan gemi görüldü, ama hâlâ siyah yelkenliydi; gemidekiler eğlenmekten beyaz yelkeni açmayı unutmuşlardı.

"Eyvah! Eyvah! Oğlum öldürülmüş!" diye bağırırmaya başlayan Aegeus bayıldı ve denize düşüp boğuldu. O günden sonra o deniz onun adıyla anıldı, Aegean (Ege) Denizi.

Ve böylece Theseus, Atina kralı oldu.

ADI GEÇEN KİŞİLER

Admetus : Tesalya'da bulunan Pherai kentinin kralı. Zeus'un emri üzerine Apollon ona bir yıl süre ile çobanlık yapmıştır; çünkü oğlu Askleipos'u yitirmenin hiddeti ile Kiklop'ları öldürmüştür. Apollon'un yardımıyla Admetus, güzel Alkestis'e sahip olur: Admetus, kızın babası Pelias'ın istediği gibi bir aslan ve bir domuzu arabanın önüne koşmayı başarmıştır. Admetus'un Kalydon domuz avına ve Argonotların seferlerine de katıldığı söylenir.

Aegeus: Atina kralı Pandion'un oğlu. Çocuksuz iki evlilikten sonra anlamını ancak Argos'taki Troezen Kralı Pittheus'in kavrayabildiği esrarengiz bir kehanet duyar. Aegeus, Pittheus'u sarhoş eder ve onun kızı Aitra ile birleşir, bunun sonucunda—ya da aynı gece onunla birleşen Poseidon'dan— Theseus dünyaya gelir. Aegeus, Aitra ile vedalaşırken bir oğulları olması durumunda, çocuğa babasının kim olduğunu söylemeden onu büyütmesini ister. Aynı zamanda kılıcını ve ayakkabılarını bir kayanın altına yerleştirir ve oğlunun kayayı kaldırıp bıraktığı eşyaları oradan alabilecek yaşa ve güce ulaştığı zaman, onu tanıyabilmek için ayakkabılarıyla birlikte kendisine yollamasını ister. Bunun ardından

Aegeus Atina'ya döner ve Girit Kralı Minos'un oğlu Androgeos'un parlak zaferler elde edip sonunda üzücü bir sonla karşılaştığı Panatheneia şenliklerini düzenler. Minos Atina'ya karşı savaş açar, tanrılar veba ve açlık gönderirler ve Aegeus, Minotauros'a yem olarak üzere yedi erkek ve yedi kız isteyen Girit Kralı'na boyun eğmek zorunda kalır. Theseus Atinalıları bu deritten kurtarmadan önce, Medeia Aegeus'a gelir ve onun dördüncü karısı olur. Ancak Theseus'u öldürmek istediği için Aegeus onu kovar. Aegeus daha sonra, Theseus Girit'ten dönerken bir yanlış anlama sonucunda yaşamını yitirir.

Aegina:

Irmak tanrısı Asopos'un kızı. Zeus tarafından bir kartal ya da yangın kılığında zorla Oinone Adası'na kaçırılır. Bu adaya bundan sonra Aegina adası adı verilir ve oğlu Aiakos bu adada hüküm sürer.

Aidoneus: Ölüler diyarı tanrısı; Hades.

Aitra: Troezen Kralı Pitheus'un kızı. Aegeus'tan doğan Theseus'un annesi. İlyada'da ise Helena'nın hizmetçisidir. İkisi Dioskur'lar tarafından Atina'dan kaçırılmış ve önce Sparta'ya, oradan da Troya'ya gelmiştir.

Alkestis: Pelias'ın kızı. Admetus'un karısı. Yaşlı olmalarına rağmen kocası için ölmeye hazır olmayan kayınvalidesi ve kayınpederi yerine kendisi canını vermiştir. Kocas ve küçük oğluyla vedalaşmış, kendisi için ağıtlar yakılmış ve ceset mezara konulmuşken yas evine Herakles gelir ve dostça karşılanır. Admetus saygısından dolayı misafire karısının öldüğünü söylemez; Herakles, ancak birlikte içmeye davet ettiği hizmetkârdan gerçeği öğrenir ve ölüm tanrısının ganimetini elinden almaya karar verir. Gerçekten de Alkestis'i, peçeler içerisinde sözde bir yabancı olarak geri getirir ve Admetus'a emanet eder. Admetus kesinlikle karşı çıkar ve kabul etmek istemez, ta ki Herakles kadının peçesini açıp karı kocayı yeniden birleştirenceye kadar.

Althaia: Kalydon Kralı Oineus'un karısı. Deianeira ve Meleager'in annesi. Meleagros'un doğumu sırasında kader tanrıçaları çocuğun o anda ocakta yanmakta olan odun parçası yanıp kül oluncaya kadar yaşayacağını

söylerler. Althaia odun parçasını söndürür ve onu saklar. Ancak Meleager, Kalydon domuzu avı sırasında dayılarını, yani Althaia'nın kardeşlerini öldürünce, Althaia bu uğursuz odun parçasını kül oluncaya kadar yakarak oğlunu öldürür Kendisini de asar.

Androgeos: Girit Kralı Minos'un oğullarından birisidir. Panthenaia oyunlarında düzenlenen yarışmalarda tüm rakiplerini yenmiştir. Bunun üzerine Androgeos, Aegeus tarafından Marathon boğasına karşı yollanmış ve boğa tarafından öldürülmüştür. Başka kaynaklara göre ise yenilen rakipleri ona pusu kurmuş ve onu öldürmüştür. Minos, Atina ile savaşarak Atinalıları, yedi genç erkek ve yedi genç kızı Minotauros'a yem olarak göndermeye zorlayarak oğlunun ölümünün intikamını almıştır.

Andromeda: Aithopia kralı Kepheus ile güzel Kassiopeia'nın kızı. Güzel kraliçe kendi güzelliğini deniz tanrıçalarının güzelliğinden daha üstün gördüğü için Poseidon, Aithopia'yı sel ve bir deniz canavarı ile cezalandırır; bir kehanet ocağının sözüne göre de Kassiopela'nın masum kızı Andromeda bu canavara kurban edilmelidir. Perseus, bir kayaya zincirlenmiş olan prensesi kurtarır ve onunla evlenir –ancak düğünde Andromeda'nın amcası ve eski nişanlısı Phineus adamlarıyla gelir ve silah zoruyla Andromeda'yı almaya kalkışır. Şenlik bir katliama dönüşmüştür.

Apollon: Zeus ile Leto'nun oğlu, Artemis'in kardeşi, Asklepios ile Orpheus'un babası. Yunan tanrıları arasında, on parmağında on marifet olan bir tanrıdır. Apollon kehanet tanrısıdır; en ünlü kehanet ocağı Delphoi'de bulunur. O ayrıca, ok ve yayını yanından ayırmayan bir tanrıdır; o, ejder Python'u öldürür, oklarını Gigant'lara, Kyklop'lara, Niobe'nin oğullarına, Troya surları önündeki Yunanlılara yollar ve hatta güçlü Achilleus'a bile acımaz. Ancak ölüm ve felaket getiren bu tanrı, aynı zamanda iyileştirme yeteneğine de sahiptir ve felaketleri kovan bir şarkı olan *paian* ile yardıma çağırılır. Müzik onun dördüncü ilgi alanıdır: kardeşi Hermes'in ona hediye ettiği lir eşliğinde şarkılar söyler. Ayrıca inanılmaz derecede yakışıklıdır –onu tanrılar arasındaki en Yunanlı tanrı sanırsınız; ama gerçekte o bir göçmen olup vatani da Anadolu'dur.

Arakne: Lydia'da bulunan Kolophon kentinden bir dokumacı kız. Arakne her yerde hayranlık uyandıran yetenekleri ile gururlanıp Tanrıça Athena'yı

gergefte boy ölçüşeceği bir yarışmaya çağırır. Athena yaşlı bir kadın kılığında çıkıp gelir ve Arachne'yi kibrin sonuçlarına karşı uyarır. Ancak Arachne bunlara hiç aldırmaz ve tanrıçanın neden kendisinin gelmediğini sorar. “İşte burada kendisi!” der Athena ve karşısına gerçek kimliği ile çıkar. Bundan sonra iki kadın işe koyulur: Athena halısında Attika için Poseidon ile girdiği mücadeleyi betimlerken, Arakne sevgi dolu bir titizlikle tanrıların tüm kaçamaklarını tasvir eder. Haset bile Arakne'nin gerçek bir sanatçı olduğunu kabul etmek zorunda kalır ve Athena, utanç verici konu dışında dokumanın kendisinde kusurlu hiçbir şey bulamaz. Bu tanrıçayı öylesine kızdırır ki, kızı dokuma mekiği ile döver ve halıyı da parçalar. Aşağılanan kız kendisini asmak ister, ancak ikinci tanrıça tarafından çirkin bir örümceğe (Yunanca: *arachne*, Latince: *aranea*) dönüştürülür ve o gün bugündür örümcek olarak dokumaya devam etmektedir.

Argus: Bir ineğe dönüştürülmüş olan İo'yu, Hera'nın emri ile gözünün önünden ayırmayan yüz gözlü bir bekçidir. Bu görevi Hermes gelip de onu uyutup öldürünceye kadar yerine getirmiştir. Hera, ölünün gözleriyle, kutsal kuşu olan tavus kuşunun kuyruğunu süslemiştir.

Ariadne: Girit Kralı Minos ile Pasiphae'nin kızı. Phaidra'nın kız kardeşi. Ariadne, Theseus labirente girmeden önce ona “Ariadne'nin ipini”, yani geri dönüş yolunu bulabilmesi için girişten itibaren açmasını söylediği bir yumak iplik verir. Labirentten çıkmayı başardıktan sonra Theseus, minnettarlığından dolayı kral kızını Atina'ya götürüp onunla orada evlenmek ister, ancak daha sonra adı Naksos olacak olan Dia Adası'na geldiklerinde, “Dionysos kızın aleyhinde konuştuğundan Artemis kızı öldürür”.

Artemis: Zeus ile Leto'nun kızı. Apollon'un ikiz kız kardeşi. Artemis, doğu Akdeniz bölgesinin eski ve önemli ana tanrıçalarından biriydi; aynı zamanda hem sevecen hem de acımasızdır; hayvanlar âleminin hükümdarı, doğumların yardımcısı, ay ve ölüm tanrıçasıdır. Yani güzel sanatlarda sıkça tasvir edildiği gibi yalnızca ürkek ve bakire bir avcı değil, aksine, muhtemelen boğa hayalarından yapılmış garip kolyesi ile Efes'in barbar büyük tanrıçasıdır.

Asklepeus: Apollon ile Koronis'in oğlu. Tanrı, Koronis'i kendisi yerine başkasını tercih ettiği için öldürür. Ölü yakılırken Apollon, henüz

doğmamış çocuğu alevlerin içinden çıkararak onu Khiron adlı Kentaur'a götürür, o da çocuğu büyütür ve ona şifa sanatını öğretir. Asklepeus hekimlikte öylesine ustalaşır ki, Athena'nın kendisine getirdiği Gorgo kanı ile ölüleri diriltir; dirilttiklerinden biri de Hippolytos'tur. Zeus, bu sanatın insanlar arasında yayılmasıyla yakında kimsenin ölmeyeceğinden korktuğu için Asklepeus'u yıldırım kamasıyla öldürür. Buna karşılık olarak Apollon da Zeus'a silah yapan demirci Kyklopları öldürür. Bu yaptığından dolayı neredeyse yeraltı dünyasına sürülecektir, ama annesi Leto onun adına af diler ve bir yıl süreyle ceza olarak çalışması karşılığında onun bağışlanmasını sağlar: Apollon Admetus'un sığırlarına göz kulak olur.

Atalante: Arkadya bölgesinden Skhoineus'un kızı; büyük bir avcı; Kalydon domuzu avına ve Argonot'ların seferine katılmıştır. Kalydon domuzu avında hayvanı ilk vuran avcı olduğundan, domuzu alt eden Meleager ona hayvanın postunu hediye eder. Meleager bu davranışıyla diğer avcıların öfkelerini üzerine çeker ve böylece kendi sonunu hazırlamış olur.

Athena: Zeus'un kızı; Zeus "savaş zırhları giymiş Athena'yı kutsal başından doğurmuştur". Hesiodos'a göre Athena, "baykuş gözlü tanrıça Athena'yı doğuracakken Zeus'un gövdesine aldığı" bilge Metis'in kızıdır. Bu fikri ona, Zeus yerine bir başkası tanrıları yönetmesin diye Gaia ile Uranos vermişlerdir. Çünkü Metis'in olağandışı zekâya sahip çocuklar doğuracağını, bunların ilki olarak da "babası ile aynı güç ve bilgeliğe sahip olacak olan bakireyi", baykuş gözlü Tritogeneia'yı doğuracağını kader belirlemişti.

Atropos: "Önüne geçilemez". Romalıların Parcae dediği üç Moira'dan (Kader Tanrıçaları) biri; insanların ömür ipliğini keser ve onların yaşamına son verir.

Bakkhos: Romalı şarap tanrısı; adını Yunanlı Dionysos için kullanılan isimlerden biri olan Bacchos'tan almıştır.

Danae: Akrisios'un kızı; bir altın yağmuru şeklinde gelen Zeus'tan olma Perseus'un annesi.

Dedalos: Yeğeni ve öğrencisi Perdiks'i hasedinden dolayı Akropolis'ten attığı için kenti terk etmek zorunda olan Atinalı yapı ustası, sanatçı ve mucit.

Deukalion: Prometheus'un oğlu. Zeus tüm insanlığı günahlarından dolayı bir tufan ile yok ederken karısı Pyrrha'yla beraber bir kayığa çıkarak kurtulmuşlardır. Hayatta kalan bu iki kişi, Themis kehanet ocağına dünyayı tekrar nasıl insanlarla doldurabileceklerini sorunca, tanrıça şu yanıtı verir: "Büyük Ana'nın kemiklerini arkanıza atın." Deukalion bununla, "Toprak Ana'nın kemikleri" olan taşların kastedildiğini anlar ve Pyrrha ile yeni insanlığı yaratır, "zorlu bir soy, acı çekmek konusunda deneyimli". İnsanların taştan yaratılmış olabileceği düşüncesi Yunanlılara akla yakın geliyordu, çünkü *laas* "taş", *laos* ise "halk" anlamına gelmektedir.

Diana: İtalyan ay ve bereket tanrıçası. Orman ve ormanda yaşayan hayvanların hükümdarı olarak Yunanlı Artemis ile eş tutulur.

Epimeteus: Prometheus'un kardeşi. Pandora'yı evine almıştır ve "uğursuzluğu, ancak başına geldikten sonra fark etmiştir". Epimeteus, yani "Sonradan – aklı başına gelen / anlayan", ancak Yunan öncesi döneme ait olan adına etimolojik bir anlam yüklendikten sonra öngörülü olan Prometheus ile yan yana getirilmiştir. Epimeteus, Hesiodos'ta kuşkusuz uğursuz bir yan rol oynarken, daha sonraki dönemlerde soykütüğü uzmanları (genealoglar) tarafından Pyrrha'nın babası yapılmış ve böylece Prometheus ile birlikte Büyük Tufan'dan sonraki yeni insanlığın atası olmuştur.

Eros: Aşk tanrısı. Romalılar'da adı Amor. Hesiodos'a göre yer ve Tartaros ile aynı anda Chaos'tan meydana gelmiş, tanrıları ve insanları dize getiren ve onların aklını başından alan güzel ve güçlü tanrı. Erken dönem Yunan düşünür ve mistikler için Eros kozmik bir güçtü, daha sonra yazılan eserler onu Aphrodite ile Ares'in deli dolu oğlu, kanatlı yaramaz bir oğlan yaparlar; bu çocuk ise daha sonra tombul yanaklı küçük aşk tanrıları şeklinde çoğalmıştır.

Europa: Fenike Kralı Agenor'un, boğa kılığına girmiş olan Zeus tarafından denizi aşarak Girit'e kaçırılan kızı. Minos, Rhadamthys ve Sarpedon'un annesi.

Gorgonlar: Phorkys ile Keto'nun ürkütücü suratlı ve yılan saçlı üç kızı; onları gören taşa dönüşür. Perseus yine de aralarında tek ölümlü olan Gorgon Medusa'nın başını kesmeyi başarır: Medusa'nın kendisine değil de, kalkanındaki yansımasına bakar. Perseus'u diğer Gorgonların intikamından ise Hades'in görünmez kılan başlığı korur.

Hades: Kronos ile Rheia'nın oğlu. Zeus ile Poseidon'un kardeşi. Dünyanın paylaştırılmasında kendisine ölümler diyarı düşmüştür. Bu yüzden ölümler diyarı onun hükümdarının adına uygun olarak "Hades" olarak da adlandırılır. Görünmez kılan başlığa sahip olan tanrı Hades, zaman içerisinde olasılıkla Eleusis dini törenlerinin etkisiyle, gizliden gizliye zenginlik bahşeden Plutos ya da Pluton ile eş tutulmuştur. Bu sayede Homeros tarafından nefret edilen ve iğrenç olarak karakterize edilen tanrının imajı oldukça düzelmiştir: artık bereket boynuzu ve asa ile tasvir edilir. Karısı Proserpine (Persephone)'dir; Hades onu cehennem köpeği Kerberos tarafından korunan karanlık ülkesine kaçırmıştır.

Harmonia: Ares ile Aphrodite'nin kızı. Tüm tanrıların huzurunda Kadmos ile evlendirilir. Kadmos ona bir peçe ile Hephaistos ya da Europa'dan almış olduğu ve daha sonraki tüm sahiplerine uğursuzluk getiren bir gerdanlık armağan eder. Nonnos "Dionysiaka" eserinde güçlü, herkesi doyuran ve evrenin dört katı büyüklüğünde bir evde oturan tanrıça olarak öyle bir Harmonia portresi çizer ki artık onun Kadmos'un karısıyla hiçbir ilişkisi kalmaz, aksine, o artık dünyanın "Harmonia"sının (uyumu) cisimleştirilmiş halidir.

Helen: Deukalion ve Pyrrha'nın oğlu Helen'in doğumundan sonra ülkeye Hellas adını verdiler ve bu ülkenin insanlarına Helenliler denildi. (Günümüzün Yunanistan'ı)

Helios: Güneş tanrısı. Titan Hyperion'un oğlu. Selene ile Eos'un kardeşi. Kirke, Pasiphae, Aietes, Phaethon ve başka çocukların babası. Helios düzenli olarak her gün güneş arabasıyla göğü dolaşırken dünyada neler olup bittiğini görebilir.

Hera: Kronos ile Rheia'nın kızı. Zeus'un kardeşi ve karısı. Ares, Hephaistos, Eileithyia ve Hebe'nin annesi. Roma'da evin ve evliliğin

koruyucusu olarak Juno/İuno ile eş tutulmuştur. Evliliğin koruyucusu niteliğini taşıyan bu tanrıça, tanrısal kocasının sayısız kaçamağına çok kızmış ve oynadığı kadınlarla onlardan olma çocukları nefretiyle takip etmiş, örneğin Alkmene ile Herakles'i, İo ile Arkas'ı, Leto ile Semele'yi. Troyalılara kızmasının nedeni, Paris'in en güzel tanrıça olarak kendisi yerine Aphrodite'yi seçmesidir. Savaşa, Yunanlıların lehine müdahale edebilmek için, o zamanlar "gönülden nefret ettiği" Zeus'u baştan çıkarmayı bile göze alır: vücuduna Ambrosia sürer, saçlarını tarar, buklelerini örür, yüzlerce püskülün sarktığı bir kemer kuşanır, inci küpelerini takar ve muhteşem bir peçe örter; ardından işi sağlama almak için, Aphrodite'nin güçlü bir büyü ile aşk arzusu uyandıran sutyenini inandırıcı bir bahane ile ödünç alır. Ayrıca uyku tanrısına Charitler'den birini eş olarak vaat ederek, onun yardım etmesini de sağlar. Bundan sonra Zeus'un yanına İda Dağı'na gider, kendisine anında âşık olan tanrıyı baştan çıkarır ve ardından uykuya dalmasını sağlar.

Herkül: Alkmene'nin Zeus'tan olma oğlu. Zeus Herakles'e Mykene egemenliğini vermeyi düşünmüştür, ancak kıskanç Hera bu planı bozar: Önce Zeus'a, onun soyundan doğacak olan ilk çocuğun güçlü bir kral olacağına dair yemin ettirir; ardından Alkmene'nin doğum sancılarını azaltır ve Perseus'un oğullarından, dolayısıyla da Zeus'un torunlarından biri olan Sthenelos'un karısının yedi aylık bir çocuk dünyaya getirmesini sağlar; işte bu, ileride Herakles'in hizmetine girmek zorunda kalacağı Eurystheus'tur.

İkaros: Dedalos'un oğlu.

İo: Bir Nympha. İnachos'un kızı. Zeus kıza tecavüz eder ve sürekli onu kıskanan karısı Hera'ya yakalanmasına ramak kala onu bir ineğe dönüştürür. Zeus, inek şimdi topraktan çıkıverdi diye yalan söyler. Hera bu güzel hayvanı kendisine ister ve her şeyi görebilen Argos'a gözetim altında tutturur: Gerçi Hermes bekçiye derin bir uykuya daldırır ve öldürür, ama İo'nun acıları bununla bitmez: Hera onu delilikle cezalandırır ve dünyanın dört bir yanında kovalar. İo, sonunda tükenmiş olarak Mısır'a geldiğinde, Zeus kindar Hera'dan artık ona acımasını ister. İo yine insan kılığına dönüşür ve bundan sonra kendisine tanrıça İsis olarak tapınılır.

Jüpiter: Romalıların en büyük tanrısı. Optimus Maximus (en iyi ve en büyük) olarak kendisine dua edilirdi; o, şimşek ve yıldırımın, iyi ya da kötü havanın hakimiydi, sözleşmeleri, edilen yeminleri ve, hak ve adaleti gözetirdi; *Juppiter Stator* sıfatıyla kaçan bir orduyu tekrar durdurabilir ve böylece tehlike altındaki devleti korurdu. Zafer ve güç de verirdi; bu yüzden Vergilius ona, Romalılar'a ebedi ve sınırsız bir egemenlik vaat ettirir. Jüpiter'in kadın ve kızların peşinden koştuğu, kıskanç karısı Juno tarafından da takip edildiği eski Roma tanrı anlayışına uymamaktadır. Bu gök tanrısının insanca, pek insanca olan zayıflıkları, Yunan mitolojisinin Roma mitolojisine katılmasıyla Zeus'tan Jüpiter'e aktarılmıştır.

Kadmos: Fenike Kralı Agenor ile Telephassa'nın oğlu. Europe'nin erkek kardeşi. Europe'nin kaçırılmasından sonra onu boşuna arayıp durmuştur. Babası kardeşi olmadan evine dönmesini yasakladığı ve Delphoi kâhini kardeşi için endişelenmemesini söylediği için Apollon'un önerisine uyarak kendisine yeni memleketine giden yolu gösterecek olan bir ineği takip eder. Hayvan onu ileride Thebai kentini kuracağı yere kadar götürür. Burada Kadmos onu Athena'ya kurban etmek ister ve yanında bulunan arkadaşlarını Ares'in kutsal kaynaklarının birinden su almaları için yollar. Ancak Ares'in oğullarından olan bir ejder pınarı korumaktadır ve Fenikelileri öldürür. Kadmos, zorlu bir mücadeleden sonra ejderi yener ve Athena'nın tavsiyesi üzerine ejderin dişlerini eker. Bu tohumlardan silahlı adamlar, "Spartlar" meydana gelir ve hemen birbirleriyle savaşmaya başlarlar –bunun nedeni Kadmos'un belki de aralarına taş atmış olmasıdır. Bu kıyımdan yalnızca beşi kurtulur. Onlar da Thebai soyunun ataları olur. Kadmos ise ejderi öldürme günahından Ares'e sekiz yıl hizmet ederek arınacaktır. Bu süre sonunda Ares'in kızı Harmonia ile evlenir ve Thebai kralı olur. Çocukları Polydoros, Autonoe, İno, Semele ve Agaue'dir. Oldukça yaşlandıktan sonra Kadmos, Harmonia ile birlikte İlyria'ya gider ve ikisi burada yumuşak başlı "ejderlere" (yılan) dönüştürülürler.

Kekrops: Atina'nın doğrudan topraktan fişkırmış, yılan bacaklı bir insan olan ilk hükümdarı. Athena, Poseidon ile Attika'ya kimin sahip olacağı konusunda tartışırken, deniz tanrısı üç dişli kargısını kayaya vurur ve tuzlu bir kaynak fişkırtır, Athena ise bir zeytin ağacı filizlendirir. Kekrops, mucizeyi önce Athena'nın gerçekleştirdiğine dair şahitlik edince, tartışmayı sonuçlandıracak olan tanrılar Attika'yı Athena'ya verirler. Athena daha

sonra Kekrops'un üç kızı olan Aglauros, Herse ve Pandrosos'a içinde ileride Atina kralı olacak olan küçük Erichthonios'un bulunduğu bir sepet emanet eder ve merakına yenik düşen Aglauros'u cezalandırır.

Keres: (Ceres) Roma toprak ve toprak ürünleri tanrıçası. Daha erken dönemde Yunan Demeter ile eş tutulmuştur.

Kerkyon: Poseidon'un oğullarından biri. Atina'dan pek uzakta olmayan Eleusis'te yaşar, geçen yolcuları güreşmeye zorlar ve öldürürdü. Sonunda Theseus tarafından öldürülür.

Kikloplar: "Yuvarlak gözlüler". Alınlarının ortasında tek gözleri olan devler. Uranos ile Gaia'nın oğulları. Hesiodos adlarının Brontes, Steropes ve Arges olduğunu söyler. Kikloplar, kendilerini tutsaklıktan kurtaran Zeus'a yıldırım kamaları ve şimşekler yaparlar, böylece onun hükümdarlığını sağlamış olurlar.

Klotho: Üç Moira'dan (Kader Tanrıcaları) biri. Klotho, kardeşi Lakhesis'in uzunluğunu ölçtüğü ömür ipini eğirir; Atropos ise bu ipi keser.

Lakhesis: Üç Moira'dan (Kader Tanrıcaları) biri. İnsanların ömürlerini belirler.

Leto: Titan Koios'un kızı. Zeus'tan olma Apollon ile Artemis'in annesi. Kıskanç Hera bu çocukların doğumunu engellemek ister: Hiçbir ülkenin hiçbir şehri, hiçbir adası, takip edilen tanrıça Leto'ya kucak açmaya cesaret edemez –yalnızca o zamanlar hâlâ yüzen bir ada olan ve sürekli hareket halinde bulunan Delos ona acır. Leto burada dokuz gün süren doğum sancıları sonunda (Eileithyia da Hera'nın müttefikidir!) ikizlerini dünyaya getirir. Kısa süre sonra yine kaçmaya devam eder, Lykia'ya gelir ve buralı çiftçiler onun bir gölden su içmesine engel olmak ister. Leto ise tanrısal gücünü hatırlar ve bu kötü insanları kurbağaya dönüştürür. Daha sonra çocuklarının da yardımıyla Niobe ile şehvetli Tityos'u cezalandırır.

Medea: Kolchis kralı Aietes'in, İason ve Argonotlar'a altın postu ele geçirmeleri için yardım eden ve daha sonra nankör İason kendisini terk

edince korkunç bir biçimde intikam alan kızı. Argonotlar efsanesinde Medea, halk masallarında genç kahramana büyü sanatıyla normalde başaramayacak görevlerde yardım eden ve takipçilerinden kurtulmalarını sağlayan, sonra da yardımlarının karşılığında kendileriyle evlenilen kral kızlarına karşılığıdır. Medea, tam artık sevdiği ile mutluluğu buldu dediğimiz anda, başından korkunç trajediler geçen neredeyse şeytani bir varlık olup çıkar: İason'un karısı olarak onun babası Aison'u gençleştirir ve Aison'u tahtından eden Pelias'ın kızlarını, Pelias'a da gençliğini geri vereceğini söyleyerek babalarını öldürmelerini sağlar. Verdiği sözü tutmadığı için kocasıyla birlikte Korinthos'a kaçmak zorunda kalır, burada iki oğlan çocuğu dünyaya getirir. Ancak İason bu korkunç Kolchis'li kadından çabuk bıkar ve evlenebileceği birini arar; bu kişiyi de Korinthos Kralı Kreon'un kızı Glauke'de bulduğunu düşünür. Medea, terk edilen eş yazgısını kabullenmiş görünür, hatta geline muhteşem bir gelinlik gönderir –ancak gelin elbiseyi giydiğinde, elbise tutuşur: Glauke ve yardımına gelen babası yanarak can verirler! İason'u daha ağır bir biçimde yaralamak için Medea, iki oğlunu da bıçaklar ve bir ejder tarafından çekilen arabaya binip uçarak Atina'ya kaçır. Burada kral Aegeus onunla evlenir, ancak Medea'yı henüz evine dönmüş olan oğlu Theseus'u zehirlemeye çalışırken yakaladığı için onu kovar. Medea, Aegeus'tan olma oğlu Medos ile birlikte Asya'ya kaçır, genç adam burada büyük kahramanlıklara imza atar ve Medler ülkesini kurar. Medos'un ölümünden sonra Medea Kolchis'e döner ve burada tahtı zorla ele geçirmiş olan kişiyi alt ederek babası Aietes'i yine tahta oturtur.

Medusa: Gorgonlar'dan birisi. Perseus tarafından öldürülür. Medusa, at kılığında gelerek onu hamile bırakan Poseidon'dan olan Pegasos ve Chrysaor'u ölmek üzereyken dünyaya getirir. Athena Perseus'tan, kendisine bakını taş çeviren korkunç Medusa başını alır ve kendi Aigis adlı kalkanına takar. Dış gıcırdatan Medusa, kalkan süsü ve binalardan uğursuzluğu def etmeye yarayan dehşet uyandıran bir resim olarak eski Hellas'ta (Yunanistan) çok kez tasvir edilmiştir.

Melanos: Atalante'yi koşu yarışmasında yenen kişi.

Meleager: Kalydon Kralı Oineus ile Althaia'nın iyi bir avcı olan oğlu. Meleager başka kahramanlarla birlikte Kalydon domuzunu alt etmiştir.

Devasa hayvanın başı ve derisi için avcılar arasında kavga çıkınca, Meleager annesinin kardeşlerini öldürür, annesi de onu lanetler. Bunun üzerine öfkeli kahraman, Aitolialılar ile Kuretarlar arasında Kalydon için patlak veren savaştan uzak durur. Şehrin yaşlı adamları, babası, annesi, kız kardeşleri boşuna yalvarırlar; onların ricalarını dinlemez. Ancak Kuretarlar şehrin surlarına tırmanıp kaleyi ateşe verdiklerinde karısının yalvarmalarını dinler ve zırhını giyerek şehri kurtarır. İlyada’da bu hikâyeyi yaşlı Phoiniks aynı şekilde, öfkesinden dolayı Troya savaşına katılmayan Achilleus’a anlatır. Phoinix’in özenle seçtiği sözcükler de Achilleus’u etkilemez. Ancak bizler için bu sözler, çoktan kaybolmuş, belki de İlyada’dan daha eski ve içeriğiyle daha özgün olan bir destanın var olduğuna dair bir kanıttır. Hikâyenin trajik sonuna Phoinix yalnızca değinir: Meleager ölmek zorundadır, annesinin laneti yerini bulur. Daha sonraki dönem yazarları, Meleager’in yaşamının bağlı olduğu ve Althaia’nın öfke içinde yaktığı bir odun parçasından bahsederler.

Merkür: Romalılar’ın ticaret ve tüccarlar tanrısı. Daha eski dönemlerde bile Hermes ile eş tutulmuştur. Bir dernek “Merkür”, bir otel “Mercure” adını kullandığında, şu ipucunu vermektedir: “Burası iş adamları için”; bu adı bir gazetenin adı olarak gördüğümüzde ise, aklımıza tanrıların ulaşı Hermes/Merkür gelir.

Minerva: Athena’nın diğer adı.

Minos: Zeus ile Europe’nin oğlu. Giritliler’in kralı ve ilk yasa koyucusu. Pasiphae’den olma Androgeos, Phaidra, Ariadne ve başka üç erkek çocuğun babası. Minotauros’un üvey babası. Daidalos Minotauros’u içine kapatması için Minos’a bir labirent inşa etmiştir. Androgeos, Atina yakınlarında öldürülünce Minos Yunanistan’a intikam seferi düzenler, Skylla’nın yardımıyla Megara’yı ele geçirir ve Atinalıları dokuz yılda bir yedi genç erkek ve yedi genç kız göndermeye zorlar. Theseus Minotauros’u öldürünceye kadar Minos bunlarla onu besler. Midas, kaçan Daidalos’u takip ederken Kral Kokalos’un emriyle Sicilya’da öldürülür. Zeus, onu yeraltı dünyasındaki üç ölümler yargıcından biri yapar.

Minotauros: Pasiphae ile Girit Boğası'nın oğlu. Yarı insan, yarı hayvan. Ailesinin ayıbını örtmek isteyen Minos tarafından, Theseus'un onu öldüreceği labirentte kapalı tutulur.

Neptün: Roma akarsu tanrısı. Daha erken dönemde Poseidon ile eş tutulmuş ve bu tanrının atlarla olan özel ilişkisinden dolayı koşu pistlerinin koruyucusu olarak tapınım görmüştür. 1846'da keşfedilen küçük gezegen, adını bu tanrıdan alır.

Oineus: Kalydon Kralı. Althaia'dan olma Meleager ile Deianeira'nın babası. İkinci karısı Periboia ona Tydeus'u dünyaya getirir. Oineus, hasat için sunulan bir kurbanda Artemis'i unutunca tanrıça kralın ülkesini Kalydon domuzuna talan ettirir.

Pandora: Hephaistos'un, Zeus'un emriyle yaratıp tüm tanrıların değişik yeteneklerle donattığı ilk kadın. Aphrodite'den cazibesini, Athena'dan becerikliliğini, fakat Hermes'ten de "yaltakçı doğasını ve sinsi art niyetliliğini" alır. Sonra Prometheus'un ateşi çalması üzerine ceza olarak yeryüzüne gönderilir ve Epimeteus ona evinin kapılarını açar. Oysa ki kardeşi Prometheus onu çok uyarmıştır, çünkü Zeus, hem kendisi hem de gelecek nesiller için, herkesin gülerек bağrına basacağı bir kötülük göndereceği tehdidinde bulunmuştur kendisine. Düşüncesiz Epimeteus da güzel kadına bakar bakmaz, Zeus'un göndereceği her türlü armağanı, fanileri uğursuzluktan korumak için geri çevirmesi gerektiğini unutup verir. O ana dek insanlar hastaliksız ve acısız yaşamışlar, ancak Pandora büyük bir erzak küpünün kapağını açar açmaz tüm kötülükler dışarı çıkmış ve insanlığın üzerine hücum eder. Pandora kapağı tekrar kapatınca, geride yalnızca umut kalır.

Pelias: Poseidon'un Tyro'dan olma oğlu. Neleus'un kardeşi ve Aison'un üvey kardeşi. Pelias, kardeşlerini alt ettikten sonra İolcos'ta yalnız başına hükümdar olur. Bir kehanet nedeniyle İason'dan şüphelendiği için, onu altın postu almaya yollayarak yok etmek ister. Ancak İason geri döner ve yaşlı Aison'u henüz gençleştirmiş olan karısı Medea, Pelias'ın kızlarına, aynı mucizeyi babalarında da gerçekleştireceğine söz verir. Yalnızca önce yaşlı babalarını öldürmeleri gerekmektedir! Kızlar babalarını öldürdükten sonra, Medea parçalara ayrılmış cesedi etkisi olmayan bir ot karışımında kaynatır ve Pelias ölü kalır.

Perdiks: “Keklik”. Dedalos’un akıllı bir yeğeni. Daidalos, Perdix’in mucitlik yeteneğine duyduğu kıskançlıkla onu Atina Akropolisi’nden aşağıya atar. Oğlan düşerken Athena tarafından bir keklige dönüştürülür; bu keklilik, –aşağıya düşeceğinden korktuğu için– hiçbir zaman yüksekte uçamaz.

Perseus: Danae’nin Zeus’tan olma oğlu. Akrisios’un torunu. Akrisios, Perseus’un elinden ölümü bulacağını bildiren bir kehanet nedeniyle, bebeği annesi ile birlikte bir sandığa kapattırarak denize attırır. Anne ile bebek balıkçı Diktys tarafından kurtarılır. Diktys’in üvey kardeşi Polydektes daha sonra Danae’ye âşık olur ve Danae’nin bu arada büyümüş olan oğlunu ortadan kaldırmak için ondan Medusa’nın başını getirmesini ister. Perseus bu görevi, kendisine üç Graia’nin yanına giden yolu gösteren Athena ile Hermes’in yardımıyla başarır. Perseus bu Graiaları, üç büyümlü nesneye sahip olan Nymphaların bulunduğu yeri kendisine söylemeye mecbur eder. Bu üç nesne Hades’in görünmez kılan başlığı, bir çuval ve havaya yükselebileceği kanatlı sandaletlerdir. Perseus, Okeanos’un yanına uçar, Medusa’yı ve iki kız kardeşini uyur halde bulur ve bakışlarıyla herkesi taşa çeviren bu canavarlara dikkatle yaklaşır. Kalkanının parlayan yüzünde Medusa’nın yansıyan görüntüsüne bakarken, Hermes’in kendisine armağan ettiği orak biçimli kılıcıyla Medusa’nın başına keser ve başı çuvalına koyup Hades başlığının koruması altında oradan kaçmayı başarır. Geriye uçarken, bir deniz canavarına kurban edilmek üzere kayalığa bağlanmış Aithiopia Kralı’nın kızı Andromeda’yı görür; bu güzele âşık olur ve kızın ebeveynlerine, eğer kızlarını kendisine eş olarak verirlerse, canavarı öldürüp kızı kurtaracağına dair söz verir. Perseus bu sefer de başarılı olur ve düğün sırasında Andromeda’nın eski nişanlısı Phineus güzel gelini kaçırmaya kalkışınca, Perseus bu sorunu Medusa’nın başıyla çözer: Phineus ile yanındakiler taşa dönüşürler; aynı şey bir süre sonra, sarkıntılıklarından dolayı Danae’yi bir tapınağa kaçmak zorunda bırakan kötü kalpli Polydektes’in de başına gelir. Peseus düşmanlarını alt edince Medusa başını Athena’ya verir; o da başı kalkanının ortasına takar. Nymphalar’ın armağanlarını ise Hermes’e sunar. Perseus artık büyükbabasını ziyaret etmek ister, ancak o kaçarak Pelasglar ülkesine sığınır. Tesadüfen torunu da oraya gelir, beşli bir güreşe katılır ve bu beş kişinin arasında bulunan Akrisios’u diski ile ölümcül bir şekilde yaralar. Artık Perseus, büyükbabası Akrisios’un kral olduğu Argos’daki hükümdarlık tahtına

oturabilirdi. Ancak o kendisine kalan bu mirası Tiryns ve Mykene ile değiş tokuş etmeyi tercih eder ve ölene kadar buralarda hüküm sürer.

Pitheus: Pelops'un oğullarından biri. Troezen Kralı. Aegeus'tan Theseus'u doğuran Aitra'nın babası.

Pluton: Hades'in bir ek adı. (Ölümler Diyarı'nın efendisi.) Plutonium'un kâşifleri, bu elementin cehennemden çıkmış kadar tehlikeli olduğunu anlamışa benzer.

Poseidon: Deniz tanrısı. Kronos ile Rheia'nın oğlu. Zeus ile Hades'in kardeşi. Silahı üç dişli kargıdır ve bununla denizi kabartır, yeri sarsar; kutsal hayvanı tanrının zaman zaman kendisinin de dönüştüğü at olarak kabul edilir; at kılığında Demeter ile birleşir, Medusa'yla birleşmesinden kanatlı at Pegasos dünyaya gelir. Denizin derinliklerinde bir sarayda birlikte oturduğu Amphitrite'den Triton adlı oğlu; diğer tanrıçalardan, Nymphalar'dan ve ölümlü kadınlardan daha birçok oğlu olur, ki bunlardan bazıları, Polyphemos ya da Antaios gibi devasa boyutlarda ve çok güçlüdürler.

Prokrustes: Sadist yaradılışlı bir hancı. Eleusis yakınlarındaki yolcuları hanına çağırır ve onlara geceyi geçirmeleri için bir yatak gösterirdi: uzun boylulara kısa, kısa boylulara uzun yatak verirdi. Prokrustes uzun boyluların sarkan uzuvlarını keser, kısa boyluların uzuvlarını ise, büyük yatağı doldurmaları için bir çekiçe vurarak yayardı. Bunu, Theseus onu aynı çekiçe öldürene kadar devam ettirdi. Günümüzde "Prokrustes'in yöntemleri"nden söz edildiğinde, sorunun uygun düşmeyen, şiddet içeren bir biçimde çözümünden bahsedildiğini anlarız.

Prometeus: Titan İapetos ile Klymene'nin oğlu. Atlas, Menoitios ve Epimetheus'un kardeşi. Deukalion'un babası. Zeus'un düşmanı ve insanların yardımcısı. İnsanlar karanlık çağlarda Pelopones'deki Mekone'de tanrılarla yaptıkları bir toplantı sırasında, gelecekte kurban hayvanlarının hangi bölümlerinin tarafların payına düşeceğini açığa kavuşturmak isterlerken, Prometeus güçlü bir boğayı parçalar, insanlara vermeyi düşündüğü etin ve bağırsakların üzerine iğrenç sığır midesini örter, kemik yığınına da bir güzel yağ ile süsler; sonra Zeus'un seçmesini

ister ve o da—sözde bile bile—daha kötü olan parçayı alır. O zamandan beri insanlar tanrılara sunaklarında yalnız kemik ile yağ yakmaktadır, Zeus ise bu aldatmacaya (!) çok kızar ve ölümlüleri ateşten yoksun bırakarak cezalandırır. Ancak Prometheus ateşi çalar ve bu değerli kor parçasını içi boş bir kamış içinde himayesindeki insanlara getirir. Hamle sırası Zeus'tadır ve o ilk kadın Pandora'yı sonsuz bir bela olarak o zamana dek görünüşte yalnızca erkeklerin yaşamış olduğu dünyaya gönderir. Prometheus ise bir sütuna bağlanır ve bir kartal gün be gün gelerek, bahtsızın her seferinde yeniden büyüyen ciğerini yer, ta ki Herkül Prometheus'u bu acılarından kurtarıncaya kadar.

Proserpine: (Persephone). Demeter ile Zeus'un kızı. Hades tarafından karanlık yeraltı diyarına kaçırılır, artık burada Hades ile birlikte onun karısı olarak ölümlere hükmeder. Kız (Yunanca *kore*) çiçek toplarken kaçırılınca, annesi boşu boşuna yeryüzünde her yeri arar ve bu esnada tohumu ve ekini kurutur. İnsanlığı bekleyen yok oluş karşısında Zeus, tanrıların elçisi Hermes'i yeraltı dünyasına gönderir ve Hades'e, kaçırdığı kızı Demeter'in yanına geri göndermesini emreder. Hades emre uyar, ancak oradan ayrılan kızın ağzına bir nar tanesi atar. Bu yüzden Proserpine, ölümler diyarından kendinden geçmiş olarak çıkar ve Zeus'un isteği doğrultusunda yılın üçte birini Hades'in yanında, geri kalan zamanını annesinin ve diğer ölümsüz tanrıların arasında geçirmek zorunda kalır.

Pyrrha: Epimetheus'un Pandora'dan olma kızı. Deukalion'un hem kız kardeşi hem de karısı.

Pythia: Apollon'un Delphi'deki bilge rahibesi. Delphi'nin eski adı Pytho'dur.

Python: Gaia'nın Büyük Tufan sonrası kendi rızası dışında dünyaya getirdiği devasa bir ejderha. Apollon onu bin ok ile öldürür ve zafer kazandığı yerde Delphi kehanet ocağını kurar ve Pythia oyunlarını başlatır. *Apollon'a Dair Homerik Övgüler*'de canavarın adı basitçe Drakaina'dır (dişi ejderha) ve bu canavar Hera'nın Zeus'a duyduğu öfke içerisinde dünyaya getirdiği Typhon'un sütannesidir. Apollon dişi ejderhayı öldürür ve onu çürümeye bırakır (Yunanca pythesthai); bu yüzden bu yere Pytho

denir. Kimi durumlarda insana bile saldırıp yutabilen en büyük yılan türleri arasında kaplan, ağ ve kaya pitonları yer alır.

Satürn: Yunanlılar'ın Kronos'u ile eş tutulan eski Roma tarım tanrısı. Kronos nasıl Zeus tarafından tahtından edildiyse, Satürn de Jüpiter tarafından tahtından indirilir ve bu olaydan önce Satürn Tepesi diye anılan Capitolum Tepesi'ni terk etmek zorunda kalır. Neşeli Saturnalia bayramı, tanrının altın çağını temsil eden mutlu hükümdarlık dönemini hatırlatır; ki bu bayram, aralık ayının sonunda kutlanırdı ve bu esnada efendiler kölelerine hizmet etmek zorundaydı. Capitolum eteğindeki Saturnus Tapınağı'nda Roma'nın devlet hazinesi saklanırdı. Astrolojide Satürn'ün insanın aklına hükmetmesi, tanrının bir zamanlarki krallık mertebesinde kaynaklanmış olabilir.

Sinis: Korint yakınlarında yolculara pusu kurup onları yere doğru eğik olan iki ladin ağacının arasına bağlayıp havaya fırlayan ağaçlara parçalatan güçlü bir haydut. Bunu, Theseus kendisini engelleyinceye kadar devam ettirir.

Theseus: Aegeus'un (ya da Poseidon'un) Aitra'dan olma oğlu. Theseus annesinin himayesi altında Troezen kentinde büyür. Aegeus'un, oğlunu tanımasını sağlayacak işaretler olarak geride bıraktığı kılıç ve ayakkabıları da alarak ona gitmek üzere yola çıkar ve birçok kahramanlıklar gösterir: Periphetes, Sinis, Skiron, Kerkyon ile Prokrustes'i, ayrıca Krommyon yakınında, sözde Typhon ile Ekhidna'dan olma dev bir dişi domuzu öldürür. Atina'da, o zamanlar Aegeus ile evli olan Medea kahramanın canına kast eder; onu önce Marathon boğasına karşı gönderir; Theseus bunu alt edince, onu zehirlemeye çalışır. Son anda Aegeus kılıcını tanıyıp oğlunun elinden zehir dolu kadehi düşürür ve Medea'yı kovar. Bunun ardından Theseus, Atinalılar'ı Kral Minos'a ödemek zorunda oldukları korkunç haraçtan kurtarıp Minotaurus'u öldürür ve Ariadne'nin ipliği sayesinde Labirent'ten çıkış yolunu da bulur. Memleketine dönüş yolculuğunda Ariadne'yi Dionysos'a vermek zorunda kalır ve üzüntüsünden yelken değiştirmeyi unuttur. Siyah bir yelkenle yola çıkmıştır ve eğer sağ olarak geri dönecek olursa beyaz bir yelken takacağına dair babasına söz vermiştir. Kıyıda oğlunun yolunu gözlemekte olan Aegeus, siyah yelkenli

bir geminin yaklaşmakta olduğunu görünce çaresizlik içinde kendini denize atar. Theseus Atina Kralı olur ve kendisi için tehlikeli olabileceğini düşündüğü herkesi, bunların arasında amcası Pallas'ın elli oğlu da vardır, öldürür. Herakles ile birlikte Amazonlara karşı savaşır ve onların kraliçeleri Hippolyte'yi ya da Antiope'yi evine götürür. Amazon savaşçılarının intikam seferini Atina yakınındaki Areopagos Tepesi'nde geri püskürtür; oğlu Hippolytos'u doğurmuş olan ilk karısının bu savaşta yaşamını yitirdiği söylenir. İkinci karısı Phaidra ise üvey oğluna âşık olur; delikanlı kendisini reddedince ona iftira atar ve Theseus oğlunu lanetleyerek ülkeden kovar. Theseus arkadaşı Peirithoos ile birlikte Kentaurular ile mücadele eder durur; yine arkadaşıyla birlikte güzel Helena'yı kaçıır ve hatta Proserpine'yi (Persephone) de yeraltı dünyasından kaçırmaya kalkışır. Ancak bu girişimleri sırasında ikisi de Hades tarafından esir alınır ve Dioskurlar özel bir çaba harcamadan kız kardeşleri Helena'yı Atina'dan geri getirmeyi başarır; üstelik Menestheus'u tahta geçirirler. Theseus, Herakles tarafından esaretten kurtarıldıktan sonra, kentinin yabancı ellerde olduğunu görür ve Skyros'a, Lykomedes'in yanına sığınır, ancak Lykomedes tarafından alçakça öldürülür.

Titanlar: Uranos ile Gaia'nın oğulları ve kızları. Bunların arasında Okeanos, Hyperion, İapetos, Kronos, Tethys, Themis, Mnemosyne ile Rheia da vardır. Titanlar, Kronos'un babalarına karşı ayaklanmasına ve Kronos'u devirmek isteyen Zeus'a karşı verilen savaşa tam tekmil katılırlar. Zeus sonunda Kykloplar ile Hekatonkheirler'in yardımıyla savaşı kazanır ve düşmanlarını Tartaros'a sürer

Venüs: Romalı tanrıça. Asıl kimliği Aphrodite ile erken bir dönemde eş tutulduğu için ancak genel hatlarıyla belirlenebilmektedir. En azından tanrıçanın Venüs Mefitis olarak kükürtlü dumanlarla ilişkili olmasının ve Roma'nın berbat kokan ana kanalizasyonunda Cloacina olarak bir tapınağının bulunmasının bir aşk tanrıçasına pek uymadığını söyleyebiliriz. Romalılar'ın atası kimliğiyle onların koruyucusu sıfatına ise Mars ile birleştirilmesinin ve Aineias efsanesinin etkisinin sonucunda kavuşmuştur; Sezar M.Ö.46 yılında "Kadın Ata Venüs" (*Venus genetrix*) için bir tapınak adamıştır.

Vesta: İtalyan sunak ve ocak ateşinin tanrıçası. Kimi zaman Tellus ile eş tutulur. Tanrıçanın Forum'daki yuvarlak tapınağında altı Vesta rahibesi, Vesta kültü ve Roma halkının ocağında her yıl yeniden yakılan “sonsuz ateş” ile ilgilenirlerdi. Roma'da büyük saygı gören bu rahibeler bir erkekle birlikte olacak olurlarsa ilkel ve korkunç bir biçimde cezalandırılırdı. Ya diri diri gömülürler ya da Tarpeia Kayası'ndan aşağıya atılırlardı.

Vulkan: Büyük bir olasılıkla Etrüsk ateş ve şimşek tanrısı; çok erken bir dönemde Hephaistos ile eş tutulmuştur. Tanrının adı hem *volkan* kelimesinde hem de kauçuğun kükürt verilerek ısıtılması işleminin adı olan *vulkanize etme* fiilinde gizlidir.

Zeus: Rheia'nın Kronos'tan olan oğlu. Kronos kendisinin babası Uranos'a yaptığı gibi kendi çocuklarından birinin de onu tahtından edeceğinden korktuğu için çocuklarının hepsini doğar doğmaz yutar. Rheia küçük Zeus'u, Uranos ile Gaia'nın tavsiyesi üzerine Girit'te dünyaya getirir. Buradaki İda Dağı eteğinde bulunan geniş bir mağara içerisinde Kuretalar tarafından korunan ve Nympha –ya da keçi– Amaltheia tarafından bakılan Zeus, kendisi yerine kundaklanmış bir taş yutan obur babasına karşı güvendedir. Taş Kronos'un midesine öyle bir oturur ki tanrı, Gaia'dan kendisine kusturucu bir ilaç vermesini ister ve taşla birlikte yuttuğu diğer çocuklarını da ağzından çıkarır. Zeus zorlu bir mücadeleden sonra babasını tahttan indirip onu yardımına koşan Titanlar'la birlikte Tartaros'a attıktan sonra bu taşı Delphi'de toprağa diker. Tanrının bu zaferi, bir kerede üç yüz taş fırlatabilen Hekatonkheirler ve onun için şimşekle gök gürültüsünü yapan demirci Kykloplar'ın yardımı olmadan elde edilemezdi. Ancak Titanların devrilmesinden sonra da Zeus'un iktidarı tehdit altındadır: Kardeşleriyle kura yoluyla belirleyip paylaştıkları dünya hükümdarlığı için –bu kurada Zeus'a gökyüzü, Poseidon'a deniz ve Hades'e de yeraltı çıkmıştır– Gaia'dan (toprakten, yerden) doğan Gigantlar ve yüz başlı canavar Typhon ile savaşmak zorunda kalır.

Zeus'un ilk eşi, “tüm tanrılar ve ölümlü insanlar arasında en bilge olan” Metis'tir. Ancak Metis'in Athena'yı doğurma vakti geldiğinde “Zeus onu bedeninde saklar”, çünkü Uranos ile Gaia, Metis'in ikinci çocuğunun tanrıyı tahtından edeceğini bildirmişlerdir. Zeus sonra kendine eş olarak Themis'i alır ve o da tanrıya Horalar ile Moiraları dünyaya getirir.

Eurynome'den Charitler'in, Demeter'den Persephone'nin babası olur. Bundan kısa bir süre sonra Mnemosyne'ye âşık olur ve art arda dokuz gece onun koynuna girer. Bunun neticesi dokuz kız çocuğudur: Dokuz Musa. Leto'dan Apollon ile Artemis, Maia'dan Hermes ve üçüncü "resmi" karısı Hera'dan Ares, Hebe ve Eileithyia doğar. Tanrıça Athena'yı başından doğurur ve bu duyulmamış olaya öfkelenen Hera, intikamını babasız doğurduğu Hephaistos ile alır. Hatta Hera bir keresinde Poseidon ve Athena ile bir olup tanrısai eşini yakalayip bağlamak istemiş, ancak Thetis yüz kollu dev Briareos'u göndererek Zeus'un yardımına gelmiştir. Dev bütün heybetiyle Zeus'un yanında yerini alır ve asiler korkarak tasarılarından vazgeçer.

İLYA İZMİR YAYINEVİNDEN ÇIKAN YAYINLAR

FELSEFE DİZİSİ

Ontoloji'de Yeni Yollar.....	Nicolai Hartmann
Felsefi İnanç.....	Karl Jaspers
Descartes ve Felsefe	Karl Jaspers
George Lukacs	Georg Lichtheim
Gerçekçilik ve Bilim	Rudolf Steiner
İnsan Doğası.....	Wilhelm Keller
Bilimin Toplum Üzerine Etkileri	Bertrand Russell
İktidar	Bertrand Russell
Eğitim Üzerine	Bertrand Russell
Politik İdealler	Bertrand Russell
Bilimin Toplum Üzerindeki Etkileri	Bertrand Russell
Özgürlük Yolu.....	Bertrand Russell
20. Yüzyıl Filozofları.....	Margot Fleischer
Prens.....	Niccolo Machiavelli
Felsefenin Temel İlkeleri.....	Georges Politzer
Böyle Dedi Zerdüşt.....	Friedrich Nietzsche
Putların Alacakaranlığı	Friedrich Nietzsche
Ecce Homo	Friedrich Nietzsche
Deccal - Hristiyan Karşıtı.....	Friedrich Nietzsche
İyinin ve Kötünün Ötesinde.....	Friedrich Nietzsche
Ahlakın Soykütüğü Üstüne.....	Friedrich Nietzsche
Nietzsche Wagner'e Karşı - Wagner Olayı	Friedrich Nietzsche
Felsefe Tarihinde İnsan Sorunu.....	Mustafa Günay
İnsan Hakları ve Eğitimi.....	G.Gündoğan - M.Günay
J. Stuart Mill'in Ahlak Anlayışı.....	Sibel Öztürk Güntöre

PSİKOLOJİ DİZİSİ

Korkuyu Yenmek.....	Gerd Hennenhofer-Klaus D. Heil
Özgüven Öğrenilebilir	Peter Lauster
Yenilgilerle Başarı (Fönix Faktörü).....	Karl Slaikeu - Steve Lawhead
Sevme Sanatı	Erich Fromm
Yanılsama Zinciri	Erich Fromm
Kendini Savunan İnsan	Erich Fromm
Eğitim Üzerine	Bertrand Russell
Sevgi ve Cinsellik Üzerine	Sigmund Freud
Totem ve Tabu	Sigmund Freud
Rüya Yorumu (2 Cilt)	Sigmund Freud
İnsan Doğasını Anlamak	Alfred Adler
Ruhsal Çözümleme ve Bilinçdışı -Bilinçdışının Doğaçlaması	D.H. Lawrence
Anasoyluluktan Günümüze Kadın	Hüseyin Kızılkaya
Eğitim Üzerine	Bertrand Russell
İyi Mükemmelden Daha İyidir.....	Doris Martin
Yaşamın 16 Temel Gücü	Helmuth Fuchs-Andreas Huber
Hayatı Ölçülü Yaşamak.....	Peter Uffelmann-Tobias v. Ecke
Sağlık, Mutluluk ve İnanç.....	Helmuth Koltitzus
Kendini Affet	Peter Uffelmann
Deli Kanlı	Taner Güvenir
Sınav Kaygısı	Tezan Bildik

İLYA YAYINEVİ KLASİK ROMANLAR DİZİSİ

Ana	Maksim Gorki
Çocukluğum	Maksim Gorki
Ekmeğimi Kazanırken	Maksim Gorki
Benim Üniversitelerim	Maksim Gorki
Genç Werther'in Acıları	J. Wolfgang Goethe
Vadideki Zambak	Honoré de Balzac
Yeraltından Notlar	Fyodor Dostoyevski
İnsancıklar	Fyodor Dostoyevski
Kumarbaz	Fyodor Dostoyevski
Suç ve Ceza (2 Cilt)	Fyodor Dostoyevski
Budala (2 Cilt)	Fyodor Dostoyevski
Anna Karenina (3 Cilt)	Lev Tolstoy
Madam Bovary	Gustave Flaubert
Vahşetin Çağırısı	Jack London
Deniz Kurdu	Jack London
Meksikalı	Jack London
Uçurum İnsanları	Jack London
Demir Ökçe	Jack London
Martin Eden	Jack London
Adem'den Önce	Jack London
Dava	Franz Kafka
Dönüşüm	Franz Kafka
Aşk ve Gurur	Jane Austen
Emma	Jane Austen
Zor Yıllar	Charles Dickens
İki Şehrin Hikâyesi	Charles Dickens
Büyük Umutlar	Charles Dickens
Jane Eyre (2 Cilt)	Charlotte Bronte
Kırmızı ve Siyah	Stendhal
Carmen	Prosper Mérimée
Kırmızı Zambak	Anatole France
Önce	Turgenev
Germinal (2 Cilt)	Emile Zola
Nana (2 Cilt)	Emile Zola
Bir Aşk Sayfası	Emile Zola
Toprak (2 Cilt)	Emile Zola
Meyhane (2 Cilt)	Emile Zola
Emek (2 Cilt)	Emile Zola
Sefiller (5 Cilt)	Victor Hugo
Kamelyalı Kadın	Alexandre Dumas
Öykülerden Bir Demet	Anton Çehov
Kafka İle Söyleşiler	Gustav Janouch

MİTOLOJİ – TARİH DİZİSİ

Büyük İskender.....	Siegfried Lauffer
Troya Savaşı	Manfred Wöhlcke
Asurlular (Tarih, Toplum, Kültür)	Eva Cancik-Kirchbaum
İnka, Maya ve Aztekler'de Semboller	Heike Owusu
Antik Mitolojide Kim Kimdir	Gerhard Fink
Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri (2 Cilt).....	Gustav Schwab
Ortaçağ'dan Mitolojik Öyküler	Gustav Schwab
Xanthipe-Sokrates'in Karısı	Michael Weithmann
Cermen Tanrı ve Kahramanlarının Efsaneleri (2 Cilt).....	Reiner Tetzner
Firavun Keops ve Büyücü	Karlheinz Schüssler
Odyssea	Manfred Wöhlcke
Cennette Kim Kimdir	Ditte - Giovanni Bandini
Japon Mitolojisi	Nelly Naumann
Hannibal (3 Cilt)	Klemens Peterhoff

TÜRK KLASİKLERİ DİZİSİ

Taaşuk-ı Tal'at ve Fitnat	Şemsettin Sami
Sergüzeşt (Macera)	Sami Paşazade Sezai
İntibah (Uyanış)	Namık Kemal
Cezmi	Namık Kemal
Vatan Yahut Silistre - Kara Bela	Namık Kemal
Gülnihal	Namık Kemal
Karabibik - Zehra	Nabizade Nazım
Eylül	Mehmet Rauf
Genç Kız Kalbi	Mehmet Rauf
Define - Kan Damlası	Mehmet Rauf
Felatun Bey ve Rakim Efendi	Ahmet Mithat
Hasan Mellah	Ahmet Mithat
Hüseyin Fellah	Ahmet Mithat
Turfanda mı Yoksa Turfa mı	Mehmet Murat
Seçme Hikâyeler (2 Cilt)	Ömer Seyfettin
Araba Sevdası	Recazade Mahmut Ekrem

ÖĞRETMEN – EBEVEYN EĞİTİM SERİSİ

ÇOCUKLAR GELECEĞİMİZDİR DİZİSİ

Bebeğimiz Gece Gündüz Ağlıyor.....	Mauri Fries
Eğitim Üzerine.....	Bertrand Russell
Mutlu Çocuk Yetiştirmenin Sırları.....	Steve Biddulph
Mutlu Çocuk Yetiştirmenin Daha Geniş Sırları	Steve Biddulph
Oğlan Çocuklarını Mutlu Yetiştirmenin Yolları.....	Steve Biddulph
Çocuklara Değer Aktarımı	Gerda Pighin
Eğitimde İstikrar	Hermann Liebenow
Solak Çocukların Eğitimi	Sylvia Weber
Otizm ve Otistik Çocukların Eğitimi.....	Ahmet Güneş
Hareketli Çocuklar Daha Kolay Öğrenirler.....	Ursula Oppolzer
Okul Öncesi Dönemde Cinsel Farklılıklar	M. Blank-Mathieu
Çocuklarla Birlikte Öyküler Yaratmak.....	S. Görnert-Stuckmann
İleri Zekâlıları Tespit Etmek ve Desteklemek	Monika Jost
Öğrenme Güçlüklerini Erken Tespit Etmek	Karlheinz Barth
Yaşantı Pedagojisi - Yaşamak ve Öğrenmek	Bernd Heckmair - Werner Michl
Okullarda Şiddeti Önlemek	Barbara Klicpera

EDEBİYAT - ÇAĞDAŞ YAZARLAR DİZİSİ

Dünya Edebiyatından Seçme Öyküler	<i>Gülperi Sert</i>
Öykü Seçkisi	<i>Gülperi Sert</i>
Amerikan Edebiyatından Seçme Öyküler	<i>Gülperi Sert</i>
Aymesev	<i>Ceyda Kılınç</i>
Denize Doğru	<i>Ceyda Kılınç</i>
Çilekteki Nefret	<i>Ceyda Kılınç</i>
Düşlerin Gerçeği	<i>Suna Üçkarışoğlu</i>
Şizofreni Yalnız Oynanmaz	<i>Rahmi Vidinlioğlu</i>
İhanet ve Kehanet	<i>Rahmi Vidinlioğlu</i>
Mavi Yıldız (Atatürk) - Şiir	<i>Mustafa Özçiçek</i>
Estetik ve Mücadele Estetiği	<i>Aydın Şimşek</i>
Führer Devleti	<i>Norbert Frei</i>
Susun Türküler Zamanı	<i>Ahmet Çelikkol</i>
Sudaki Ateş	<i>Ferda İzbudak Akıncı</i>
Bergamalı Simo	<i>Ferda İzbudak Akıncı</i>
Ağıtsız Kadınlar	<i>Rıfat Mertoğlu</i>
Karanlık Bir Geceydi - 12 Eylül	<i>Sevim Korkmaz Dinç</i>
Aşk Bunamaz	<i>Nuran Hariri</i>
Aşkın Rengi Siyahtır	<i>Namık Kuyumcu</i>
Türbanlı	<i>Mehmet Akınar</i>

KADIN YAZARLAR - ÖYKÜ DİZİSİ

Su ve Hayat	<i>Buket Akkaya</i>
Özgürlük Çıkmazı	<i>Suna Güler</i>
Yedi Yeşil Fil	<i>Gönül Çatalcalı</i>
Göründüğü Gibi Değil	<i>Esra Odman</i>

"İLE" ŞİİR DİZİSİ

Aşk Bir Hayal	<i>Hayri K. Yetik</i>
Oynayan ve Avunan	<i>Yusuf Alper</i>
Lirik Aksan	<i>Muzaffer Kale</i>
Narin Zehir	<i>Fergun Özelli</i>
Kan Gölünü Gördü	<i>Altay Ömer Erdoğan</i>
Mahvedici Melek	<i>Hüseyin Köse</i>
Ağacına Küsen Yaprak	<i>Mehmet Sadık Kırımlı</i>
İnce Oda	<i>Oğuz Tümbaş</i>
Büyük Başarısızlık	<i>Mehmet Sarsmaz</i>
Mehmet Sarsmaz Cumhuriyeti - Toplu Şiirler	<i>Mehmet Sarsmaz</i>

Antik Yunan Hikayeleri

JAMES BALDWIN

Antik Yunan Efsaneleri yüzyıllar boyunca gencinden yaşlısına güzel ve gizemli şeyleri duyup düşünmeyi seven herkese zevk kaynağı olmuştur. Onlar insanlık tarihine bırakılan bir mirastır. Edebiyat tarihinin ayrılmaz bir parçasıdır. Çeşitli halkların edebiyatlarından etkilenmiş ve onların edebiyatlarını etkilemişlerdir.

O dönemin insanları başlarına gelen olayları, duygu ve düşüncelerini, dünyayı algılayışlarını bu tanrı ve kahramanlara uyarlayarak anlatmışlardır. Antik Yunan Tanrıları kıskançlık, kin, nefret, aşk sevgi gibi duygularla donanmıştır. Zeus'un öfkesini, Hera'nın kıskançlıklarını, Eros'un tutkularını kim bilmez ki?

Bu kitapta birbirinden ilginç birçok hikâye okuyacaksınız. O dönemin insanının duygu ve düşüncelerini daha iyi anlayacak, yaşadığımız toprak parçasına daha farklı gözle bakacaksınız.

ISBN 978-9944-260-39-

